

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

C 175

Magyar nyelvű kiadás

Tájékoztatások és közlemények

64. évfolyam

2021. május 7.

Tartalom

I Állásfoglalások, ajánlások és vélemények

VÉLEMÉNYEK

Régiók Bizottsága

Interactio – távülés – Az RB 143. plenáris ülése, 2021. 03. 17. – 2021. 03. 19.

2021/C 175/01	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Atlanti-óceán térségére vonatkozó tengerstratégia új megközelítése – Atlanti cselekvési terv 2.0 – Az Európai Unió atlanti térségének fenntartható, reziliens és versenyképes kék gazdaságára vonatkozó aktualizált cselekvési terv	1
2021/C 175/02	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósítása	6
2021/C 175/03	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó cselekvési terv	10
2021/C 175/04	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kereskedelempolitika felülvizsgálata	17
2021/C 175/05	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség	23

III Előkészítő jogi aktusok

Régiók Bizottsága

Interactio – távülés – Az RB 143. plenáris ülése, 2021. 03. 17. – 2021. 03. 19.

2021/C 175/06	Régiók Európai Bizottsága véleménye – Új migrációs és menekültügyi paktum	32
2021/C 175/07	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék létrehozásáról	69
2021/C 175/08	A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Megfelelő minimálbérek az Európai Unióban	89

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

INTERACTIO – TÁVÜLÉS – AZ RB 143. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2021. 03. 17. – 2021. 03. 19.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az Atlanti-óceán térségére vonatkozó tengerstratégia új megközelítése – Atlanti cselekvési terv 2.0**Az Európai Unió atlanti térségének fenntartható, reziliens és versenyképes kék gazdaságára vonatkozó aktualizált cselekvési terv**

(2021/C 175/01)

Előadó: Paula FERNÁNDEZ VIAÑA (ES/RENEW), Kantábria régió kormányának elnöke, a kabinetjének vezetője, valamint bel- és igazságügyi és külügyminisztere

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Az atlanti cselekvési terv pillérei és célkitűzései

1. rámutat, hogy az atlanti régiók kettős gazdasági válsággal néznek szembe. A Covid19 következtében kialakult válsághoz hozzáadódnak még a brexit halászatra, turizmusra, kereskedelemre és közlekedésre gyakorolt, egyelőre nem számszerűsített következményei. Mobilitásunk drasztikus csökkenése különösen az infrastruktúrára, a tengeri összeköttetésekre, a logisztikai láncokra és a turisztikai tevékenységre van hatással;
2. ezért kéri, hogy hozzanak kifejezetten az atlanti part menti és tengeri régiókra szabott enyhítő intézkedéseket, és vegyék figyelembe a brexit-tárgyalások eredményét és azt, hogy azok milyen hatással lehetnek az atlanti-óceáni tengeri stratégia és hozzá tartozó cselekvési terve jövőjére. E tekintetben aggodalmát fejezi ki az Egyesült Királyság kilépésének a közös halászati politikára (KHP) gyakorolt lehetséges következményei miatt;
3. kiemeli, hogy az Atlanti-óceán önmagában is fontos szerepet játszik az éghajlatváltozás mérséklésében és leküzdésében, és hogy jobban meg kell figyelni, kutatni kell és meg kell érteni az óceáni ökoszisztéma működését, és együttműködésre van szükség a kutatásban;
4. rámutat, hogy a négy pillér alá tartozó célkitűzések és fellépések horizontális jellegűek, és hogy megvalósításuk az Európai Bizottság különböző szervezeti egységei, a nemzeti irányító hatóságok és a projektkoordinátorok közötti jó együttműködéstől függ, ugyanakkor figyelmeztet arra, hogy a jelenlegi pillérek megfelelőek ugyan, de az európai ágazati politikák felülvizsgálatának fényében már nem lesznek kielégítőek, ezért újra kell definiálni őket, hogy megfelelő összhang legyen köztük és az atlanti stratégia között;

5. sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az atlanti cselekvési terv nem terjed ki a kék gazdaság területén végzett nagyon fontos tevékenységekre, például a hajóépítésre és a hajózásra, a szállításra, a sporthajózásra, annak szolgáltatásaira és a kapcsolódó iparágakra, valamint a tengeri környezettel kapcsolatos fenntartható idegenforgalmi tevékenységekre, beleértve a vízisportot, a tengeri körutazásokat és a kompot, és hogy a cselekvési tervben nem szántak külön fejezetet a halászatra, a kagylóhalászatra és az akvakultúrára;

6. ezért kéri, hogy a tengeri eredetű élelmiszerekkel való ellátást – amely az európai zöld megállapodás egyik prioritása – vegyék fel a cselekvési terv pillérei közé. Emellett figyelembe kell venni a tengeri ökoszisztémák alakulását és azt, hogy milyen lehetőségek jelennek bennük a fokozott szénmegkötés szempontjából;

7. a kék gazdaság lehetséges ágazataira (kikötők és megújuló energiák) vonatkozó I. és III. pillér tekintetében úgy véli, hogy ha csak ezeket az ágazatokat minősítik az atlanti cselekvési terv pilléreinek, az korlátozza a cselekvési terv hatályát, mivel nem teszi lehetővé más, akár meglévő, akár még kialakulóban lévő cselekvési területek bevonását, amelyek különösen fontosak az atlanti régiókban;

8. ezért azt javasolja, hogy ezt a két pillért vonják össze egyetlen pillérbe, melynek elnevezése „kék gazdasági tevékenységek mint a part menti területek fenntartható fejlődésének motorjai” lehetne, és öt célkitűzést foglalhatna magában: a kikötők mint a regionális kék gazdasági ökoszisztéma katalizátorai; a kikötők mint innovációs központok az új technológiai megoldások bevezetésére; a hagyományos ágazatok (halászat, szállítás, tengeri logisztika stb.) tevékenységeinek javítása és összehangolása a fenntartható fejlődési célokkal; a kék növekedés új ágazataiban folytatott tevékenységek előmozdítása, különös tekintettel a tengeri megújuló energiára; a kék gazdaság tevékenységeinek digitalizációja;

9. emlékeztet arra, hogy a kikötők és vonzaskörzeteik összeköttetése szintén kulcsfontosságú terület, és üdvözli, hogy a cselekvési terv külön pillért szentel az atlanti kikötőknek. Alapvetően fontos megszüntetni az akár kapacitásproblémák, akár átrakodás miatt létrejövő vasúti, illetve az („utolsó mérföldnek számító”) csatlakozási útvonalakon kialakuló szűk keresztmetszeteket. Helyénvaló, hogy a dokumentum a kikötőkre a kereskedelem atlanti-óceáni kapuként és a vállalkozói tevékenység katalizátoraiként hivatkozik, de figyelmen kívül hagyja, hogy azoknak döntő jelentőségük van vonzaskörzetükben a jólét- és munkahelyteremtésben;

10. támogatja a tengeri gyorsforgalmi utak hatályának kiterjesztését az Atlanti-óceánon, hogy új összeköttetések jöhetnek létre a TEN-T átfogó hálózat kikötői között, és amellet foglal állást, hogy általában az európai és különösen az atlanti kikötők TEN-T-be való bevonásának azon kellene alapulnia, hogy azok stratégiai jelentőséggel bírnak-e az EU és területei számára. E tekintetben hangsúlyozza, hogy a brexit után az Írország és a kontinens közötti tengeri gyorsforgalmi utak stratégiai értéket képviselnek;

11. kéri, hogy európai közlekedési rendszer strukturálásához stratégiaileg fontos, de a TEN-T törzshálózaton jelenleg kívül eső atlanti kikötőket is vegyék fel a hálózatba. Kéri továbbá olyan intézkedések finanszírozását, amelyek lehetővé teszik a tengeri gyorsforgalmi utak fejlesztését és a rövid távú tengeri szállítási szolgáltatások javítását, mivel ezek fenntartható és inkluzív szállítási szolgáltatások a térségben. Ezeket a beruházásokat mind a kikötők, mind a szárazföldi összeköttetések – köztük az („utolsó mérföldnek”) csatlakozási útvonalak – és különösen a fenntartható közlekedési hálózat létrehozásához és a peremterületek kohéziójához elengedhetetlen vasútvonalak korszerűsítése és fejlesztése kapcsán végre kell hajtani;

12. támogatja az atlanti gyorsforgalmi vasútvonal és a vasúti-kikötői összeköttetések, valamint az „utolsó mérföldnek” számító fontos csatlakozási útvonalak fejlesztését mind a meglévő infrastruktúrát, mind a TEN-T folyosókat és az atlanti térség más vonalait illetően;

13. üdvözli, hogy az új atlanti cselekvési terv egyik pillére a tengeri megújuló energiához kapcsolódik, mely területen az atlanti régiók hatalmas potenciállal és munkatapasztalattal rendelkeznek; másrészt azonban sajnálja, hogy annak ellenére, hogy az atlanti régiók számára kiemelten fontos a tengeri megújuló energiaforrások különféle formáinak fejlesztése, az erre szánt kulcsberuházásokat a jelenlegi válság következtében befagyasztották;

14. úgy véli, hogy az atlanti stratégiának ösztönöznie kell a tágabb értelemben vett tengeri megújulóenergia-projektek, beleértve egy versenyképes értéklánc előmozdítását, valamint a jövőbeli energiatermelő parkok tervezéséhez és koordinálásához hozzájáruló új, kialakulóban lévő technológiák demonstrációját és validálását;

15. javasolja, hogy a potenciális erőforrások feltérképezésekor vegyék figyelembe az Atlanti-óceán térségében a hullámok, áramlatok és szélenergia felhasználásáról készült különböző tanulmányokat, és kéri, hogy a III. pillérben belül figyeljenek arra, hogy a megújuló energia tengeri forrásokból vagy tengeri létesítményekkel történő előállítására irányuló tevékenység összeegyeztethető legyen a már meglévő tevékenységekkel, például a halászattal, a kagylóhalászattal és az akvakultúrával, illetve legyenek tekintettel a tengeri ökoszisztémákra és a biológiai sokféleségre is;

16. nehezményezi, hogy egyik pillér sem kapcsolódik a turizmushoz és a kulturális örökséghez, pedig az az európai atlanti térség identitásának fontos részeként hozzájárul az európai kontinens arculatának fejlesztéséhez;

A kék növekedés uniós szintű előmozdítására vonatkozó hatáskörök és a finanszírozási programok

17. úgy véli, hogy az atlanti stratégia számára külön gazdasági és költségvetési eszközt kell kidolgozni annak érdekében, hogy vonzóbbá tegyék és így megkönnyítsék annak végrehajtását és az ahhoz kapcsolódó intézkedések kidolgozását. Tekintettel arra, hogy az Egyesült Királyság úgy döntött, hogy kilép az Európai Unióból, különösen fontos, hogy a stratégia és az atlanti cselekvési terv célkitűzéseit beépítsék a többéves pénzügyi keretbe;

18. megismétli, hogy a kohéziós politika az ERFA és az ESZA révén az EU legfontosabb beruházási eszköze volt a legutóbbi programozási időszakban. Az Atlanti-óceán térségére vonatkozó stratégia projektjeinek jövőbeli sikeréhez elengedhetetlen lesz a kohéziós politika, valamint az ETHAA és az EMVA keretében rendelkezésre álló finanszírozási lehetőségek teljes körű kihasználása. Az esb-alapok egyszerűsítésének köszönhetően is több forrás áll majd rendelkezésre a helyi projektek finanszírozására;

19. emlékeztet arra, hogy az atlanti cselekvési terv ütemezését úgy állították össze, hogy ötletet adjon a tagállamok és a part menti régiók irányító hatóságai számára a partnerségi megállapodások és a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó programok kidolgozásához, továbbá arra, hogy az atlanti cselekvési tervhez kapcsolódó programokban szereplő számos intézkedés hozzá fog járulni az EU éghajlat-politikai célkitűzéseinek eléréséhez. Ezért tudomásul veszi, hogy a Covid19-világjárvány máris késedelmeket okozott, és hangsúlyozza, hogy az európai strukturális és beruházási alapoknak és a nemzeti operatív programoknak már a 2021–2027-es programozási időszak elején rendelkezésre kell állniuk és működőképesnek kell lenniük;

20. rámutat arra, hogy az atlanti cselekvési terv végrehajtása nagymértékben függ majd a köz- és magánforrásokból megvalósított beruházásoktól. Emellett az Atlanti-óceán térségére vonatkozó stratégiából eredő kiemelt projekteknek jobban illeszkedniük kell az uniós programokba;

21. tekintettel arra, hogy egyre több pénzügyi eszköz áll rendelkezésre, arra kéri az Európai Bizottságot, hogy – lehetőleg a Régiók Európai Bizottságával közösen – szervezzen tájékoztató kampányokat a helyi és regionális önkormányzatok számára az e pénzügyi eszközökhöz való hozzáféréssel és azok felhasználásával kapcsolatos bevált gyakorlatokról;

A kék gazdaság és az adatok jelentősége annak helyi és regionális szintű módszeres fejlesztése szempontjából

22. megjegyzi, hogy még nem értékelték ki teljeskörűen a kék gazdaság regionális és helyi hatását, mivel ki kell dolgozni a közvetve vagy közvetlenül a tengertől függő tevékenységek pontos hatását mérő, megbízható adatokon alapuló mutatók rendszerét;

23. rámutat, hogy a kék gazdaság területén a fent említett tevékenységeken kívül más területeken is széles körű tapasztalatok állnak rendelkezésre, ilyen például a hajógyártás és a hajózás, a tengeri energiatermelési struktúrák létrehozása vagy biokomponensek fejlesztése tengeri természetes anyagokból;

24. a rendelkezésre álló források összetettségére és jelentős mennyiségére való tekintettel regionális szakosodási stratégiák elfogadását javasolja a kék gazdaság helyi és regionális szintű módszeres fejlesztésére. Ennek célja, hogy könnyebb legyen meghatározni a leginkább megfelelő intézkedéseket;

25. felajánlja, hogy leltárt készít az általa képviselt régiókban és területeken folytatott kék gazdasági tevékenységekről, valós térképet készítve a kék gazdaság fejlődéséről az Európai Unióban. Ezt a NAT szakbizottság koordinálásával az egyes régiókban ezzel megbízott személyek rendszeresen frissíténi a területen bevált gyakorlatok ismertetése érdekében;

Többszintű kormányzás az Atlanti-óceán térségében

26. támogatja az irányítási struktúrát és az új nyomkövetési keretet, és a fenti intézkedések kézzelfoghatóbbá tétele érdekében konkrét ütemtervek vagy mérföldkövek beépítését javasolja az egyes célkitűzésekbe;

27. helyénvalónak tartja, hogy elismerjék annak fontosságát és hasznosságát, hogy az atlanti stratégia fejlesztéséhez a LEADER-megközelítést alkalmazzák a helyi halászati akciócsoportokhoz kapcsolódó, közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiákon keresztül. Az akciócsoportok a partvidékhez és annak gazdasági és társadalmi szereplőihöz kapcsolódó egyedi eszköznek számítanak, és tapasztalatokkal és ismeretekkel rendelkeznek;

28. az egyes tagállamok intézményi keretének tiszteletben tartása mellett határozottan támogatja a valódi többszintű kormányzást, és úgy véli, hogy a megújított tengerstratégiának lehetővé kell tennie, hogy a régiók aktívan részt vegyenek az atlanti térség irányításában;

29. hangsúlyozza, hogy össze kell hangolni a számos uniós folyamat és politika ütemezését és célkitűzéseit, mivel gyakran előfordul, hogy egy adott napon záruló folyamat ütemterve szerint egy célkitűzés prioritását veszti, miközben egy másik határidővel záruló folyamat ütemtervében ugyanaz éppen prioritássá válik. Ez az irányítási probléma széttagolt struktúrát tükröz, illetve a megfelelő koordináció, valamint a helyes és naprakész információk hiányáról árulkodik;

Együttműködés az Atlanti-óceán térségében

30. megjegyzi, hogy az atlanti cselekvési terv négy pillérének az Európai Bizottság által javasolt célkitűzései és intézkedései – bár az RB szerint elégtelennek tűnnek – megvalósulásuk esetén pozitív hatásokkal járnak és előnyösek lesznek a nem atlanti régiók számára, és határozottan javasolja, hogy alakítsanak ki kibővített együttműködést ezekkel a régiókkal;

31. kéri, hogy mélyítsék el a tengeri határokon átnyúló és a területeken belüli együttműködést a határon átnyúló projektekre vonatkozó egyszerűbb pályázati felhívások kidolgozása, valamint az Interreg programok és más költségvetési eszközök megerősítése révén;

32. emlékeztet arra, hogy az atlanti régiók részvételével működő területi együttműködési programok az eddigiekhez hasonlóan a jövőben is intelligensen hozzá járulni az új atlanti cselekvési terv célkitűzéseinek megvalósításához, és hangsúlyozza, hogy nagyobb hatást lehetne elérni, ha az Atlanti-óceán térségére vonatkozó stratégia saját költségvetési keretéből külön pályázatokat hirdetnének a határon átnyúló projektek támogatására, a tervnek megfelelően meghatározott célkitűzésekkel és könnyen használható, egyedi mérési mutatókkal;

33. megjegyzi, hogy az együttműködés javításához egyrészt jobban meg kell ismerni a „másikat” – ehhez igen hasznos volna összeállítani és az összes ország és/vagy terület szereplői körében terjeszteni a szereplők, a problémák és a lehetőségek jegyzékét –, másrészt pedig a kék gazdaság különféle ágazatai számára az egyes régiók szakosodási területeinek függvényében iránymutatásokat kell kidolgozni vagy meg kell határozni az alkalmazandó technológiákat, előmozdítva a kölcsönös együttműködést és közös kínálatot hozva létre, amely szükségtelenné teszi a versenyt;

34. úgy véli, hogy a határon átnyúló együttműködés megvalósítása és fokozása érdekében olyan feltételeket kell teremteni, amelyek elősegítik a szinergiákat és ösztönzik a multidiszciplináris és multikulturális csoportokban végzett munkát az érdekek és ütemtervek, a tudományos prioritások, valamint a kezelési és irányítási eszközök összehangolásával, a különböző régiókban működő csoportok közötti méltányos együttműködés előmozdításával, egyszerű és állandó finanszírozási mechanizmusok létrehozásával, amelyek lehetővé teszik az intézkedések reális határidővel történő végrehajtását, és a siker érdekében a társadalom széles körű részvételének ösztönzésével;

35. rámutat, hogy a nagy számú párhuzamos, de egymáshoz nem kapcsolódó program zavart okoz, és valószínűleg nem is hatékony a közpénzek felhasználása terén. A beruházások koherenciájának és hatásának maximalizálása, valamint a kutatók rendelkezésre állásának optimalizálása érdekében harmonizálni kell az állami kutatás- és innovációfinanszírozást. Kéri, hogy egyesítsék a regionális, nemzeti és európai intézkedéseket és támogatást annak érdekében, hogy jóval nagyobb hatást lehessen elérni, mint több egymástól független programmal, ezáltal hatékonyan hozzájárulva egy nagy teljesítményű Európai Kutatási Térség kiépítéséhez a kék gazdaság területén;

36. úgy véli, hogy az együttműködésnek nem szabad a tengeri és kikötői kérdésekre korlátozódnia, hanem figyelembe kell vennie a tenger és a szárazföld közötti kapcsolatokat, és figyelmet kell fordítania az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra (körforgásos gazdaság, fenntartható mobilitás, tengeri ökoszisztémák stb.);

37. hangsúlyozza az atlanti régiók intelligens szakosodási stratégiáin (S3) alapuló együttműködés, valamint az atlanti térség intelligens tengeri szakosodási területeire irányuló kiemelt projektek kidolgozásának fontosságát;
38. hangsúlyozni kívánja, hogy a Covid19 utáni helyreállítás és a brexit utáni helyzet összefüggésében az Atlanti-óceán térségében még nagyobb szükség van az együttműködésre a társadalmi-gazdasági helyzet előrelátható romlása és annak a foglalkoztatásra és a kék növekedésre gyakorolt hatása, valamint az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének következményei és a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék végleges mértéke miatt;
39. ezzel kapcsolatban bizakodó, és úgy véli, hogy a világjárvány és a brexit által okozott fennakadásból lehetőség kovácsolható, ha kulcsfontosságú ágazataink korszerűsítik technológiai képességeiket. Ezért üdvözli azokat az új eszközöket, amelyek a regionális intelligens szakosodási stratégiák prioritásai alapján új európai értékláncok kialakítását ösztönözhetik;
40. úgy véli, hogy – figyelembe véve az EU makroregionális stratégiáinak végrehajtásáról szóló tanácsi következtetéseket – eljött az ideje egy ilyen makroregionális stratégia létrehozásának és kidolgozásának az Atlanti-óceán medencéjére vonatkozóan, amelynek a térség helyzetének és a benne rejlő lehetőségeknek megfelelő egyedi költségvetési és végrehajtási kerettel kell rendelkeznie;
41. úgy véli, hogy az atlanti makrorégió létrehozása a megfelelő módszer az együttműködés elmélyítéséhez, a területi kihívások mellett a tengeri kihívások kezeléséhez, a régiók és a tagállamok közötti koordináció javításához, valamint a finanszírozás felhasználásának racionalizálásához;
42. úgy véli, hogy a makrorégióknak a tengeri jelleg mellett az atlanti régiók közös intelligens szakosodási területeihez kapcsolódó innovációs potenciálra is alapoznia kellene, és elő kell mozdítania a transzatlanti együttműködést, lehetővé téve a legkülső régiók, illetve harmadik országok és régiók részvételét, az Alpok makrorégióknak a régiók közvetlen és aktív bevonására alapuló többszintű kormányzati modelljét követve.

Kelt Brüsszelben, 2021. március 19-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósítása

(2021/C 175/02)

Előadó:	Emil BOC (RO/EPP), Kolozsvár polgármestere
Referenciaszöveg:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az európai oktatási térség 2025-ig történő megvalósításáról COM(2020) 625 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA**

1. rámutat arra, hogy az oktatás alapvető fontosságú a helyi és regionális közösségek harmonikus fejlődése szempontjából, különösen most, amikor kulcsfontosságú stratégiai tényező a tudásalapú gazdaság kiépítésében. Az oktatás más, a helyi és regionális önkormányzatok számára fontos területeken is jelentős hatást fejt ki, ilyen például a képzett munkaerő elvándorlása/bevándorlása, a társadalmi kohézió, az intelligens szakosodási stratégiák végrehajtása, a digitális transzformáció, az innováció (mind technológiai, mind társadalmi szempontból), a zöld közösségek, valamint az egyetemek és más ágazatok közötti együttműködés. Fontos tényező a közösségi ellenálló képesség fejlesztésében is, segíti őket a gazdasági és egyéb válságok könnyebb kezelésében, valamint az új követelményekhez és körülményekhez való alkalmazkodásban. Helyi és regionális szinten az oktatás és a képzés támogatását a jövőnkbe való stabil befektetésének kell tekinteni;

2. úgy véli, hogy a helyi és regionális önkormányzatok alapvető szerepet játszanak az európai oktatási térség projektjének sikerében, mivel közvetlen és lényegi kapcsolatban állnak azokkal a közösségekkel, amelyekben az európai szinten meghatározott oktatási politikákat végre kell hajtani, és amelyekre ez utóbbiak ezt követően közvetlen hatást gyakorolnak. A helyi és regionális önkormányzatok felelősek az uniós jogszabályok 70 %-ának végrehajtásáért. Az oktatás végső soron helyi szinten zajlik, ezért a szubszidiaritás elve alapján az európai és a nemzeti szint mellett a regionális és helyi szintet is be kell vonni a tervbe, oly módon, hogy kezdettől fogva részt vegyenek a döntéshozatali folyamatokban. Az Európai Bizottságnak és az RB-nek egyértelműen strukturáltan és folyamatosan együtt kell működnie ebben a kulcsfontosságú kérdésben;

3. rámutat arra, hogy az európai oktatási térség stratégiai célkitűzéseit a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére álló egyértelmű és azonosítható pénzügyi forrásokkal kell összekapcsolni;

4. úgy véli, hogy a fenntartható fejlődési célok elérését, a környezeti fenntarthatóságra való törekvést és az európai, a nemzeti és a regionális identitás megerősítését az európai oktatási térség kulcsfontosságú céljainak kell tekinteni;

5. hangsúlyozza, hogy ütemtervet, éves mutatókat és referenciaértékeket kell kidolgozni az európai oktatási térség európai, nemzeti, illetve szükség esetén regionális és helyi szintű célkitűzéseinek megvalósítása terén elért eredmények értékeléséhez. Támogatni kell a helyi és regionális szint jelenlegi helyzetének értékelését, és a célokat, a célkitűzéseket és a támogatási rendszert ennek megfelelően kell meghatározni;

6. rámutat arra, hogy európai szinten részletes vitára van szükség az európai oktatási térség létrehozásához szükséges helyi és regionális hatáskörökről, mivel a helyi és regionális önkormányzatok oktatással kapcsolatos hatáskörei tagállamonként igen eltérőek. Rendkívül fontos, hogy ezek a hatáskörök illeszkedjenek a nemzeti stratégiákhoz és kezdeményezésekhez. Minden városnak, településnek és régióknak be kell építenie stratégiájába a nemzeti és európai célkitűzésekhez kapcsolódó kulcsfontosságú oktatási célokat;

7. megjegyzi, hogy bár az oktatás területén a problémák és kihívások általánosan érvényesülnek, a helyi és regionális önkormányzatok rendelkezésére álló eszközök és források eltérőek; a helyi és regionális önkormányzatok adminisztratív kapacitása is eltérő, ami közvetlen hatással van az oktatási stratégiák és szakpolitikák sikeres kidolgozására és végrehajtására való képességükre. Meg kell határozni a regionális oktatási igényeket, és olyan egyedi szakpolitikákat kell támogatni, amelyek figyelembe veszik a helyi körülményeket. Szintén fontos olyan mechanizmusok kidolgozása, amelyek lehetővé teszik a helyi és regionális önkormányzatok számára, hogy megosszák egymással a más uniós közösségekben alkalmazott bevált helyi gyakorlatokat, és tanuljanak azokról. Egy páneurópai rendszer kialakítása, amely feltérképezi az egyes régiók rendelkezésére álló erőforrásokat, és lehetővé teszi e források rugalmas és hatékony felhasználását, hozzájárul majd az európai oktatási térség kiépítéséhez. Az együttműködés alapvető fontosságú az oktatási szolgáltatások nyújtása és az átfedések elkerülése szempontjából. Az Európai Bizottságnak támogatnia kell ezt a fajta tevékenységet, és egy rugalmas, hozzáférhető és felhasználóbarát együttműködési keret kidolgozásával és ösztönzésével meg kell szüntetnie az együttműködés valamennyi akadályát;

8. úgy véli, hogy csökkenteni kell a jelenlegi oktatási különbségeket a távoli, vidéki és városi területek, a régiók, a különböző oktatási szintek (alap-, közép- és felsőoktatás), valamint a különböző oktatási intézmények között. Ezek az eltérések hozzájárulnak az oktatáshoz való hozzáférés, az oktatási rendszeren belül maradás és a hosszú távú eredmények, különösen a munkaerőpiacra való belépés és a jól fizetett foglalkoztatás lehetősége terén tapasztalható egyenlőtlenségek fennmaradásához;

9. megjegyzi, hogy következetes megközelítésre van szükségünk a különböző uniós oktatási és képzési programok és alapok tekintetében. Egy új megközelítés az Erasmus+ mellett további eszközök – például az Európai horizont és a strukturális alapok – beépítését vonná maga után. A megközelítésnek átfogónak kell lennie, és minden uniós eszköznek támogatnia kell a régiókat és a helyi közösségeket egy olyan zökkenőmentes és rugalmas átalakulásban, amely a meglévő egyenlőtlen képhez igazodik, szinergiákat biztosít és elkerüli az átfedéseket az oktatás és a tanulás területén (a diákok és a tanárok számára egyaránt);

10. hangsúlyozza, hogy alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy senki se maradjon le. Az oktatás alacsony színvonala általában a szegénységhez és a nem megfelelő egyéni erőforrásokhoz kapcsolódik. Az oktatás megfelelő támogatásának folyamatos hiánya ördögi kört hoz létre, a gyenge teljesítmény és a készséghiány a helyi gazdasági növekedés elmaradásához és még korlátozottabb erőforrásokhoz fog vezetni. A stratégiai és operatív programok kidolgozásakor az erőforrásokkal nem rendelkezőket és más hátrányos helyzetűeket is figyelembe kell venni, akik számára az oktatás azon kevés lehetőségek egyike, amelyek segítségével kitörhetnek a szegénységből;

11. hangsúlyozza továbbá, hogy a rossz minőségű oktatás ahhoz is kapcsolódik, hogy a különböző alapokon történő – többek között nem, faji vagy etnikai származáson, valláson vagy meggyőződésen, fogyatékonyságon vagy szexuális irányultságon alapuló – megkülönböztetés akadályozza az oktatáshoz való hozzáférést. Ezért alapvetően fontos, hogy az inkluzív és méltányos oktatást mindenki számára biztosítsák, és megfelelő intézkedéseket hozzanak az oktatási intézményekben előforduló rasszizmus és hátrányos megkülönböztetés ellen;

12. úgy véli, hogy a Covid19 okozta válságból fontos tanulságokat kell levonni az oktatás kapcsán a helyi és regionális önkormányzatok szintjén. A válság jelentős hatást gyakorolt a helyi közösségekben és a régiókban folyó oktatásra: hatalmas kihívások elé állította e közösségeket a válságkezelés, a gazdasági és társadalmi reziliencia, a technológia oktatási célú felhasználása, az emberi erőforrások új realitásokhoz való hozzáigazítása, az együttműködés, valamint a minőségi és inkluzív oktatás biztosítása terén. Az oktatásnak kihívásokkal kellett szembenéznie a digitális átállás és transzformáció, az új pedagógiai módszerek, a biztonságot és a jólétet elősegítő környezet kialakítása (a hallgatók és tanárok számára), valamint a – diákok és tanárok – mobilitásának fenntartása és átalakítása terén. Fontos azonosítani a rendszer előtt álló kihívásokat, valamint azokat a változtatásokat, amelyeket végre kell hajtani annak biztosítása érdekében, hogy az oktatási rendszerek a jövőben is ellenállóak legyenek a hasonló helyzetekkel szemben. Az oktatási rendszerek ellenálló képességét prioritásként kell kezelni az oktatási és képzési együttműködésben, és ennek keretében ki kell használni többek között az oktatási innováció és az új technológiák (például mesterséges intelligencia, szuperszámítógépek/szuper-számítástechnika és kiberbiztonság) előnyeit. A társadalmi, etnikai és regionális különbségekre és kihívásokra tekintettel fontos biztosítani, hogy minden közösség egyenlő hozzáféréssel rendelkezzen a digitális oktatáshoz, ideértve az eszközöket, az erőforrásokat és a digitális oktatási tartalmakat is;

13. hangsúlyozza, hogy a tanári szakma előmozdítása (többek között pénzügyi szempontból is) és e tekintetben a motivált és hozzáértő emberi erőforrások folyamatos fejlesztése kulcsfontosságú tényező az európai oktatási térség megvalósítása szempontjából. A tanárok alapvető szerepének teljes megértése nélkül lehetetlen sikeres oktatási stratégiát kialakítani. A tagállami oktatási rendszerek színvonalának és versenyképességének megőrzéséhez, valamint az EU globális vezető pozíciójának megerősítéséhez elengedhetetlen az olyan területekre való beruházás, mint a tanárok képzése, a tanárok kiválasztását, felvételét és értékelését biztosító hatékony eljárások, illetve a tanári szakma vonzerejének növelése, különös figyelmet fordítva a vidéki térségekre;

14. hangsúlyozza, hogy egyre fontosabb stratégiai partnerségeket kialakítani a helyi és regionális önkormányzatok és a területükön működő egyetemek között (amelyek központi szerepet játszanak az oktatás, a kutatás, az innováció és a társadalomnak nyújtott szolgáltatás „tudásnégyzetében”). Az egyetemek kulcsszerepet játszanak az ellenállóképes helyi közösségek és régiók kialakításában. Az egyetemi oktatás ösztönözheti a képzett munkaerő bevándorlását és cirkulációját, és segítheti Európát abban, hogy magas színvonalú nemzetközi emberi erőforrásokat vonzzon. Az egyetemi oktatás területén javasolt uniós szintű reformok nagy horderejűek, ideértve az európai egyetemek hálózatainak kialakítására irányuló kezdeményezést, a hallgatói mobilitást, az európai diákigazolványt, a diplomások pályakövetését és a felsőfokú oklevelek kölcsönös elismerését. A helyi és regionális önkormányzatoknak képeseknek kell lenniük arra, hogy stratégiai partnerségeket alakítsanak ki az egyetemekkel, és hozzájáruljanak ehhez az átalakulási folyamathoz;

15. hangsúlyozza az európai oktatási térség és az Európai Kutatási Térség közötti szoros kapcsolatot, és új megközelítést szorgalmaz egy „európai oktatási és kutatási térség” tekintetében, emlékeztetve arra, hogy e kérdések kapcsán horizontális megközelítésre van szükség, különösen a regionális politikákkal összefüggésben ⁽¹⁾;

16. felhívja a figyelmet a felsőfokú, felső középfokú és szakképzettség megszerzésére irányuló képesítések tagállamok közötti kölcsönös elismerésének fontosságára. Ez az elvárt tanulási eredmény alapján, a képesítési keretrendszerre támaszkodva történő automatikus kölcsönös elismerés elengedhetetlen az előrelépéshez;

17. kiemeli a rugalmas tantervek fontosságát, amelyek a készségekre összpontosítanak, valamint a technológia által támogatott tanulásra irányuló nyitott oktatási segédanyagokat hoznak létre. Úgy véli továbbá, hogy a rugalmas tantervek hozzájárulhatnak a helyi és regionális sajátosságok figyelembevételéhez azáltal, hogy foglalkoznak a problémákkal és készségeket fejlesztenek az egyes területek körülményeivel, szükségleteivel/kihívásaival kapcsolatban;

18. úgy véli, hogy mindenképpen fel kell tárni és reflektorfénybe kell állítani az európai oktatási térség célkitűzéseinek helyi és regionális szintű megvalósítása terén elért sikertörténeteket. E bevált gyakorlatok tanulmányozása és terjesztése nagyobb hozzáadott értéket teremthet a tagállamok helyi és regionális önkormányzatai által hozott intézkedések számára;

19. megjegyzi, hogy meg kell változtatni a helyi oktatási infrastruktúra fejlesztésének prioritásait, és hogy a helyi és regionális önkormányzatok támogatni fogják a modern, funkcionális, digitális és zöld oktatási infrastruktúrára való átállást közösségeikben. A hangsúlyt a merev oktatási struktúrákról a formális akadályok leküzdésére alkalmas rugalmas modellekre való átállásra kell helyezni, mind az oktatási intézmények, mind az oktatási rendszer egyes szakaszai között;

20. megjegyzi, hogy az oktatás kulcsfontosságú tényező a helyi és regionális gazdasági modellváltásban (a tudáson és a digitális transzformáción alapuló zöld gazdaság felé). Az ökológiai és digitális kettős átállást be kell építeni valamennyi oktatási folyamatba és átfogó célkitűzésbe az oktatás és képzés területén;

21. üdvözli az „Oktatás az éghajlatért” koalíció létrehozását az európai éghajlati paktum végrehajtásának támogatása céljából, és kijelenti, hogy kész közelről részt venni az európai oktatási térség e kiemelt kezdeményezésében a mindenki számára méltányos, zöld és digitális társadalmi átmenet elérése érdekében;

22. kéri az Európai Bizottságot, hogy az „Oktatás az éghajlatért” koalícióba vonja be a régiókat és a helyi közösségeket, valamint az olyan kezdeményezéseket, mint a Polgármesterek Globális Klíma- és Energiaügyi Szövetsége, hogy ezek segítségével biztosítsa az alulról építkező kezdeményezések és az uniós szintű fellépések közötti kapcsolatot, támogatva a fenntartható magatartásra irányuló vállalásokat és konkrét fellépéseket az egész EU-ban;

23. úgy véli, hogy nagyobb hangsúlyt kell fektetni az életviteli készségekre és a transzverzális készségekre annak érdekében, hogy az európaiak jobban tudjanak alkalmazkodni a dinamikus és folyamatosan változó munkaerőpiachoz;

24. hangsúlyozza, hogy helyi és regionális szinten javítani kell az oktatás minőségét mint olyan tényezőt, amely jelentősen korlátozhatja az agyelszívás jelenségét, és felhívja a figyelmet az Európai Bizottság és az Európai Unió által a képzett munkaerő elvándorlása elleni küzdelem és a képzett munkaerő cirkulációja felé való elmozdulás érdekében nyújtott támogatás fontosságára;

⁽¹⁾ Az RB véleménye: Új Európai Kutatási Térség a kutatás és az innováció szolgálatában (HL C 106., 2021.3.26., 31. o.).

25. úgy gondolja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok oktatásra és digitális befogadásra irányuló támogatása kulcsfontosságú mind a tanulók/diákok, mind a köztisztviselők és közalkalmazottak számára (az Európai Bizottság új digitális oktatási cselekvési tervével összefüggésben);
26. megjegyzi, hogy fontos javítani az oktatási folyamatok minőségét olyan területeken, mint az alapkészségek fejlesztése, az interkulturalizmus, a nyelvtanulás, valamint a kulturális és nyelvi sokszínűség, illetve biztosítani kell, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek elsajátítsák azokat a készségeket, amelyeket más gyermekek otthon sajátítanak el;
27. véleménye szerint a helyi és regionális önkormányzatok a formális és nem formális oktatási és képzési intézményekkel partnerségben olyan, igencsak szükséges, át-, illetve továbbképzési célú, egész életen át tartó tanulási programokat kínálhatnak, amelyek lehetővé teszik, hogy az emberek a zöld és digitális átállás során gyorsan változó munkaerőpiacon aktívak tudjanak maradni, illetve újra be tudjanak lépni oda, valamint hogy megállják a helyüket az élet – fentiek miatt szintén gyorsan változó – más területein is. Az ilyen programok hozzá is igazíthatók bizonyos csoportok, például az idősek igényeihez, hogy javítsák e csoportok életminőségét, valamint általános elégedettségét és integrációját. Az egyetemeknek a helyi és regionális sajátosságoktól függően a helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú partnereivé is lehetne, illetve kellene válniuk a helyi szereplőknek szóló innovatív programok kidolgozásában és végrehajtásában;
28. arra ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy támogassák az egyetemeket, a szakképzési intézményeket és az Erasmus+ programokat végrehajtó egyéb szervezeteket, hogy ne csak a hallgatók, hanem a fiatal vállalkozók és önkéntesek mobilitását is ösztönözzék a tagállamokból;
29. kulcsfontosságúnak tartja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok az összes gyermek számára biztonságos, erőszaktól, megfélemlítéstől, zaklatástól, káros nyelvhasználattól, dezinformációtól és a megkülönböztetés minden formájától mentes környezetet mozdítsanak elő az iskolákban;
30. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak cselekedniük kell annak érdekében, hogy az oktatás minden szinten befogadóbbá váljon a fogyatékkal élő, illetve a veszélyeztetett csoportok számára;
31. megjegyzi, hogy a helyi és regionális önkormányzatoknak (az oktatási intézményeken keresztül) ösztönözniük kell az emberek zöld és digitális átállással kapcsolatos magatartásának és készségeinek megváltoztatását, és a más közösségekkel való nemzeti és nemzetközi partnerségek révén elő kell mozdítaniuk a tanárok és a diákok mobilitását. Ez a mobilitás segítheti a sikeres oktatási stratégiák kidolgozásával és végrehajtásával kapcsolatos szakismeret átadását. Az OECD oktatásról és tanulásról szóló tanulmánya (TALIS, 2018) azt mutatja, hogy a tanárok jelentős része arról számolt be, hogy fejlesztenie kell a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához, a digitális technológiák használatához, valamint a többnyelvű és multikulturális tanórákhoz szükséges speciális készségeit;
32. ösztönzi a helyi és regionális önkormányzatokat, hogy használják ki a köz-, magán- és nonprofit ágazatok közötti partnerségeket az egyetemek kapacitásainak megerősítése érdekében a korszerű digitális készségekre és az élvonalbeli technológiákra – például a mesterséges intelligenciára, a kiberbiztonságra és a nagy teljesítményű számítástechnikára – összpontosító oktatási programok tekintetében;
33. megjegyzi, hogy a tagállamok helyi és regionális önkormányzatainak elő kell mozdítaniuk szupranacionális oktatási központok létrehozását az EU nagy egyetemi városaiban, hogy bevált gyakorlatokat és közpolitikákat dolgozzanak ki a diákok és a tanárok mobilitásával, valamint az oktatás digitális transzformációjával kapcsolatban.

Kelt Brüsszelben, 2021. március 19-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó cselekvési terv

(2021/C 175/03)

Előadó:	Isolde RIES (DE/PES) Saar-vidék tartományi közgyűlésének első alelnöke
Referenciaszöveg:	COM(2020) 474 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Általános megjegyzések

- hangsúlyozza, hogy a modern társadalmak és gazdaságok nem működhetnek tartósan megbízható, biztonságos, versenyképes és környezeti szempontból fenntartható nyersanyagellátás nélkül. A kritikus fontosságú nyersanyagok olyan nyersanyagok, amelyek nagy gazdasági jelentőséggel bírnak, de amelyek esetében jelenleg nem áll rendelkezésre biztonságos és tartós ellátás Európai Unión belüli hazai forrásokból;
- úgy véli, hogy az EU-nak erős iparbázisra van szüksége, amely a kisebb CO₂-kibocsátású gazdaságra való átállással kapcsolatos kötelezettségek és a fokozódó digitalizáció miatt nagymértékben rá van utalva a megfelelő nyersanyagellátásra, illetve az ilyen nyersanyagok hatékony felhasználására és újrahasznosítására;
- rámutat arra, hogy az Európai Bizottság egyik tanulmánya⁽¹⁾ szerint a stratégiai technológiák és ágazatok kritikus fontosságú nyersanyagok iránti kereslete 2030-ig, illetve 2050-ig a jelenleg rendelkezésre álló információk szerint nagymértékben emelkedni fog, és az EU-nak például az elektromos járművek akkumulátoraihoz és az energiatárolókhoz 2030-ig akár tizenhatszszor több lítiumra és ötször annyi kobaltira, illetve 2050-ig csaknem hatvanszor annyi lítiumra és tizenöt-ször annyi kobaltira lesz szüksége, mint ma;
- aggódalmát fejezi ki amiatt, hogy a világon a kritikus fontosságú nyersanyagoknak kevesebb mint 5 %-át termelik ki, illetve állítják elő az EU-ban, miközben az ilyen nyersanyagok globális felhasználásából az uniós ipar mintegy 20 %-kal részesedik. Az EU különösen nagy mértékben függ a kritikus nyersanyagok importjától, amelyek kulcsfontosságúak a jövőbeli technológiák szempontjából, és például a ritka fémekhez és elemekhez hasonlóan fontosak az innovatív műszaki alkalmazásokhoz. Ezért szükség van rájuk a termeléshez és a hozzáadott érték előállításához ott, ahol az európai gazdaság jelentős globális vezető szerepet kíván betölteni. Ez igaz például arra a nyersanyag-felhasználásra is, amelyre azért van szükség, hogy végbemenjen az európai zöld megállapodásban előírt áttérés a megújuló energiaforrásokra épülő, biztonságos, tiszta és megfizethető energiaellátásra, illetve hogy eljussunk egy tiszta és még inkább körforgásos gazdasághoz vagy az energia- és erőforrás-hatékonyabb mobilitáshoz és építkezéshez;
- megállapítja, hogy az EU-ban a teljes nyersanyagágazat mintegy 350 000 munkahelyet biztosít, és a feldolgozást végző downstream ágazatokban több mint 30 millió munkahely függ a nyersanyagokhoz való megbízható és megkülönböztetésmentes hozzáféréstől;
- hangsúlyozza, hogy többek között a Covid19-válság is megmutatta, hogy Európa a kritikus fontosságú nyersanyagok esetében túlságosan is erősen támaszkodik nem uniós szállítókra, és hogy az ellátási zavarok negatív következményekkel járhatnak az ipari értékláncokra és más ágazatokra;

⁽¹⁾ Critical Raw Materials for Strategic Technologies and Sectors in the EU – A Foresight Study [Kritikus fontosságú nyersanyagok a stratégiai technológiák és ágazatok számára az EU-ban – előretekintő tanulmány]: <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/42881>.

Az ipart érintő következmények

7. kiemeli, hogy fel kell lépni a nem uniós országoktól való túlzott függőség ellen, és növelni kell a kritikus fontosságú ellátási láncok rezilienciáját, hogy megbízhatóan garantálni lehessen az ellátásbiztonságot, a tiszta energiára való áttérést, valamint a digitális gazdaságra való áttérést;

8. rámutat arra, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokra számos kulcsfontosságú és jövőbeli iparágban is szükség van, így például a gépjárműgyártásban, az acélgyártásban, a légi közlekedési ágazatban, az informatikában, az egészségügyben és a megújuló energiák ágazatában. Az innovatív termékek és az olyan új technológiák, mint az elektromos közlekedés, a digitalizáció, az Ipar 4.0 és az energetikai áttérés átalakítják és növelik a nyersanyagok iránti keresletet. A nyersanyagok iránti kereslet a népességnövekedés, az iparosodás, valamint a közlekedési és az energiaágazat fokozatos dekarbonizációja miatt is világszerte növekedni fog;

9. hangsúlyozza, hogy a nyersanyagokhoz való tisztességes és megkülönböztetésmentes hozzáférés, a biztonságos nyersanyagellátás, valamint a stabil és kiszámítható nyersanyagárak központi jelentőséggel bírnak a fejlődési lehetőségek, az európai ipar és a kkv-k versenyképessége, az innováció és az ipari telephelyek EU-ban tartása szempontjából;

10. meggyőződése, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való fenntartható ellátás biztosításához és a harmadik felektől, illetve a nyersanyagimporttól való függőség csökkentéséhez stratégiai megközelítésre van szükség; hangsúlyozza, hogy ehhez diverzifikált értékláncokat kell kiépíteni, csökkenteni kell a nyersanyagoktól való függőséget, meg kell erősíteni a körforgásos gazdaságot, elő kell mozdítani az alternatív nyersanyagokkal összefüggő innovációkat, valamint környezetbarát és társadalmi szempontból felelős, egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítani a világpiacra;

11. üdvözli, hogy az Európai Bizottság cselekvési tervet terjesztett elő a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozóan, és örömmel veszi az első stratégiai előrejelzési jelentést, amely stratégiai hiányosságként azonosítja az EU kritikus fontosságú nyersanyagok behozatalától való függőségét;

12. támogatja a cselekvési tervben foglalt következő célkitűzéseket: reziliens ipari értékláncok kialakítása az EU-ban, a kritikus fontosságú nyersanyagoktól való függőség csökkentése körforgásos erőforrás-gazdálkodás, fenntartható termékek és innováció révén, a belföldi nyersanyagbeszerzés erősítése az EU-ban, a harmadik országokban végzett beszerzés diverzifikálása, valamint a nemzetközi kereskedelem torzulásainak megszüntetése a WTO-szabályok betartásával;

13. hangsúlyozza, hogy a régiók különböző mértékben függenek a kritikus fontosságú nyersanyagoktól; kéri ezért a kritikus fontosságú nyersanyagoktól való regionális függőségek feltárását, valamint annak azonosítását, hogy ezekből levezethetően milyen további intézkedésekre van szükség regionális szinten a fenntartható és innovatív értékláncok kiépítéséhez;

14. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok fontos szerepet játszanak a cselekvési terv keretében abból a szempontból, hogy az emberekkel elfogadtassuk a nyersanyagokkal kapcsolatos uniós stratégiai célokat és az ipari projekteket;

15. arra való tekintettel, hogy az uniós taxonómiai kritériumok hatályát esetleg kiterjesztik a még ezek által nem lefedett gazdasági ágazatokra, kéri, hogy a nyersanyagok bányászatára, kitermelésére és feldolgozására vonatkozó kritériumokat erőforrásciklusra vonatkozó életciklus-értékelésre (bölcsőtől bölcsőig-elv) és társadalmi-gazdasági megfontolásokra alapozzák. Ezenkívül a vállalatok értékelése során különbséget kell tenni a meglévő termelői értékláncokba és az új üzemekbe történő beruházások között annak elkerülése érdekében, hogy csak nagyon kevés beruházást minősítsenek fenntarthatónak, és ezáltal növekedjenek a gazdaság nélkülözhetetlen átalakításához szükséges finanszírozási költségek;

Az EU-ban található ipari értékláncok védelme

16. kéri, hogy a meglévő nyersanyagellátási láncok hiányosságait és gyenge pontjait egy stratégiai megközelítés segítségével szüntessék meg. Célravezető például a megfelelő készlettartás, amellyel elkerülhetők a termelés és az ellátás váratlan zavarai. Emellett alternatív ellátási forrásokról kell gondoskodni az ellátási zavarok esetére, valamint szorosabban kell fűzni a partnerségeket a kritikus fontosságú nyersanyagok gazdasági szereplői és a felhasználói ágazatok között, ami stratégiai fontosságú fejlesztésekre irányuló beruházásokat indíthat el;

17. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság a kritikus fontosságú nyersanyagok aktuális jegyzékében ismételtlen megerősítette a kokszosítható szenet mint az acélipar egyik legfontosabb nyersanyagát; rámutat arra, hogy ez a nyersanyag a továbbiakban is mindaddig nélkülözhetetlen marad az acélipar számára, amíg nem vezethetők be nagyléptékben technológiai és gazdasági szempontból életképes alternatívák; ezen túlmenően kéri az Európai Bizottságot, hogy tekintettel a hidrogénkohászat fejlődésére vizsgálja meg, hogy nem lehetne-e felvenni a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós jegyzékébe a melegen brikettált vasat (hot briquetted iron – HBI) és a közvetlenül redukált vasat (direct reduced iron – DRI);

18. támogatja az olyan ipari szövetségeket, mint amilyen például az Európai Akkumulátorszövetség, amelynek célja, hogy széles körben előmozdítsa azokat a köz- és magánberuházásokat, amelyek eredményeképpen nagyrészt fedezhető lesz az európai lítiumkereslet; kéri ezenfelül az alapanyagipar előremutató szövetségeinek a támogatását is;

19. különösen támogatja az új Európai Nyersanyagyszövetséget, amelynek célja az EU rezilienciájának erősítése a ritkaföldfémek és mágnesek teljes értékláncában; üdvözlí, hogy ez a szövetség minden érintett érdekelt fél, többek között régiók számára is nyitva áll, és amelyeknek a nyitó rendezvényére a Régiók Bizottsága is meghívást kapott⁽²⁾;

20. jónak tartja, hogy az Európai Beruházási Bank nemrégiben bejelentette, hogy pénzügyileg támogatni fogja az EU-ban az alacsonyabb szén-dioxid-kibocsátású eljárásokhoz szükséges kritikus fontosságú nyersanyagok ellátásának biztosítását célzó projekteket;

21. kéri annak biztosítását, hogy ezek a projektek ne torzítsák a versenyt, erőforrás-hatékonyak és fenntarthatóak legyenek, valamint hozzájáruljanak az EU stratégiai rezilienciájához;

Nyersanyagok újrafeldolgozása és helyettesítése

22. megállapítja, hogy Európában nem használjuk ki kellő mértékben a saját kritikus fontosságú nyersanyagainkat, és egyelőre nem elégségesek az uniós tagállamok feldolgozási, újrafeldolgozási, finomítási és szétválasztási kapacitásai;

23. hangsúlyozza, hogy az erőforrás-hatékonyabb gazdaságra való áttérés alapvető elemeinek a fogyasztás csökkentését, a hulladékkélethezés elkerülését és az újrafeldolgozást kell magukban foglalniuk; kéri, hogy átláthatóan és kellő mértékben világosítsák fel arról a fogyasztókat, hogy a felesleg és a pazarlás jellemezte társadalmunkban hogyan áll a nyersanyagok helyzete, és hogy milyen piactgazdasági feltételek vannak érvényben az újrafelhasználással foglalkozó iparág kapcsán. A fogyasztóknak azonban csak másodlagos felelőssége van annak biztosításában, hogy a termékek nagymértékben újrafelhasználhatóak legyenek, és kisebb legyen a fogyasztás. Az elsőleges felelősség elsősorban a gyártókat terheli, akikre kötelezettségeket kell róni. A gyártóknak gondoskodniuk kell arról, hogy az EU-ban gyártott termékek megfeleljenek bizonyos követelményeknek. Természetesen a belső piacra belépő termékekre is ennek megfelelő követelményeknek kell vonatkozniuk;

24. hangsúlyozza, hogy a nyersanyag-kitermelés, valamint a nyersanyag-felhasználás hatékonysága terén milyen fontos az alkalmazás- és gyakorlatorientált kutatás és fejlesztés;

25. szorgalmazza a nyersanyag-kitermelés és a körforgásos gazdaság területén – ideértve a kulcsfontosságú ágazatnak számító fémkohászat területén – folyó kutatás és fejlesztés általános megerősítését és fenntartható támogatását; figyelmeztet arra, hogy új anyagok kifejlesztésekor a kutatásfinanszírozás során a jövőben mindig ki kell térni arra is, hogy mennyire újrafelhasználhatóak ezek az új anyagok;

26. kiemeli, hogy ennek során arra is törekedni kellene, hogy a fenntartható ökotervezés elvének alkalmazásával jelentősen növeljék azoknak a termékeknek az élettartamát és javíthatóságát, melyek előállításához kritikus fontosságú nyersanyagok kellenek, és hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokat könnyebben rendelkezésre álló anyagokkal helyettesítsék, különösen ott, ahol a technológiai fejlődés és a tervezett elavulás korlátozza az érintett termékek élettartamát. Kéri, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó termékek esetében a CE-jelölésre vonatkozó követelményt ambiciózus újrafeldolgozhatósági kritériumokkal egészítsék ki;

⁽²⁾ Az Európai Nyersanyagyszövetség internetes oldala és belépési űrlap: <https://erma.eu/about-us/join-erma/>.

27. rámutat arra, hogy e célokra igénybe lehet venni a Horizont Európa programot, az Európai Regionális Fejlesztési Alapot, valamint a nemzeti kutatási és fejlesztési programokat. Ennek keretében ki lehetett például dolgozni egy stratégiai kutatási és innovációs menetrendet az európai körforgásos gazdaságra vonatkozóan (CICERONE Circular economy platform for European priorities strategic agenda), az ún. európai GeoMontan régiók pedig előrelépéseket tehettek hálózatba szerveződésük terén az európai bányász- és fémkohászati régiókra vonatkozó MIREU projekt révén, prioritásként kezelve a biztonságos nyersanyagellátás kérdését;

28. úgy véli, hogy a fogyasztókat folyamatosan tájékoztatni kellene arról, milyen externáliákkal jár az, ha gyakran vásárolnak és cserélnek le olcsó, rossz minőségű háztartási eszközöket. A karbantartás és javítás kultúrájának fokozatos visszaépítése olyan új munkahelyeket teremthet, amelyeket nem lehet kitelepíteni;

29. megállapítja, hogy Európában a „hulladék” megnevezés sok esetben értékes erőforrásokat és kritikus fontosságú nyersanyagokat takar; ezzel kapcsolatban utal a Régiók Bizottságának „A körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” címmel nemrégiben elfogadott véleményére⁽³⁾;

30. kiemeli, hogy sokkal nagyobb mértékben kellene újrafeldolgozott anyagokat felhasználni, hogy csökkenjen az elsődleges nyersanyagok és a kritikus fontosságú nyersanyagok felhasználása; kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgáljon meg olyan, a versennyel összeegyeztethető kritériumokat, amelyek szerint az új termékeknek lehetőség szerint jelentős részben újrafeldolgozott anyagokat kellene tartalmazniuk, és ajánlja, hogy ezeket a kritériumokat vegyék figyelembe a központi termékértékláncokra vonatkozó megközelítésben⁽⁴⁾;

31. kéri, hogy végezzenek kutatást azzal kapcsolatban, hogy hogyan lehetne a kommunális hulladékból kritikus fontosságú nyersanyagokat visszanyerni azok (új) felhasználása érdekében, és hogy miként lehetne mindezt gazdaságosan megvalósítani, és kéri, hogy ennek mértékét a műszakilag és gazdaságilag lehetséges mértékben növeljék. A megújuló energiához és az innovatív műszaki alkalmazásokhoz szükséges nyersanyagokat, így például a ritkaföldfémeket, a galliumot és az indiumot nem vagy csak kis részben dolgozzák fel újra, mivel az újrafeldolgozás egyelőre műszaki és gazdasági szempontból viszonylag költséges. Az RB fontosnak tartja továbbá a fémek és sók visszanyerésével kombinált hatékony energetikai hasznosítás támogatását olyan hulladékok esetén, amelyeket bizonyos okokból (pl. környezetszennyezés, anyagfáradás, összetett anyagok) más módon nem lehet hasznosítani. Ezért kérjük az Európai Uniót, a tagállamokat, a régiókat és ezek állami kutatóintézményeit, valamint a vállalkozásokat, hogy folytassanak több kutatást e területen és tegyék lehetővé a kutatási eredmények hasznosítását azt megakadályozandó, hogy az értékes nyersanyagok hulladékként lerakókba kerüljenek;

32. megállapítja, hogy jelentős mennyiségű hulladékot és törmelékot exportálnak, jóllehet ezt az EU-ban másodlagos nyersanyagként potenciálisan újra fel lehetne dolgozni. Ezért kéri, hogy jelentősen növeljék az EU-n belül az újrahasznosítással kapcsolatos kapacitásokat, mivel akár katasztrofális környezeti károkat is okozhat az, hogy olyan fejlődő és feltörekvő országokba exportálnak hulladékot és törmelékot, amelyekben nem áll rendelkezésre elegendő kapacitás az újrahasznosításhoz;

33. rámutat arra, hogy jelenleg nem készül statisztika arról, hogy mennyi nyersanyag végzi a kitermelési hulladék részeként lerakókban. Ezért arra kérjük az Európai Bizottságot, hogy a tagállamok, a régiók és a települések segítségével értékeljék és térképezzék fel a tárolt anyagok mennyiségét;

34. az RB hangsúlyozza, hogy a gyártókra fontos szerep hárul a körforgásos gazdaság felé vezető úton. Olyan innovatív termékeket kell kifejleszteniük, amelyek lehetővé teszik az anyagonkénti különválasztást, és ily módon környezetkímélőek, és a fosszilis elsődleges nyersanyagok minél kisebb mértékű felhasználását teszik csak szükségessé. A gyártóknak ezenkívül meg kell vizsgálniuk, hogy a jelenlegi üzleti modellek esetében csökkenthető-e a forrásfelhasználás. Az RB rámutat arra, hogy ugyanakkor számos olyan feladat is van, amely eredetileg az államra hárul, így például a megfelelő keretfeltételek és a megfelelő jogi szabályok megteremtése, valamint a gazdasági ösztönzők kialakítása terén;

A nyersanyagok fenntartható beszerzésének és feldolgozásának erősítése az EU-ban

35. hangsúlyozza, hogy az EU-nak lehetőségeinek keretein belül hosszú távon saját forrásokra is támaszkodva kell nyersanyagellátását megoldania, és előrettekintő fejlesztési stratégiákat kell kidolgoznia, amelyek kiterjednek a kritikus fontosságú nyersanyagok EU-ban való kitermeléséhez és feldolgozásához szükséges új kapacitások kiépítésére, valamint egy olyan, fenntartható finanszírozási modell kidolgozására, amellyel a jelenlegi bányászati tevékenységek kritikus fontosságú nyersanyagok kitermelésére állíthatók át;

⁽³⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: „A körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” (HL C 440., 2020.12.18., 107. o.).

⁽⁴⁾ A Régiók Bizottsága véleménye: „A körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv” (HL C 440., 2020.12.18., 107. o.).

36. hangsúlyozza, hogy az EU-ban a fokozott hazai nyersanyag-kitermelésnek a bevált, magas szintű környezeti és munkavédelmi normák keretein belül kell megvalósulnia; rámutat arra, hogy a bevált gyakorlatok idevágó példáit egyes uniós projektek keretében máris figyelembe veszik, ezek azonban összességükben még mindig nem vezettek oda, hogy jelentősen növekedett volna a nagyobb nyersanyag-kitermelést és -feldolgozást célzó beruházási projektek száma. Ahhoz, hogy a gazdaságot saját forrásokból el lehessen látni kritikus fontosságú nyersanyagokkal – a korábbi és a jelenlegi bányászati tevékenységek biztosítása mellett –, új bányászatra is szükség van;

37. ennek fényében sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy a nyersanyag-előállítással kapcsolatos vállalati gyakorlatban még mindig nem használják fel nagyobb mértékben a kutatás-fejlesztés eredményeit, és hangsúlyozza, hogy a csúcstechnológiákhoz használt nyersanyagok új bányászatának olyan K+I-projektek eredményeire kell épülnie az EU-ban, amelyek célja az innovatív és alacsony környezeti hatással járó bányászat megteremtése. Ezzel összefüggésben üdvözlí, hogy az Európai horizont program keretében az Európai Bizottság 2021-től további előrelépéseket akar a környezeti hatások csökkentése terén, azt javasolva, hogy ennek kapcsán különösen a vízgazdálkodást és a renaturációt tartsák szem előtt;

38. hangsúlyozza, hogy a környezet- és munkavédelmi normák mellett a bányászati engedélyeknek olyan megoldásokat is tartalmazniuk kellene, amelyek ellensúlyozzák a környezeti és rekreációs érték csökkenését, hogy a bányászati területeket a kitermelés során és azt követően továbbra is lehessen szabadidős célokra és a helyi lakosság számára jelentőséggel bíró egyéb célokra használni;

39. kiemeli, hogy a régiók az e téren meglévő szakértelmük miatt alapvető szerepet játszanak; rámutat arra, hogy az EU akkumulátor-nyersanyagai több szénbányászattal foglalkozó régióban, de más régiókban is előfordulnak, és sok bányászati hulladék gazdag kritikus fontosságú nyersanyagokban; kéri ezért annak megvizsgálását, hogy azon bezárt vagy új bányák és külszíni fejtések esetében, amelyek kritikus fontosságú nyersanyagok lelőhelyei, lehetséges lenne-e a nyersanyag-kitermelés; rámutat arra, hogy ezeknek a nyersanyagoknak a kitermelésével új munkahelyeket lehetne teremteni az egykori és jelenlegi bányavidékeken;

40. hangsúlyozza, hogy az EU egykori és jelenleg is aktív bányászattal foglalkozó régióiban jelentős szaktudás áll rendelkezésre; a tapasztalatokat és a tudást tovább kell adni a munkavállalók új generációinak, és a szakemberek szakértelmét célzott képzéssel és továbbképzéssel erősíteni kell;

41. hangsúlyozza, hogy a nyersanyaglelőhelyek kiaknázása, valamint az új bányák és külszíni fejtések megnyitása csökkentheti az EU harmadik államoktól való függőségét, az ehhez szükséges, EU-n belüli feltárás és kitermelés azonban gyakran más területfelhasználási lehetőségekkel versenyez, és így arra területrendezési korlátozások vonatkozhatnak; ezért támogatja, hogy a felhasználással kapcsolatos konfliktusokat a nyersanyagok biztosítása érdekében lehetőleg egyetértésben oldják meg;

42. megállapítja, hogy a nyilvánosság számos uniós tagállamban egyre jobban ellenzi a bányászati projekteket, az ipar környezeti lábnyom javítására tett erőfeszítései pedig egyelőre nem kellőképpen elismertek. Ezért kérjük az Európai Uniót, a tagállamokat, a régiókat és a településeket, hogy átláthatóan és aktívan kommunikálják az újra megnyitott és új bányák és külszíni fejtések előnyeit és hátrányait, biztosítsák valamennyi érintett érdekelt fél részvételét, és ezáltal gondoskodjanak arról, hogy a civil társadalom elfogadja és megértse ezeket;

43. rámutat arra, hogy részben a szigorú uniós környezetvédelmi és biztonsági előírások miatt a bányák és külszíni fejtések újbóli, illetve újonnan történő megnyitása magas beruházási és üzemeltetési költségekkel jár, ami világviszonylatban gazdasági hátrányt jelent az európai bányász régióknak; ezért kéri az Európai Uniót és tagállamait, hogy vizsgálják meg, hogy ezek a projektek támogathatók-e, és ha igen, milyen mértékben támogathatók pénzügyileg európai alapokból vagy az állami támogatásokra vonatkozó szabályok keretében;

44. hangsúlyozza, hogy a Méltányos Átállást Támogató Alapnak hozzá kell járulnia a klímasemlegességre való átállás társadalmi-gazdasági következményeinek az enyhítéséhez a nagy szénfelhasználású és nagy szén-dioxid-kibocsátással rendelkező régiókban, valamint e régiók gazdaságának a körforgásos gazdaságba való beruházások révén történő diverzifikálásához. Az InvestEU program fenntartható infrastruktúrára vonatkozó kerete ugyancsak támogathatná a kritikus fontosságú nyersanyagok regionális fejlesztését;

45. amellett foglal állást, hogy az EU-ban elegendő szakértelmet kell kiépíteni és alkalmazni, hogy fel tudjunk dolgozni bizonyos kritikus fontosságú nyersanyagokat, így például lítiumot; kéri, hogy az Európai Unió, a tagállamok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok munkálkodjanak aktívan a megfelelő képességek kiépítésén;

46. kéri az érintett érdekelt felek közötti jobb egyeztetést a feltárás, a kitermelés, az elosztás, a feldolgozás, az újrafelhasználás és az újrafeldolgozás területén; ezzel összefüggésben a regionális és helyi önkormányzatok alapvető szerepet játszanak;

47. hangsúlyozza, hogy a tagállamok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok nyersanyagokra vonatkozó stratégiái és tervei érdemben hozzájárulhatnak a hazai nyersanyagok biztosításához;

48. úgy véli, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagok új, innovatív, elfogadott, biztonságos és környezetkímélő bányászatához jogilag megalapozott engedélyekre van szükség az EU-ban, és kéri, hogy az illetékes nemzeti, regionális és önkormányzati hatóságokat és szerveket hatáskörük és szerepük növekvő jelentőségének megfelelően alakítsák ki, szervezzék meg és lássák el eszközökkel, hogy átlátható, hatékony és összehangolt közigazgatási eljárások révén lehetővé váljon a nyersanyagok kitermelése az EU területén;

Regionális együttműködés

49. hangsúlyozza, hogy a fenntartható, új bányászati technológiákat is alkalmazó európai bányászat kapcsán fontos az ipart, a bányászati hatóságokat, a geológiai szolgáltatókat, az upstream és downstream szolgáltatókat, a létesítmény- és felszerelésgyártókat, a bányászati és finomító társaságokat, valamint a szállítási iparágat és a szociális partnereket tömörítő nemzeti vagy regionális nyersanyagklaszterek ösztönzése;

50. hangsúlyozza, hogy a helyi, regionális, nemzeti és európai szinteknek együtt kell működniük a következmények helyszíni leküzdésében és a szükséges beruházási igények lefedésében;

51. kéri a kritikus fontosságú nyersanyagoktól nagy mértékben függő európai régiók egymáshoz fűződő kapcsolatainak megerősítését, hogy ily módon közös megoldásokat találjanak, és biztosított legyen a régiók aktív szerepe az Európai Nyersanyagszövetségben;

Nyersanyagok beszerzése harmadik országokból

52. megállapítja, hogy az EU minden erőfeszítés ellenére a továbbiakban is jelentős mértékben rá lesz utalva a kritikus fontosságú nyersanyagok harmadik államokból való behozatalára; rámutat arra, hogy időközben intenzív verseny alakult ki a kritikus fontosságú nyersanyagokért számos állam között;

53. hangsúlyozza, hogy a nyersanyag-kereskedelemben egyre több a kereskedelmi korlátozás és a versenytorzulás; kéri az Európai Bizottságot, hogy folyamatosan kísérje figyelemmel a kiviteli és behozatali korlátozásokat, és ezeket regionális, bilaterális és multilaterális szinten tegye szóvá; úgy véli, hogy a külkereskedelmet torzító, nyersanyagokkal és különösen kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos intézkedéseket teljeskörűen meg kell vizsgálni, és szükség esetén további jogi lépéseket kel tenni a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) előírásainak keretében;

54. úgy véli, hogy a diplomáciai eszközökkel folytatott nyersanyag-politika nagyon fontos az EU számára, mégpedig nemcsak az ipar- és az energiapolitika, valamint a nemzetközi kereskedelem szempontjából, hanem mint a bel-, kül- és biztonságpolitika különféle területeit érintő horizontális téma is;

55. megállapítja, hogy az EU gazdasági és pénzügyi rezilienciája szempontjából előnyös lenne, ha a kritikus fontosságú nyersanyagokkal európai pénznemben kereskednének, mert ezáltal csökkenne az áruk volatilitása és az uniós importőrök és a harmadik országbeli exportőrök USD-finanszírozási piacoktól való függősége; kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy fokozzák az annak érdekében tett erőfeszítéseiket, hogy a kereskedelem európai pénznemben folyjon;

56. kéri, hogy az EU lépjen stratégiai partnerségre több nyersanyagokban gazdag harmadik állammal; üdvözlí az Európai Bizottságnak azt a megközelítést, amelynek alapján a kísérleti partnerségi projektek 2021-es bevezetése előtt tanácskozást folytat a tagállamokkal és az iparral a prioritásokról, az érintett országokban is, mivel ezeknek a rendelkezésére áll a helyi szaktudás és a tagállami követségek hálózata;

57. hangsúlyozza, hogy a stratégiai partnerekkel való megerősített együttműködésnek felelősségteljes beszerzéssel kell összekapcsolódnia. Az, hogy a kínálat főként alacsony szociális és környezeti normákkal rendelkező országokban koncentrálódik, nemcsak az ellátásbiztonság szempontjából jelent kockázatot, hanem a szociális és környezeti problémákat is kiélezhetheti. Ezért mindenképp egy nemzetközi megállapodás elérésére kell törekedni a WTO szintjén, amelynek célja az ellátási és kereskedelmi láncok nagymértékű átláthatósága és általános nyomon követhetősége a harmadik államokban folyó nyersanyag-kitermelés során alkalmazott szociális és környezeti normák tekintetében. Ehhez kapcsolódóan mielőbb tárgyalásokat kell elindítani e normák módszeres javításáról, mint ahogyan az az EU már meglévő szabadkereskedelmi megállapodásai esetében is történik. Üdvözlí a konfliktusövezetektől származó ásványokról szóló, 2021. január 1-jén hatályba lépett rendeletet, és arra buzdítja az Európai Bizottságot, hogy mielőbb nyújtson be egy kiegyensúlyozott javaslatot az ellátási láncokra vonatkozó gondossági kötelezettségről;

58. hangsúlyozza, hogy az egyes vállalkozások számára egyre nehezebb lesz a nyersanyagok beszerzése az erősen megszilárdult ellátási piacokon és a nagy keresletű piacokkal (különösen Kínával) versengve; kéri a vállalkozások szövetségeinek, így például a beszerzési szövetségeknek a célzott támogatását.

Kelt Brüsszelben, 2021. március 19-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – A kereskedelempolitika felülvizsgálata

(2021/C 175/04)

Előadó:	Willy BORSUS (BE/Renew Europe), Vallónia alelnöke, gazdasági, külkereskedelmi, kutatási és innovációs, a digitális gazdaságért felelős, mezőgazdasági, területrendezési, a duális szakképzési intézetért (IFAPME) és a kompetenciaközpontokért felelős miniszter
Referenciaszöveg:	COM(2021) 66 final

POLITIKAI AJÁNLÁSOK**A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA****Általános megjegyzések**

1. általában véve üdvözlí az Európai Bizottság február 18-i közleményét, melynek címe: „Nyitott, fenntartható és határozott kereskedelempolitika”; tudomásul veszi a közleményben foglalt következtetéseket és ajánlásokat, azonban megjegyzi, hogy a dokumentumnak vannak gyenge pontjai is, amelyekkel foglalkozni kell;
2. úgy véli, hogy a kereskedelempolitikát alaposan újra kell gondolni az európai zöld megállapodás fenntartható és inkluzív növekedésre vonatkozó kötelezettségvállalásaival való összhang biztosítása érdekében, válaszként a digitális átállás jelentette kihívásokra, valamint biztosítandó az uniós ipar versenyképességének növelését és hozzájárulva az európai foglalkoztatás fejlesztéséhez és a polgárok életszínvonalának javításához; végül hangsúlyozza, hogy a kereskedelempolitikának javítania kell az Európai Unió ellenálló képességét és biztosítania kell, hogy az Unió képes legyen csillapítani a jelenlegi és a jövőbeni rendszerszintű sokkhatásokat, különösen azokat, amelyek az éghajlatváltozáshoz, a növekvő geopolitikai feszültségekhez, valamint a további járványok és más egészségügyi válságok kockázatához kapcsolódnak;
3. emlékeztet arra, hogy a kereskedelem központi szerepet játszik az Unió gazdaságában és azon több millió európai munkahely szempontjából, amelyek az Európán kívüli exporttól függenek. A Covid19-válságot megelőzően 35 millió európai munkahely függött az exporttól és 16 millió a külföldi beruházásoktól. Másképpen fogalmazva hétből egy munkahely az exporttól függött;
4. aggodalmát fejezi ki a Covid19-válság által a nemzetközi piacokon kiváltott sokk hullám és a már korábban is nehéz helyzet súlyosbodása miatt, különös tekintettel a geopolitikai feszültségek növekedésére, amelyet ez előidézett. A Kereskedelmi Főigazgatóság friss felmérése szerint a nemzetközi kereskedelem várhatóan 10–16 %-kal csökken 2020-ban; az EU-27 harmadik országokba irányuló kivitele várhatóan 9–15 %-os csökkenést mutat majd, ami körülbelül 282–470 milliárd euro közötti csökkenést jelent⁽¹⁾; aggodalommal jegyzi meg, hogy a Covid19-világjárvány miatt az ILO becslései szerint 2020-ban csak Európában 12 millió munkahely szűnik meg;
5. megjegyzi, hogy a társadalmi-gazdasági nehézségekkel párhuzamosan az állampolgárok egyre szélesebb körben vetnek fel kérdéseket azt illetően, hogy a globalizáció előnyei hogyan oszlanak meg az értékláncok mentén az összes gazdasági ágazatban és a társadalom egészében; e tekintetben fontosnak tartja, hogy a polgárokhoz legközelebbi szinten álló helyi és regionális önkormányzatokat az Európai Bizottság átfogóan bevonja, ha uniós kereskedelmi megállapodásokról van szó, illetve konzultáljon velük ezekben a kérdésekben; ezzel összefüggésben aggodalmát fejezi ki az Európai Bizottság által – az Európai Unió Bírósága Szingapúr-ügyben hozott ítéletét követően (2017. májusi 2/15. sz. vélemény) – a legutóbbi kereskedelmi tárgyalások során elfogadott megközelítés miatt, mely szerint igyekezett kerülni a „vegyes” kereskedelmi kapcsolatokat azzal, hogy csak az EU kizárólagos hatáskörébe tartozó kereskedelmi megállapodásokat tárgyalat;
6. szilárd meggyőződése, hogy csak egy, az EU értékeit, alapvető, megkérdőjelezhetetlen jogalkotási normáit és a fenntartható fejlődési célokat tiszteletben tartó, fenntartható kereskedelmi modell járulhat hozzá mindenki jólétéhez és boldogulásához az Unión belül és kívül egyaránt;

⁽¹⁾ https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2020/may/tradoc_158764.pdf.

A gazdasági helyreállítás keretében meg kell erősíteni a kereskedelempolitika és az Európai Unió egyéb ágazati politikái közötti összhangot

7. úgy véli, hogy nagyobb összhangot kell biztosítani az EU kereskedelempolitikája, illetve az uniós mezőgazdasági, digitális, verseny-, adó-, szociális, környezetvédelmi, ipar-, közlekedés-, éghajlat-, energia-, fejlesztési és kohéziós politika, továbbá az alapvető jogok között; sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság csekély hangsúlyt helyez az EU ezen ágazati politikái közötti koherencia szükségességére;

8. hangsúlyozza, hogy az önkormányzatoknak szabadon kell tudniuk dönteni az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásáról, megrendeléséről és finanszírozásáról;

9. hangsúlyozza, hogy a közszolgáltatásokat és a kritikus infrastruktúrákat (általános érdekű közszolgáltatásokat) kereskedelmi megállapodásokban kell védeni. Ezért azt kéri, hogy ezeket átfogó jelleggel és jogilag megalapozott módon vegyék ki a szabadkereskedelmi és beruházási megállapodások, valamint az összes beruházásvédelmi rendelkezés hatálya alól, például úgy, hogy a szerződéses piacra jutási rendelkezéseknél, illetve a legnagyobb kedvezményes elbánás és az egyenlő nemzeti bánásmód kapcsán egy „pozitív jegyzéken alapuló megközelítést” alkalmaznak;

10. úgy véli, hogy a kereskedelempolitika felülvizsgálatát az uniós versenypolitika bizonyos elemeinek célzott reformjával, valamint az európai ipari és innovációs politika újragondolásával párhuzamosan kell elvégezni, oly módon, hogy támogassuk az EU kulcsfontosságú területeken betöltött világszintű vezető pozícióját; ezzel összefüggésben érdeklődéssel várja az EU 2021 áprilisára bejelentett megújított iparpolitikai stratégiáját;

11. hangsúlyozza, hogy az EU-nak globális megoldásra kell törekednie a digitális szolgáltatások adóztatása terén, megfelelő globális irányítással és szabályokkal; amennyiben az elkövetkező hónapokban nem sikerül nemzetközi – többek között OECD-szintű – megoldást találni, az EU-nak fontolóra kell vennie, hogy egyedül lépjen fel;

12. támogatja azt a felhívást, hogy az uniós kereskedelmi vagy gazdasági megállapodások – a WTO elveivel és szabályaival összhangban – foglaljanak magukban egy, az adóbüncselekmények, a pénzmosás és az agresszív adótervezés elleni záradékokat, valamint az adóhatóságok közötti együttműködést tartalmazó fejezetet. Az Európai Bizottságnak be kellene illesztenie egy ilyen fejezetet a folyamatban lévő tárgyalásokba és a már hatályban lévő szerződések felülvizsgálatába;

13. az agrárpolitika kapcsán hangsúlyozza, hogy az olyan kereskedelempolitika, amely nem biztosítja, hogy a külső piacok a fenntarthatóság és az élelmiszer-biztonság tekintetében megfeleljenek a magas szintű európai normáknak, súlyosan alááshatja a belső piacot, és veszélyeztetheti a mezőgazdasági ágazatot, különösen, ha az már egyébként is nehézségekkel küzd. Ezáltal veszélyeztetheti az EU élelmiszer-ellátását, vagyis a közös agrárpolitika alapvető célkitűzését, valamint az ágazat dolgozóitól függő európai területek irányítását; úgy véli, hogy a felülvizsgált kereskedelempolitikának az agrárpolitikával együtt a méltányos javadalmazás garantálása révén hozzá kell járulnia a foglalkoztatás globális fenntartásához és a mezőgazdasági termelés fennmaradásához. A kereskedelempolitikának egyenlő versenyfeltételeket kell biztosítania a mezőgazdaság számára a belső piac és a külső piac között, előnyben részesítve az Európai Unión belüli kínálatot a külső piacokon történő termeléssel szemben. Ugyanakkor a piacirányítás belső szabályainak a versenyképesség biztosítása érdekében ösztönözniük kell belső piacunk diverzifikációját. El kell azonban kerülni, hogy mindez aláássa az afrikai országokkal fenntartott tisztességes kereskedelmi kapcsolatok megerősítésére irányuló erőfeszítéseket;

14. sajnálja, hogy az Európai Bizottság közleménye nem tartalmaz olyan megoldásokat, amelyek enyhíthetnék a kereskedelmi megállapodásoknak a már a belső piacon nyomás alatt álló vagy sérülékeny mezőgazdasági ágazatokra gyakorolt esetleges negatív hatásait; kéri, hogy fontolják meg egy támogatási mechanizmus létrehozását a leginkább érintett ágazatok számára; e tekintetben különösen aggasztja, hogy az EU–Mercosur társulásimegállapodás-tervezet kétségtelenül negatív hatást gyakorolhat egyes mezőgazdasági ágazatokra;

15. emlékeztet arra, hogy a kohéziós politikára fontos szerep hárul abban, hogy az Európai Unió térségeit versenyképesebbé tegye az adott terület igényeihez igazított, olyan kulcsfontosságú szektorokban indított célzott beruházások révén, mint a hálózati infrastruktúra, a konnektivitás, a kutatás és az innováció, a kkv-k, informatikai szolgáltatások, környezetvédelmi és éghajlat-politikai intézkedések, minőségi munkahelyek és társadalmi befogadás. Különös figyelmet kell szentelni a távoli és külső területek igényeinek, ahol elengedhetetlen az infrastruktúra fejlesztése és korszerűsítése;

16. úgy véli, hogy az uniós kereskedelempolitikának nem szabad aláásnia a harmadik országokkal folytatott uniós fejlesztési együttműködést, a leggyengébb gazdaságok esetében pedig kiegyensúlyozott, méltányos megközelítést szorgalmaz a szabadkereskedelmet illetően;

17. támogatja, hogy az Európai Bizottság terjesszen elő egy jogi eszközt a külföldi támogatások által az EU belső piacán okozott torzulások kezelésére, és hangsúlyozza az európai versenyszabályok korszerűsítésének és naprakésszé tételének szükségességét;

18. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy bizonyítsa, hogy rövid távon megvalósítható az Energia Charta Egyezmény ambiciózus korszerűsítése, amely összhangba hozná azt a Párizsi Megállapodás célkitűzéseivel, és integrálná az EU-nak a beruházások védelmére vonatkozó korszerűsített megközelítést; ennek hiányában meg kell vizsgálni az EU e szerződésből való rendezett kilépésének lehetőségét;

19. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy tegyen meg minden szükséges lépést annak érdekében, hogy biztosítsa a még hatályban lévő EU-n belüli kétoldalú beruházási szerződések gyors és rendezett megszüntetését;

A nyitott stratégiai autonómia modellje felé

20. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy az EU továbbra is nyitott gazdaság maradjon, és továbbra is támogassa a szabad, méltányos, fenntartható, szabályokon alapuló nemzetközi kereskedelmet, amely valamennyi kereskedelmi partner számára előnyös; ebben az értelemben támogatja az Európai Bizottságnak a WTO megreformálására tett erőfeszítéseit. Arra kell törekedni, hogy újjáélesszük és megerősítsük a WTO-t többek között oly módon, hogy a legfontosabb területeken korszerűsítsuk munkamódszereit és megszüntetjük a szabályozási hiányosságokat, hogy a WTO megfelelően tudjon reagálni az aktuális kereskedelempolitikai kihívásokra;

21. üdvözli az Európai Bizottság által javasolt nyílt stratégiai autonómia modelljét, amely nyílt, fenntartható és határozott kereskedelempolitikát kell, hogy jelentsen, amely hasznosítja és védi gazdasági javainkat, garantálja a hozzáférést a kulcsfontosságú piacokhoz és nyersanyagokhoz, illetve biztosítja a létfontosságú árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzájutást; az RB ugyanakkor óva int a protekcionista tendenciáktól, és hangsúlyozza, hogy Európának továbbra is olyan globális stratégiai szereplőnek kell maradnia, amely tiszteletben tartja a nemzetközi szabályokat és készen áll azok érvényesítésére is;

22. úgy véli, hogy ez magában foglalja az értékláncoknak az illetékes regionális szervek részvételével történő feltérképezését a stratégiai ágazatok függőségeinek felmérése és csökkentése, valamint a legérzékenyebb – különösen a távoli és elszigetelt területeken, így a legkülső területeken jellemző – ipari ökoszisztémák és bizonyos meghatározott szakterületek – például az egészségügyi, a védelmi, a világűrrel, az élelmézzel, a digitalizálással és a kritikus alapanyagokkal kapcsolatos ágazatok – rezilienciájának növelése érdekében; figyelemmel fogja kísérni az Európai Bizottság jelenleg folyó munkájának eredményeit, amely a stratégiai függőségek és a legérzékenyebb ipari ökoszisztémák feltérképezésére irányul;

23. hangsúlyozza, hogy ez magában foglalhatja a termelés és az ellátási láncok diverzifikálását, a stratégiai készletek kialakítását, az európai beruházások és termelés ösztönzését, az alternatív megoldások feltárását, valamint a tagállamok közötti ipari együttműködés előmozdítását;

24. megjegyzi, hogy a Covid19-válság rávilágított a regionális ökoszisztémákban rejlő kreatív és innovációs lehetőségekre, és új, együttműködésen alapuló megközelítéseket ösztönzött az ellátással kapcsolatos kihívások kezelésére például az orvostechikai eszközök és a gyógyszerek terén; úgy véli, hogy az EU-nak – különösen a szereplők közötti együttműködés támogatására irányuló intézkedések révén – bizonyos ágazatokban segítenie kellene a helyi gazdaság megerősödését, és ösztönöznie kellene az innovatív európai értékláncokat, az ökoszisztémák egymást kiegészítő jellegére építve; úgy véli, hogy a klaszterezési politikák és a klaszterek közötti együttműködés hasznos eszközt jelentenek a kritikus tömegek felépítéséhez és a kkv-k igényeinek kielégítéséhez; úgy véli, hogy az egyes stratégiai termékek iránti kereslet kritikus tömegének kialakulása és annak láthatósága a belső piacon hozzájárulhat bizonyos termelő tevékenységek áthelyezéséhez és a versenyképes termelés kialakulásához az EU területén, és pedig különösen azáltal, hogy felgyorsítja az innovatív megoldások forgalomba hozatalát;

25. emlékeztet arra, hogy a közös európai érdeket szolgáló fontos projektek (IPCEI) megvalósítása érdekében egyedi cselekvési terveket kell kidolgozni az Unión belül azonosított valamennyi stratégiai értéklánc számára, ezek ugyanis fontos eszközt jelentenek a zöld és digitális átálláshoz és az EU technológiai vezető szerepének megerősítéséhez, különösen az akkumulátorok, a mikroelektronika és a hidrogén területén;

Csak egy fenntartható kereskedelmi modell járulhat hozzá mindenki jólétéhez és boldogulásához az Európai Unión belül és külföldön egyaránt

26. tudomásul veszi, hogy a közlemény utal a kereskedelmi megállapodások kereskedelemről és fenntartható fejlődésről szóló fejezeteinek hatékony végrehajtására és érvényesítésére irányuló 15 pontos uniós cselekvési tervre; üdvözlí, hogy ez a felülvizsgálat a tervek szerint az ezen fejezetek végrehajtásának és érvényesítésének minden releváns aspektusára kiterjed majd, ideértve a kötelezettségvállalások körét, a nyomkövetési mechanizmusokat, meg nem felelés esetén a szankciók alkalmazásának lehetőségét, az „alapvető fontosságú elemekre” vonatkozó záradékot, valamint az intézményi felépítést és a szükséges erőforrásokat; sajnálja, hogy a felülvizsgálat és a közlemény elkészítése nem összehangoltan történt, ugyanakkor üdvözlí, hogy a felülvizsgálat befejezését előrehozták 2021 végére; azt szeretné, ha a felülvizsgálat a lehető legátláthatóbb és inkluzívabb módon történne;

27. e tekintetben úgy véli, hogy a környezet- és éghajlatvédelmi, valamint szociális kérdésekben elfogadott olyan európai normákat, mint amelyeket az európai zöld megállapodás és a szociális jogok európai pillére is említ, be kell építeni minden, az Unió által tárgyalt kereskedelmi megállapodásba, valamint e normákat minimumkövetelményeknek kell tekinteni, amelyek mellett a felek elkötelezik magukat; úgy véli, hogy ez elősegíti az e normáknak megfelelő európai kvk-k és ipar fellendülését, miközben a velük kereskedő partnereikre is húzóhatással bír;

28. úgy véli, hogy az EU-nak határozottabban kell fellépnie egyrészt az emberi jogok, másrészt a kereskedelmi megállapodásokban foglalt társadalmi, valamint környezet- és éghajlatvédelmi előírások tiszteletben tartása és előmozdítása mellett; üdvözlí, hogy az Európai Bizottság panaszkezelési mechanizmust vezet be, amely a kereskedelemmel és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kötelezettségvállalások megsértésének jelzésére szolgál; kiáll amellett, hogy a megállapodások minden szerződő fele a teljes területén betartsa, támogassa és jogszabályaiban és gyakorlatában hatékonyan alkalmazza a nemzetközileg elismert, többek között az ILO alapvető egyezményeiben meghatározott alapvető munkaügyi normákat;

29. támogatja az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a Párizsi Megállapodást tegyék a jövőbeli kereskedelmi és beruházási megállapodások alapvető elemévé, és e megállapodásokban részesítsék előnyben a Biológiai Sokféleség Egyezmény hatékony végrehajtását;

30. ösztönzi, hogy a kereskedelmi megállapodások hatékony végrehajtása érdekében jutalmazza a kereskedelemmel és a fenntartható fejlődéssel kapcsolatos kötelezettségeket betartó partnerországokat. A feleknek adott esetben a kereskedelemről és a fenntartható fejlődésről szóló fejezetre vonatkozó rendelkezések hatékony megvalósításához kapcsolódóan fokozatos vámcsökkentést kellene bevezetniük, és pontosan meg kell határozniuk azokat a feltételeket, amelyeket az országoknak teljesíteniük kell az ilyen csökkentéshez, ideértve az említett rendelkezések megsértése esetén az egyedi vámtarifacsoportok visszavonásának lehetőségét is;

31. úgy véli, hogy a méltányosság és a fenntarthatóság mindenki számára történő biztosítása az egyetlen módja annak, hogy hozzájáruljunk a számos polgár által követelt globális változásokhoz;

32. e tekintetben várakozással tekint a 2021-ben előterjesztendő európai bizottsági javaslat elé, amely egy olyan, az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó hatékony mechanizmus kidolgozását célozza a külső határokon, amely megfelel a WTO szabályainak, valamint képes biztosítani a tisztességes versenyt az egységes piacon működő vállalatok számára, illetve hozzájárulni az európai ipar versenyképességéhez. Az importárak karbonintenzitását ellensúlyozó mechanizmusnak első lépésben ki kell egészítenie, majd pedig hosszabb távon helyettesítenie kell a szén-dioxid-kibocsátási jogok ingyenes kiosztását és az elsődleges iparágaknak nyújtott áramár-kompenzációt;

33. úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani a vállalati társadalmi felelősségvállalás előmozdítására és az ellátási láncok átláthatóságára is; e tekintetben különösen támogatja az átvilágítási mechanizmusok megerősítésére irányuló, folyamatban lévő európai szintű kezdeményezéseket; véleménye szerint ez ahhoz is szükséges, hogy egyenlő versenyfeltételek alakuljanak ki az uniós belső piacon;

34. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság kinevezte a kereskedelmi jogérvényesítési főtisztviselőt, akinek feladata többek között a fenntartható fejlődésre vonatkozó kötelezettségvállalások megfelelő megvalósításának figyelemmel kísérése, különös tekintettel az éghajlati programra és a munkavállalói jogokra; reméli, hogy a főtisztviselő széles körű és folyamatos működő kommunikációs csatornákat fog létrehozni a helyi és regionális önkormányzatokkal és a civil társadalommal; figyelni fogja, hogy elegendő forrást irányoznak-e elő a főtisztviselő számára ahhoz, hogy teljesíteni tudja célkitűzéseit;

Tisztességes versenyfeltételek biztosítása az uniós vállalkozások számára

35. úgy véli, hogy az EU–Kína átfogó beruházási megállapodás ratifikálása során további garanciákat kell előírni az emberi jogok és a szociális normák tiszteletben tartása tekintetében;

36. hangsúlyozza a tisztességes versenyfeltételek fenntartásának fontosságát, hogy a vállalkozások versenyképesek legyenek a belső piacon és nemzetközi szinten a globális értékláncokban; úgy véli, hogy a meglévő szabályok érvényre juttatására kell összpontosítani, és határozottabban kell mozgósítani a kereskedelemvédelmi eszközöket a harmadik országokban alkalmazott piactorzító gyakorlatok elleni küzdelem érdekében;

37. üdvözli az Európai Parlament és a Tanács között a kereskedelmi szabályok érvényesítésének megerősítéséről szóló rendeletre irányuló jogalkotási javaslatról létrejött megállapodást, amely válasz a WTO Fellebbezési Testülete működésének terén jelenleg tapasztalható patthelyzetre, és amely az olyan kétoldalú vagy regionális kereskedelmi megállapodásokkal összefüggésben is alkalmazandó lesz, ahol egy partner egyoldalúan szankciókat alkalmaz az EU-val szemben és gátolja a megállapodásokban előírt vitarendezési eljárást. Hangsúlyozza, hogy ez a rendelet kiterjeszteni az EU azon képességét, hogy a szolgáltatások és a szellemi tulajdon vonatkozásában megtorló intézkedéseket vezessen be – például vámtarifákat, mennyiségi korlátozásokat és intézkedéseket a közbeszerzés terén is. Támogatja továbbá az Európai Bizottság által bevezetett egyablakos rendszert, amely „a munkavállalói jogok, az éghajlatváltozás és az emberi jogi rendelkezések megsértésének eseteit ugyanolyan szinten kezeli, mint a kereskedelmi partnereink piacra jutásával kapcsolatos panaszokat”;

38. szükségesnek tartja a versenyszabályok felülvizsgálatát a külső versenyképesség kihívásainak, egyes harmadik országok gyakorlatainak és az innovációs ökoszisztémák új körülményeinek fényében; a belső piaci versenynek és a kkv-k európai és globális értékláncokhoz való hozzáféréseinek továbbra is a kiegyensúlyozott, hatékony és független európai versenyszabályok alapvető elemének kell maradnia;

39. egyetért azzal, hogy az EU-nak fel kell vennie a kölcsönösség biztosítása és a protekcionizmus leküzdése érdekében, amikor harmadik országok beszerzési piacaira lép be;

40. hangsúlyozza, hogy a közvetlen külföldi beruházások a növekedés, a munkahelyek és az innováció egyik fő forrását jelentik, ugyanakkor az érzékeny ágazatokban veszélyeztethetik a nemzetbiztonságot és a közrendet az Európai Unióban. Ezért van szükség arra, hogy nemzeti szintű beruházás-átvilágítási rendszereket hozzanak létre;

Jobban fel kell készülni a nemzetközi kereskedelemben való részvétel negatív externáliáira és jobban figyelembe kell venni azokat

41. aggodalommal állapítja meg, hogy a szabadkereskedelmi megállapodások előnyei jelenleg nem érik el az összes régiót, hogy bizonyos gazdasági ágazatok számára gyakran negatív hatások jelentkeznek, valamint hogy a kkv-k nem használják ki teljes mértékben a szabadkereskedelmi megállapodásokban rejlő lehetőségeket és erősebben érinti őket az egyes harmadik országok által elfogadott intézkedések nyomán kialakuló tisztességtelen verseny; sajnálja, hogy az Európai Bizottság közleménye nem javasol megoldásokat a kereskedelmi megállapodások lehetséges negatív hatásainak enyhítésére; ugyanakkor támogatja az Európai Bizottság azon szándékát, hogy digitális eszközöket és online portálokat hoz létre a kkv-k számára, hogy hatékonyabban elősegítse bevonásukat az említett megállapodásokba, valamint hogy új lehetőséget kínál a közbeszerzésekhez való hozzáférésre és megszünteti az említett tisztességtelen versenyt;

42. támogatja az Európai Bizottság azon szándékát, hogy konkrét jogszabályt terjeszt elő a többek között az EU és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás kereskedelemmel kapcsolatos rendelkezéseinek érvényesítéséhez;

43. örömmel veszi, hogy az Európai Bizottság kényszerhelyzeti eszközt dolgozott ki;

44. kiemeli, hogy a kkv-k fontos szerepet játszanak az EU nemzetközi kereskedelmi kapcsolataiban, mivel az EU-ból származó összes export több mint 58 %-áért és az EU-ba irányuló összes import több mint 46 %-áért felelősek⁽²⁾. E tekintetben hangsúlyozza, hogy hatékony uniós kereskedelempolitikára van szükség, amely védi a kkv-kat, amelyek sokkal kiszolgáltatottabbak, és sokkal nagyobb mértékben ki vannak téve a nemzetközi kereskedelmi kapcsolatok volatilitásának, mint a nagyvállalatok; ezzel kapcsolatban üdvözli az európai bizottsági közleményben a kkv-kra helyezett hangsúlyt;

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/International_trade_in_goods_by_enterprise_size#Share_of_SMEs_in_total_trade_.28intra_.2B_extra-EU.29.

45. szilárd meggyőződése, hogy felül kell vizsgálni a hatáselemzési modellt, valamint el kell végezni az összes meglévő megállapodás átfogó és mélyreható hatásvizsgálatát (ágazatonként és alágazatonként, az EU-n belüli földrajzi területenként – ország/régió szerint –, a kkv-kra gyakorolt hatás, a társadalmi, a környezeti, az éghajlati és az emberi jogok tiszteletben tartása szempontjából), valamint az összes meglévő megállapodás összesített (ugyanezen kritériumokon alapuló) hatásvizsgálatát annak biztosítása érdekében, hogy az Európai Unió kereskedelempolitikájának irányítása mindenki – úgy a vállalkozások, mint az állampolgárok – javát szolgálja; sajnálja az európai bizottsági közlemény ezzel kapcsolatos hiányosságait; megjegyzi, hogy az Európai Bizottság közleménye az uniós megállapodások alapvető környezeti, ezen belül éghajlati tényezőkre gyakorolt hatásainak csupán utólagos értékelését tervezi; emellett azon fog munkálkodni, hogy jobban megértse a kereskedelempolitika különböző részeinek a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásait, és a kereskedelempolitika foglalkoztatásra és a társadalmi fejlődés különböző aspektusaira gyakorolt hatásaira vonatkozó további elemző munkát – további pontosítás nélkül – is végez majd;

46. úgy véli, hogy különös figyelmet kell fordítani a kkv-k által tapasztalt nehézségekre; támogatja az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy jobban felvértezze magát a kereskedelmi megállapodások visszafejtésének eszközeivel, különös tekintettel a származási szabályokra; szükségesnek tartja, hogy a tagállami és regionális szinten, illetve a kereskedelmi kamarák szintjén meglévő tanácsadási és támogatási szolgáltatások használatával, valamint a külső szakértők igénybevételének megkönnyítésével ki lehessen elégíteni a kkv-knak a harmadik országok piacaira való bejutáshoz szükséges szakértelem iránti igényeit;

47. úgy véli, hogy a 60 országban működő EEN hálózatot (Enterprise Europe Network – európai vállalatok hálózata), valamint a 180 országban működő ETPOA (European Trade Promotion Organisations' Association – Európai Kereskedelemösztönzési Szervezetek Szövetsége) részét képező nemzeti és regionális kereskedelemösztönző szervezetek hálózatát jobban lehetne mozgósítani a kkv-k külföldi piacokra való belépését támogató feladataik keretében. Ehhez hasonlóan az EU-nak „szabadkereskedelmi kapcsolattartó pontokat” kellene létrehoznia a kkv-khoz legközelebb álló szinten, és figyelembe véve a „Gondolkozz kicsiben, cselekedj regionális szinten” elvet. E kapcsolattartó pontok működésében a kereskedelmet előmozdító regionális szervezeteknek vezető szerepet kell játszaniuk;

48. úgy véli, hogy az InvestEU projekt keretében célszerű lenne a nemzetközi terjeszkedésre aspiráló innovatív kkv-kra egyedi megközelítést alkalmazni az ilyen típusú vállalkozások kockázatainak megfelelő fedezése és nemzetközi növekedésük elősegítése érdekében;

49. úgy véli, hogy az uniós zöld megállapodással összefüggésben felül kell vizsgálni a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekre vonatkozó, meglévő állami támogatási keretet a beruházások megkönnyítése és az ilyen típusú vállalatok által végrehajtott szövetkezeti/transznacionális projektek működési költségeinek megtérülése érdekében. Ezzel összefüggésben üdvözli, hogy az Európai Bizottság 2021. február 23-án április 20-ig tartó nyilvános konzultációt indított, és felkérte az érdekelt feleket, hogy tegyék meg észrevételeiket a közös európai érdeket szolgáló fontos projektekhez nyújtott állami támogatásokról szóló közlemény⁽³⁾ célzott felülvizsgálatára irányuló javaslattal kapcsolatban.

Kelt Brüsszelben, 2021. március 19-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽³⁾ https://ec.europa.eu/competition/consultations/2021_ipcei/draft_communication_en.pdf – Link a nyilvános konzultációhoz: <http://bit.ly/3dEFgeM>.

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség

(2021/C 175/05)

Előadó:	Enrico ROSSI (IT/PES), Signa képviselő-testületének tagja (Firenze)
Referenciaszöveg:	COM(2020) 662 final – <i>Európai épületkorszerűsítési program – épületeink környezetbarátabbá tétele, munkahelyteremtés, javuló életminőség</i>

POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

Az épületfelújítás ösztönzése a klímasemlegesség és a helyreállítás érdekében

1. üdvözlö az épületkorszerűsítési programot (Renovation Wave), amely ebben az európai energiafelhasználás 40 %-áért felelős szektorban hozzájárul a klímasemlegesség 2050-ig történő eléréséhez és a harmadik országokkal szembeni energiafüggettség csökkentéséhez, biztosítva ezzel az európai energiabiztonságot. Elengedhetetlennek tartja, hogy ezt a politikát szerepeltessék az európai strukturális és beruházási alapokkal (esb-alapok), valamint a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszközzel kapcsolatos programokban a tevékenységek összehangolása, illetve a külön-külön megtett és kevésbé hatékony intézkedések elkerülése céljából. Kiemeli, hogy e stratégia sikere nagyban függ majd a stratégia helyi és regionális szintű fenntarthatóságától és megvalósíthatóságától, ugyanakkor el kell kerülni a további adminisztratív terheket; kéri továbbá, hogy az épületkorszerűsítési programmal kapcsolatos intézkedések nyilvánvaló haszonnal járjanak, és érvényesüljön a gazdaságosság, a társadalmi elfogadhatóság és a finanszírozhatóság elve, mindenekelőtt a hatályos költségvetési rendelkezéseken alapuló államháztartások szempontjából, de a bérlők és a tulajdonosok szempontjából is;
2. úgy véli, hogy a korszerűsítési program teljes körű végrehajtására csak akkor kerülhet sor, ha a tiszta energiáról szóló csomag az épületek energiateljesítményéről szóló irányelvvel és az energiaunió irányításáról szóló rendelettel együtt felülvizsgálatra kerül, valamint ezeket megfelelően és időben végrehajtják nemzeti szinten; hangsúlyozza, hogy haladéktalanul meg kell kezdeni a stratégia és az abban foglalt intézkedések végrehajtását a korszerűsítések fokozása és a megvalósítás új módszereinek kipróbálása révén, amelyek tág körben alkalmazhatók; ennek érdekében egy kísérleti kezdeményezés mielőbbi elindítását javasolja a különböző beavatkozások, valamint gazdasági, társadalmi és éghajlati feltételek esetében követendő protokoll tesztelésére és finomhangolására;
3. hangsúlyozza a szubszidiaritás és az arányosság elvének jelentőségét. Az operatív végrehajtás és finanszírozás helyi szinten, a régiókban, városokban és községekben történik, ezért az európai keretnek megfelelően rugalmasnak kell lennie, és figyelembe kell vennie a különbségeket, például a vidéki területek és a nagyvárosok között;
4. hangsúlyozza, hogy az éghajlati paktum alkalmas arra, hogy előmozdítsa a helyi irányítású partnerségeket és az állami és a magánszektor közös kezdeményezéseit, és hogy a helyi és regionális önkormányzatok kulcsfontosságú helyzetben vannak ahhoz, hogy tájékoztassák a polgárokat a házaik korszerűsítésével kapcsolatos előnyökről és a meglévő támogatási eszközökről. Az önkormányzatoknak jó példával elől járva össze kell kapcsolniuk és a szükséges szakértelemmel támogatniuk kell a helyi, önkormányzati és egyéb állami vállalkozásokat a különböző szinteken, és eszközöket kell kidolgozniuk a nemzeti vagy uniós pénzügyi támogatáshoz való hozzáféréshez; ezenkívül példát kell mutatniuk a középületek korszerűsítése és különösen a szociális lakások és más köztulajdonú bérházak energetikai korszerűsítésének előmozdítása terén, az éghajlati paktum segítségével, mely megkönnyíti a legsikeresebb európai kezdeményezések elterjesztését és kibővítését; reméli, hogy az épületkorszerűsítési program európai stratégiája, a nemzeti épület-felújítási stratégiák ⁽¹⁾ és a költségoptimalizálási módszertan ⁽²⁾ hatékonyabban kapcsolódnak egymáshoz; e tekintetben kívánatos lenne az épületek energiahatékonyágáról szóló irányelv részleges felülvizsgálata;

⁽¹⁾ Az épületek energiahatékonyágáról szóló irányelv nemzeti stratégiákat ír elő a nemzeti épületállomány energetikai korszerűsítésére vonatkozóan.

⁽²⁾ http://bpie.eu/wp-content/uploads/2015/10/Implementing_Cost_Optimality.pdf.

5. rámutat arra, hogy az épületkorszerűsítési programot nemcsak a zöld megállapodás menetrendjének végrehajtására irányuló technikai-szabályozási koncepcióként kell értelmezni, hanem olyan eszközként is, amely arra szolgál, hogy a körforgásos gazdaságra való átállás folyamatát beágyazza egy koncepcionális, esztétika- és tervezésközpontú keretbe. Ezért üdvözlí és elkötelezetten támogatja az „új európai Bauhaus” kezdeményezés elindítását és a saját, európai címke létrehozására irányuló szándékot. Egy ilyen kezdeményezés lehetőséget kínál a régiók és települések kreatív potenciáljának kiaknázására, a polgárok összefogására és átalakulási folyamatba történő bevonására, és ezáltal arra, hogy olyan elfogadott és fenntartható megoldásokat találjanak, amelyek segítségével a zöld megállapodás megvalósíthatóvá válik;

6. üdvözlí az éghajlati paktum elindítását, amely elő fogja mozdítani a zöld megállapodásba való bekapcsolódást és az abban való részvételt, és örömmel veszi, hogy az épületkorszerűsítési program a zöld megállapodás prioritásai között szerepel. Készen áll arra, hogy szorosabban együttműködjön az Európai Bizottsággal, az Európai Beruházási Bankkal és az összes többi érdekelt féllel egy olyan közös platform előmozdítása érdekében, amely összegyűjti a helyi és regionális önkormányzatok számára a zöld megállapodás végrehajtásához szükséges információkat;

7. üdvözlí a kerületi és energiaközösségi megközelítésre való hivatkozást, amely például lehetővé teszi a közös, megújuló energiát előállító létesítmények használatát, a távfűtést és távhűtést; valamint a természet erőforrásaira épülő megoldásokat is⁽³⁾, és emlékeztet arra, hogy ehhez integrált energia- és klímatervezési eszközökre van szükség. Kiemeli, hogy a Polgármesterek Szövetsége ezzel összefüggésben fontos referenciaként szolgál, és hogy a Fenntartható Energia- és Klímaakciótervek (SECAP-ok) eszközt jelenthetnek annak biztosítására, hogy az épületek felújítása koherensen menjen végbe a tisztességes és fenntartható városrehabilitáció tágabb keretrendszerében, támogassa a fenntartható szokások előmozdítását, valamint álljon összhangban az éghajlatváltozás mérséklésére és az ahhoz való alkalmazkodásra irányuló átfogó szakpolitikákkal. Javasolja továbbá, hogy végezzen hivatalos hatásvizsgálatot szabványos energiagazdálkodási rendszerek felhasználásával annak érdekében, hogy értékelni lehessen a tervezési irányelvek hatásait⁽⁴⁾;

8. üdvözlí az épületek körforgásos jellegére irányuló Level(s)⁽⁵⁾ kezdeményezés mint a körforgásosság elve épületfelújításokra történő alkalmazása referenciaként való megemlítését, valamint sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy indítsanak figyelemfelkeltő kampányt a témával kapcsolatban, amelyben szívesen együttműködik. Ugyanakkor arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a további munka során építsen más meglévő épülettanúsítási rendszerek széles körű tapasztalataira⁽⁶⁾. Egyben kéri az Európai Bizottságot, hogy az épületek éghajlati hatására vonatkozó életciklus-értékelések kidolgozását megfelelő normák, környezetvédelmi nyilatkozatok, építőanyagokra és építési termékekre vonatkozó adatbankok stb. segítségével támogassa és mérlegelje az épületek életciklus-teljesítményére vonatkozó szintetikus mutató önkéntes rendszerként történő bevezetésének lehetőségét;

9. emlékeztet arra, hogy az épületkorszerűsítési program lehetőséget nyújt az épített örökség időtálló jövőképeinek előmozdítására, amely képes az energetikai és környezetvédelmi követelmények mellett olyan szempontokat is integrálni, mint az egészség, a társadalmi egyensúly, a konnektivitás, a körforgásos jelleg, valamint a hidrogeológiai és szeizmikus jelenségekkel szembeni reziliencia; kéri továbbá, hogy fordítsanak különös figyelmet a ritkán lakott, rendkívül kiszolgáltatott helyzetű, gyorsan előregedő népességű vidéki területekre;

10. ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy az építési, üzemeltetési és bontási szakaszban ellenőrizni kell az üvegházhatású gázok kibocsátását. Ehhez 2050-re az energiatermelés érdekében maximalizálni kell a bontási vagy helyreállítási munkálatokból származó anyagok újrafelhasználását, újrafeldolgozását és részben hasznosítását. Ennek során fontos lépést jelent az építőanyagok újrafelhasználására irányuló helyi és regionális értékláncok kialakítása, amihez tervezésre, logisztikára és olyan új gazdasági modellek kidolgozására van szükség, amelyek az új épületekhez felhasználható anyagtartalékok létrehozására is kiterjenek. Ezt az új körforgásos modellt a sok szabályozási, kulturális és gazdasági tényező miatt csak lépésről-lépésre lehet megvalósítani. Az első szakasz a kísérletezésről szól majd, és ezt követik különféle pénzügyi ösztönzők a nagy léptékű bevezetés érdekében;

⁽³⁾ Lásd például a „Sharing cities” projektet a <http://www.sharingcities.eu/> weboldalon.

⁽⁴⁾ Vannak olyan kézikönyvek, illetve összefoglaló füzetek, amelyek megkönnyítik az integrált tervek előkészítését, például a SECAP kialakítására (JRC: „How to develop a SECAP”), az intelligens városokról szóló iránymutatási csomagra („Smart City Guidance Package”), az integrált tervezési, politikai és szabályozási intézkedésekre („Integrated Planning Policy and Regulation” / EIP Smart Cities action cluster) vagy az Európai Energiadíjra vonatkozóan.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/environment/topics/circular-economy/levels_en

⁽⁶⁾ Például a Level(s) nem tartalmaz mutatót az épületek maximális energiaigényére (kW) és a villamosenergia-rendszer terhelésére vonatkozóan, ami egyre fontosabb tényezővé vált számos olyan területen, ahol a villamosenergia-rendszerek növekvő keresletnek vannak kitéve.

11. hangsúlyozza, hogy a korszerűsítési program hosszú távú megvalósítása jelentős gazdasági és energiamegtakarításokat eredményez az épületek fenntartási és kezelési költségei terén, valamint javítja a kényelmet, a beltéri egészséges környezetet és az életszínvonalat, továbbá segíti az energiaszegénységgel szembeni fellépést. Úgy véli, hogy az uniós épületállomány megfigyelőközpontjának nyomon kell követnie a változásokat és értékelnie kell azok hatásait. Ehhez a saját adatbázisának mutatóit kell használnia és szükség esetén újakat is ki kell dolgoznia, illetve gondoskodnia kell arról, hogy az összes európai területen megfelelő módon elérhetőek legyenek a szükséges adatok; ez megkönnyíti az ilyen megtakarítások számszerűsítését, és elősegíti, hogy a helyi és regionális önkormányzatok, az állampolgárok és a vállalkozások számolni tudjanak az épületek életciklusából adódó költségekkel;

12. üdvözli az Európai Bizottság azon kötelezettségvállalását, hogy felülvizsgálja az energiahatékonysági felújítások támogatási rendszereit, és kész hozzájárulni a folyamathoz annak érdekében, hogy e rendszerek világosabbá és könnyebben alkalmazhatóvá váljanak, és ne gátolják a beruházásokat. Emellett a közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásról szóló, 2021. évi 2012/21/EU határozatban előirányzott értékelésnek a szociális lakások energiahatékonysági felújítására irányuló, kifejezetten a hatáskörébe tartozó támogatási intézkedésekhez kell vezetnie. Fontos, hogy ennek során kiegészítsék egymást az európai, tagállami, regionális és helyi támogató intézkedések és programok, és ne épüljenek párhuzamos és/vagy újabb struktúrák. Ahhoz, hogy a projekteket helyben, a helyi, regionális és tagállami szükségletekhez igazodva lehessen finanszírozni, sokoldalú eszköztárra van szükség – támogatásokra, pénzügyi eszközökre és ezek kombinációira –, amelyek a végrehajtásban különféle partnerekre, például nemzeti fejlesztési bankokra és intézetekre támaszkodhatnak. Alapvetően úgy véli, hogy fontos szerepet játszhat az épületek energetikai felújításának költségvetési támogatása;

13. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló kötelezettségvállalását, hogy felülvizsgálja az azbeszttel kapcsolatos kockázatoknak kitett munkavállalók védelméről szóló 2009/148/EK irányelv foglalkozási expozíciós értékeit annak érdekében, hogy biztosítsa a munkavállalók védelmét a felújítási és bontási munkálatok során. Úgy véli továbbá, hogy az ilyen munkálatokból eredő, rendkívül veszélyes anyagoknak való kitettségre vonatkozó uniós jogszabályokat is frissíteni kell;

14. ezzel összefüggésben melegen üdvözli az Európai Bizottság azon javaslatát, mely szerint megfizethető lakhatást célzó európai kezdeményezést kell indítani, amelynek keretében 100, a szociális bérlakásokat tömörítő városrészek átfogó felújítását célzó innovatív és részvételen alapuló vezérprojekt részesülne finanszírozásban, és ez modellként szolgálhat az egész EU-t átfogó széles körű megvalósításhoz;

15. úgy véli, hogy az épületkorszerűsítési programnak hozzá kell járulnia a mindenkit megillető, megfizethető, hozzáférhető és egészséges lakhatáshoz való jog érvényesítéséhez, összhangban a szociális jogok európai pillérének 19. elvével és az ENSZ 11., fenntartható városokra és közösségekre irányuló fenntartható fejlődési céljával. Úgy véli, hogy az energiahatékonysági intézkedések olyan strukturális intézkedések, amelyek célja az energiaszegénység elleni küzdelem és ezáltal az önhibán kívüli fizetési késedelem költségeinek visszaszorítása;

Az épületkorszerűsítés alapelvei a 2030-ig és 2050-ig tartó időszakra vonatkozóan

16. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv keretére építve alakítson ki egy mechanizmust az épített örökség funkcionális szempontok szerinti osztályozására a korszerűsítési programban szereplő alábbi cselekvési irányok megvalósításához:

- tulajdonjog: állami, magán (magánszemélyek, vállalatok, alapítványok, helyi hatóságok stb.),
- rendeltetés: lakhatási vagy nem lakhatási célú stb.,
- elhelyezkedés: városközpontok (történelmi központ, külváros), kis falvak, ritkán lakott területek,
- éghajlati övezet,
- az épület kora és energiahatékonysága, valamint energetikai/technológiai rendszere,
- építészeti/történelmi/tájképi jelentőség,
- az ingatlanpiac dinamizmusa (árak és adásvételi vagy bérleti szerződések száma, kihasználtsági arány stb.),
- éghajlati kockázat: a szociális és gazdasági kitettség összefüggése az éghajlati kockázatokkal.

Ezeket az információkat az *uniós épületállomány megfigyelőközpontjának* ⁽⁷⁾ kellene osztályoznia, hogy többek között a meglévő főbb akadályok elemzésén keresztül további tartalommal töltsük meg a különböző típusú épületek korszerűsítésére vonatkozó iránymutatásokat. A bevált gyakorlatok összegyűjtése és terjesztése révén meghatározhatók a fenti kategóriák esetében a „szokásos beavatkozások”;

17. nagyra törő erőfeszítésekre szólít fel az EU-ban az épületek teljes energiafogyasztásának több mint 80 %-át kitevő lakossági fűtés és hűtés dekarbonizálása érdekében. Ezzel összefüggésben megismétli, mennyire fontos előmozdítani a felhasznált energiaforrások széntelenítését, és sürgeti a megújuló energiaforrások következetes és időben történő, lehetőség szerint helyi bővítését Európa szén-dioxid-kibocsátásának jelentős csökkentése érdekében; emlékeztet arra, hogy a megújuló fűtési és hűtési megoldások változatosak lehetnek, és azokat egy adott háztartás vagy közösség sajátos igényeihez kell igazítani ⁽⁸⁾. Ugyanakkor egyetért az Európai Bizottsággal abban, hogy a fosszilis tüzelőanyagoktól nagymértékben függő régióknak átmeneti energiaforrásokat kell találniuk ⁽⁹⁾, anélkül azonban, hogy nem időtálló infrastruktúrába fektetnének; Az atomenergiából előállított energiát nem szabad a megújuló energiaforrásokhoz sorolni;

18. kéri az Európai Bizottságot, hogy tegyen javaslatot egy olyan rendszerre, amely olyan kritériumok alapján határozza meg a beavatkozási prioritásokat, mint például a fogyasztás és a kibocsátás csökkentésének lehetősége, valamint a lakók bankképessége és kiszolgáltatottsága; kéri továbbá olyan, a regionális és helyi sajátosságokhoz igazodó negatív prioritási kritériumok meghatározását, amelyek célja azon épületek azonosítása, amelyek esetében a bontás és az újjáépítés a legjobb megoldás, anélkül, hogy előkészítenék az utat a veszélyeztetett területek dezentifikációja felé;

19. rámutat arra, hogy az épületkorszerűsítési program végrehajtása érdekében az Európai Bizottságnak és a tagállamoknak jelentős támogatást kell nyújtaniuk az építőipar számára, amelyet súlyosan érint a válság, és amelyet gyakran a kisvállalkozási szerkezet jellemez, ezért nincs mindig abban a helyzetben, hogy a szükséges termékeket szállítsa és szolgáltatásokat nyújtssa. Az egész építőipari ágazatot segíteni kell a tudás, a készségek és a technológia terén fennálló szakadék áthidalásában, elő kell mozdítani az új, ígéretes vállalkozások elindulását, és támogatni kell a körforgásos és helyi alapú megközelítésre való áttérést, amelynek célja a foglalkoztatás védelme és a munkaerő fokozatos átalakítása. A támogatási mechanizmusoknak stabilnak kell lenniük a műveletek folyamatosságának biztosítása, a buborékok kialakulásának elkerülése és a készségek közép- és hosszú távon történő elsajátításának lehetővé tétele érdekében az EU egész területén;

20. elismeri az összes meglévő középület megvásárlására és felújítására vonatkozó jogszabályi követelmények, valamint az energiahatékonysági minimumkövetelmények és az állami lakásállomány éves felújítási arányára és a megújuló energiaforrásokból előállított energia felhasználására vonatkozó kötelező célok bevezetésének fontosságát. Kiemeli azonban, hogy ezek a rendelkezések csak akkor lesznek megvalósíthatók, ha a szabályok elég rugalmasak lesznek ahhoz, hogy figyelembe vegyék az épületek különböző jellemzőit ⁽¹⁰⁾, és ha az Európai Bizottság és az érintett tagállamok megfelelően támogatják a helyi és regionális önkormányzatokat, meghatározva a lehető legegyszerűbb és leghomogénebb szabályokat, amelyek magukban foglalják a rutinszerű karbantartási szolgáltatásokat is, amennyiben ezek kapcsolódnak az energiahatékonysághoz és a földrengésbiztossá tételhez. Amennyiben ilyen kötelezettségeket írnak elő a magántulajdonban lévő vagy lakóépületekre, gondoskodni kell arról, hogy ne keletkezzenek további pénzügyi terhek, különösen az energia szempontjából veszélyeztetett háztartások számára. Ezért felhívja az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy végezzenek alapos, szubnacionális szintű hatásvizsgálatot, amely e tekintetben felméri a különböző területek potenciálját és kiszolgáltatottságát, beleértve a jelenlegi nemzeti bevált gyakorlatok elemzését és az európai projektek korábbi értékeléseit;

21. támogatja az energetikai tanúsítványok keretrendszerének naprakésszé tételére irányuló javaslatot, amelynek célja, hogy növelje ennek az eszköznek a használatát, megkönnyítse az adatok egész Európában történő összehasonlítását és a finanszírozást alapos felújítástól tegye függővé; rámutat, hogy ennek a felülvizsgálatnak garantálnia kell a hatályos tagállami keretekkel való szükséges koherenciát és figyelembe kell vennie az arányosság elvét. Hasznosnak tartja az energetikai tanúsítványok egységes uniós formátumára és a digitális naplók bevezetésére vonatkozó javaslatot, amelyek könnyen hozzáférhető, ingyenes adatbázisokba kerülnek. Emlékeztet arra, hogy ezeknek az adatbázisoknak legalább NUTS 3 szinten rendelkezésre kell állniuk, és össze kell kapcsolódnuk az uniós épületállomány megfigyelőközpontjával a jövőbeni közös európai adattér viszonylatában is ⁽¹¹⁾;

⁽⁷⁾ *EU Building Stock Observatory* (Az uniós épületállomány megfigyelőközpontja): https://ec.europa.eu/energy/topics/energy-efficiency/energy-efficient-buildings/eu-bso_en.

⁽⁸⁾ Ilyen lehetőségek többek között (de nem kizárólagosan): közvetlen villamosítás és hőszivattyúk alkalmazása, távfűtési hálózatok, a meglévő gázhálózat újrapozicionálása és a hidrogén használata.

⁽⁹⁾ Például földgázalapú megoldások.

⁽¹⁰⁾ Mint például az épületek jellemzői az életkor, a forma, a használat, a történelmi/építészeti tervezés, a tulajdonjog, a rendeltetés, a helyi ingatlanpiac, az alternatív érték, az alvállalkozói költségek és bármely korábbi felújítási munka tekintetében.

⁽¹¹⁾ Lásd például az X-tendo projektet <https://x-tendo.eu/>, az U-Cert projektet <https://u-certproject.eu/> és a QualDEEPC projektet <https://qualdeepc.eu/>.

22. üdvözli az okosépület-mutatóra vonatkozó, felhatalmazáson alapuló európai bizottsági rendeletet, amelynek célja az épületek intelligens technológiák integrálására való készenlétének értékelése, valamint az épülettulajdonosok és lakók tájékoztatása a megállapításokról. Rámutat arra, hogy az EU-ban a városi és vidéki területek digitalizálásának szintje rendkívül egyenetlen, és hogy ezt a mutatót konkrét kontextushoz kell kötni, elkerülve a digitális átállás során még mindig lemaradó területek hátrányos megkülönböztetését, különösen a kevésbé fejlett régiókban és a gyéren lakott területeken;

23. hangsúlyozza, hogy a korszerűsítési program hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében a helyi és regionális önkormányzatok számára megfelelően biztosítani kell a szükséges kapacitásokat és eszközöket annak érdekében, hogy csökkentsék a több európai területen még mindig fennálló tudásbeli hiányosságokat; e tekintetben elismeri az éghajlati paktum alapvető szerepét a lehetőségeknek és eszközöknek a kapacitásépítési mechanizmusok megerősítése és a zöld megállapodáshoz kapcsolódó alulról építkező kezdeményezések egységesebb kerete révén történő megteremtésében. Emlékeztet arra, hogy a helyi és nemzeti energiaügynökségek alapvetően hozzá tudnak és hozzá is kell járulniuk ehhez a folyamathoz azáltal, hogy ismereteket és készségeket adnak át a helyi önkormányzatok számára, anélkül, hogy átvennék azok szerepét;

Gyorsabb és alaposabb korszerűsítés az épületállomány javítása érdekében

24. kéri az Európai Bizottságot, hogy támogassa maximálisan az épületek felújításával kapcsolatos kutatásokat a tájilag vagy történelmileg védett területeken, és ezáltal biztosítsa a megújuló energiák integrációjának tiszteletben tartását. Hasonlóképpen kéri, hogy ezt a kérdést tegyék az új európai Bauhaus kezdeményezés egyik sarokkövévé. A kezdeményezésnek további megfontolásokat kell előmozdítania a különböző tervezési szintek integrációja terén az épületek, a kerületek és az egész terület vonatkozásában, valamint integrálnia kell a fenntartható mobilitásnak, a földhasználat csökkenésének és a városi biodiverzitás bővítésének a témáit⁽¹²⁾. Az ilyen városrehabilitációnak adott esetben – ahol helyénvaló, megvalósítható és tiszteletben tartja a veszélyeztetett csoportokat – elő kell mozdítania a természet alapú megoldások⁽¹³⁾ szisztematikus használatát – az eredményeket validáló energetikai-környezeti monitoring rendszerekkel integrálva –, és ösztönöznie kell a „zéró növekedés” politikáját, minimalizálnia kell az épületekben az összevont energiafelhasználást⁽¹⁴⁾, valamint végső esetben dönthet a történelmi értékkel nem rendelkező épületek lebontása mellett. Egyben javasolja az új európai Bauhaus kezdeményezés integrálását a tudáscsereplatformba⁽¹⁵⁾, hogy javítsuk a helyi és regionális önkormányzatok közötti cserét az innovatív koncepciók, interdiszciplináris megközelítések és kompetenciák terén, valamint hogy kiemeljük a regionális és helyi dimenziót a tervezésben és a végrehajtásban;

25. rámutat arra, hogy a Covid19-világjárvány következtében újból megindult a városok központjából azok peremterületeire való elvándorlás. Ennek kapcsán emlékeztet arra, hogy az ENSZ Habitat III. konferenciája már 2016 óta fenntarthatósági tényezőként tartja számon a városi népsűrűség növelését, amelynek egyik fő eszköze az épületek magasságának növelése azokban a gyéren lakott városközpontokban, ahol még van szabad beépíthetőség;

26. emlékeztet a rendelkezésre álló különféle megújuló energiaforrások szisztematikus integrálásának fontosságára. Ehhez a célok esetleges szubnacionális szintű meghatározása mellett elsősorban tisztességes, egyenlő versenyfeltételekre van szükség a különböző energiaforrások tekintetében. Emlékeztet arra, hogy e technológiák alkalmazásának a területek földrajzi és geológiai jellemzőinek és sajátosságainak figyelembe vétele mellett garantálnia kell a környezet, az egészség, valamint a természetes és az épített táj teljes körű védelmét. Használatukat a megújuló energiával foglalkozó közösségek és a polgárok energiaközösségeinek létrehozásával is elő kell mozdítani (a RED II irányelv értelmében), amelyek inkább a társadalmi és környezeti fenntarthatóságra, mintsem a pénzügyi célokra irányulnak;

27. fontosnak tartja a lakótömbök standard megoldásokkal és iparilag előgyártott épületelemekkel történő alapos felújítására irányuló projektek támogatását. Ez jelentős mértékben hozzá fog járulni az épületek energiahatékonyaságához és az épületállomány 2050-ig történő dekarbonizációjának célkitűzéséhez. Kiemeli, hogy a szabványos megoldások és előre gyártott épületelemek használata felgyorsítja a teljes építési folyamatot, csökkenti a környezeti hatásokat, és lehetővé teszi a lakóépületek felújítási arányának növelését. Az épületelemek ipari előgyártása elősegíti a vállalatok innovációs képességének növelését, mivel a felújítási folyamatok modernizálhatók és automatizálhatók;

⁽¹²⁾ Lásd például a GROWGREEN projektet: <http://growgreenproject.eu/>.

⁽¹³⁾ „Függőkertek”, „zöld tetők”, „zöld és kék infrastruktúrák”.

⁽¹⁴⁾ Az összevont energiafelhasználás egy épület létrehozásához kapcsolódó valamennyi folyamat által fogyasztott energiát jelenti, a bányászattól kezdve a természeti erőforrások felhasználásán keresztül a gyártásig, szállításig és a termékleszállításig.

⁽¹⁵⁾ A tudáscsereplatformot a Régiók Bizottsága és az Európai Bizottság (Kutatási és Innovációs Főigazgatóság) dolgozta ki.

28. kéri az Európai Bizottságot, hogy – különös tekintettel a közszférára, amely szerepet játszik a példamutatásban – továbbra is ösztönözze az energiagazdálkodási rendszerek, például az ISO 50001 és más, a magán- és a közszférára egyaránt alkalmazandó szabványok alkalmazását, valamint fontolja meg a környezetvédelmi vezetési és hitelesítési rendszerben (EMAS) szereplő energiaügyi szempontok javítását; emlékeztet arra, hogy ezen rendszerek révén jelentős mértékben csökkenthető a használatban lévő épületek fogyasztása⁽¹⁶⁾, és hogy hosszú távú, hathatós eljárásokat vezethetnek be az irányítási és az ellenőrzési szakaszokra vonatkozóan egyaránt;

29. hangsúlyozza, hogy az épületinformációs modellezés (BIM)⁽¹⁷⁾ és a „közszféra összehasonlító eszköze” (PSC)⁽¹⁸⁾ rendszerei alapvető szerepet játszhatnak a korszerűsítési program megvalósításában, és kéri az Európai Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal ezeknek az eszközöknek a többek között nyilvános platformokon keresztül történő terjesztésében⁽¹⁹⁾ az ingatlanszektor és a proptech technológián alapuló ingatlankezelés digitális fejlődésének elősegítése érdekében⁽²⁰⁾;

30. emlékeztet arra, hogy az épületek energiafogyasztására vonatkozó adatok rendelkezésre állása elengedhetetlen a városi energiatervezés, a beruházások és a potenciális megtakarítások kiszámítása és azok nyomon követése szempontjából. Ezért sürgeti az Európai Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal annak biztosítása érdekében, hogy ezek az adatok a már működő adatbankok segítségével közcélból – az adatvédelem tiszteletben tartása mellett – az egész EU-ban könnyen és díjmentesen hozzáférhető legyenek. A megszerzett adatokat az épülettulajdonosok díjköteles módon átadhatják az energiaszolgáltatóknak, ami lehetővé tenné a felújítás részleges finanszírozását;

31. emlékeztet arra, hogy a zöld közbeszerzési kritériumok szisztematikus alkalmazása az építőiparban fontos eszköz az épületek energiafogyasztásának gyors csökkentésére és a fenntarthatóbb irányítási modellek terjesztésére; ennek fényében üdvözlő a közbeszerzésen keresztül megvalósuló fenntartható közberuházásokra vonatkozó átfogó iránymutatás közzétételére irányuló javaslatot. Kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy ezen kritériumoknak a vonatkozó nemzeti szabályozásokba és a központosított közbeszerzési platformokba való beépítése révén hozzanak létre egy koherens jogi keretet e gyakorlat támogatása céljából; továbbá arra kéri az Európai Bizottságot, hogy támogassa ezt a gyakorlatot a technológiai fejlődés és innováció előmozdításával, valódi párbeszédet folytatva a beszállítókkal, megfelelő követelményeket támasztva és ezek ellenőrzését és a kivitelezés monitorozását szavatoló rendszereket kialakítva;

32. sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy a korszerűsítési program végrehajtásának felgyorsítására dolgozzanak ki finanszírozási mechanizmusokat annak érdekében, hogy segítsék a helyi és regionális önkormányzatokat a nem hatékony körzetek energia-előminősítésére vonatkozó megvalósíthatósági tervek kidolgozásában az Európai Városfejlesztési Eszköz, az Innovatív városfejlesztési tevékenységek és az Európai Városi Kezdeményezés bevált gyakorlatának fejlesztése, valamint új eszközök létrehozása és a stratégiához kapcsolódó szolgálati munkadokumentumban vázolt javaslatok továbbfejlesztése révén; szorgalmazza, hogy adják meg a régióknak, városoknak és településeknek az ahhoz szükséges támogatást, hogy alkalmazhassák az uniós Next Generation eszköz által előirányozott forrásokat, az Európai horizont misszióba irányított forrásokat, a 2021–2027 közötti kohéziós politika operatív programjainak forrásait, valamint az Európai Beruházási Bank hitelkereteit, illetve tegyék gördülékenyebbé az adminisztratív eljárásokat. Ez a harmonizáció a szisztematikus megközelítés és annak nyomon követhetőségének garantálása érdekében szükségessé teszi az eljárások felülvizsgálatát;

33. sürgeti, hogy egy valamennyi helyi és regionális önkormányzat számára hozzáférhető technikai segítségnyújtási eszközzel támogassák a korszerűsítési program végrehajtását, és ennek keretében az egyablakos modell népszerűsítése és szabványosítása alapján tegyék többek között decentralizáltabbá az ELENA eszközt⁽²¹⁾. Úgy véli, hogy az egyablakos ügyintézésnek nem szabad csak a pénzügyi szempontokra szorítkoznia, hanem valódi katalizátorra kell válnia a tudatosság növelése, a kapacitásépítés és a bevált gyakorlatok helyi és regionális szintű terjesztése terén. Kijelenti továbbá, hogy kész együttműködni az Európai Beruházási Bankkal (EBB) e kezdeményezés optimalizálása és időben történő alkalmazása céljából annak érdekében, hogy az eszköz széles körben hozzáférhető és lényegesen gyorsabban alkalmazható legyen. Meggyőződése, hogy az ELENA és a Horizont Európa közötti nagyobb szinergia szintén segíthet abban, hogy az egyes bevált gyakorlatokat nagy volumenű beruházások kövessék; végül aggályosnak tartja, hogy az ELENA program esetében a fenntartható lakhatáshoz jelenleg szükséges tőkeáttételi hatás (a támogatás összegének tízszerese) jelentős akadályt jelent bizonyos kedvezményezettek számára; ezért arra kéri az Európai Bizottságot és az EBB-t, hogy vitassa meg az ilyen helyzetek lehetséges megoldásait;

⁽¹⁶⁾ Lásd például a Compete4SECAP projektet: <https://compete4secap.eu>.

⁽¹⁷⁾ Lásd például az intelligens városokra vonatkozó iránymutatási csomag 91. oldalát: https://www.researchgate.net/publication/343615678_Smart_City_Guidance_Package

⁽¹⁸⁾ Lásd például az intelligens városokra vonatkozó iránymutatási csomag 92. oldalát: https://www.researchgate.net/publication/343615678_Smart_City_Guidance_Package

⁽¹⁹⁾ Lásd például a NET-ubiep projektet: <http://www.net-ubiep.eu>.

⁽²⁰⁾ Enabling Positive Energy Districts across Europe: energy efficiency couples renewable energy | EU Science Hub (europa.eu)

⁽²¹⁾ Lásd például az OKTAVE projektet <https://www.oktave.fr> (csak francia nyelven), az INTERREG ReeHub projektjét <https://reehub.italy-albania-montenegro.eu> és a PADOVA FIT projektet <https://www.padovafit.eu/home.html>.

34. emlékeztet arra, hogy az épületkorszerűsítési program finanszírozási mechanizmusainak figyelembe kell venniük az ingatlan tulajdon és a lakók társadalmi-gazdasági jellemzői tekintetében nagyon eltérő helyzeteket, tekintettel a távmunka terjedéséből adódó vegyes épülethasználatra is. A lakhatási költségsemlegesség modelljének a lehető legjobban kell ötvöznie a szociális és az éghajlati célokat, megelőzve a felújítás révén történő kiköltöztetéseket. Ezért arra kéri az illetékes kormányzati szinteket, hogy kerüljék el a felújítási költségek bérlokra hárítását, és úgy véli, hogy a bérleti díjak emelésének arányosnak kell lennie a várható energiamegtakarítással;

Az épületek korszerűsítésének sajátos szempontjai

35. üdvözlí az arra vonatkozó javaslatot, hogy az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv felülvizsgálata keretében vezessenek be „mélyfelújításra” vonatkozó szabványokat, azzal a céllal, hogy jelentős magántőkét lehessen mozgósítani az átlátható, mérhető és valóban „zöld” beruházásokra. Emlékeztet arra, hogy ezeknek a szabványoknak tekintetbe kell venniük a különböző éghajlati zónákban található épületekre vonatkozó valamennyi követelményt és – a műemlékvédelem figyelembevételével – külön eljárásokat kell előírniuk a történelmi épületekre, felhasználva a különböző területeken összegyűlt, egységes szerkezetbe foglalt legjobb gyakorlatokat ⁽²²⁾;

36. kéri az Európai Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal a helyi és regionális közigazgatás által alkalmazandó rugalmasabb költségvetési szabályok kidolgozása céljából annak érdekében, hogy támogatni lehessen az utóbbiak beruházási kapacitását a meglévő épületek korszerűsítése és az új szociális irányultságú középületek építése terén, különös figyelmet fordítva a költségvetésen kívüli energiahatékonysági szerződésekben rejlő lehetőségekre ⁽²³⁾;

37. rámutat arra, hogy a lakhatási körülmények gyakran jelentős egyenlőtlenségek forrását jelentik, főleg ahol a túlsúlyos, nem hatékony energiarendszerrel rendelkező épületek és a kapcsolódó költségek sokszor elviselhetetlen terhet róhatnak a háztartások költségvetésére. Mivel mintegy 34 millió európai polgár él energiaszegénységben, az RB arra kéri a tagállamokat, hogy pontos becsléseket készítsenek a szubnacionális szintre vonatkozóan. Sürgeti az Európai Bizottságot, hogy erősítse meg az energiaszegénység elleni küzdelemben a bevált gyakorlatok előmozdítását és cseréjét, a meglévő megfigyelőközpontok hálózatba szervezését, és támogassa a megfigyelőközpontok létrehozását azokban a tagállamokban, amelyek még nem rendelkeznek ilyenekkel;

38. kijelenti, hogy az energiának mindenki számára elérhetőnek kell lennie, és hogy az energiaszegénységnek jelentős társadalmi, gazdasági és környezeti következményei vannak; hangsúlyozza, hogy az energiaszegénység ördögi köre nem csak a kiszolgáltatott háztartásokat és a természetes személyeket érinti, a vállalkozások és néha a kis helyi önkormányzatok is nagyon hasonló dinamikától szenvedhetnek, ahol a rendelkezésre álló források nem elegendőek az energiaszolgáltatások növekvő költségeinek kielégítésére, melyek ennélfogva növekvő terhet jelentenek az általános költségvetésre; arra kéri tehát az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg az energiaszegénység elemzésének az egyes háztartásokon túlra való kiterjesztését, és ezt használja fel a korszerűsítési program végrehajtási mechanizmusainak meghatározásakor. Rámutat arra, hogy a „környezetbarát gyártási területek” modellje hasznos referenciaként szolgálhat ahhoz, hogy a termelési ágazatot bevonják az épületkorszerűsítési programba és általánosabban a zöld megállapodás végrehajtásába; kijelenti, hogy kész együttműködni az Európai Bizottsággal az energiaszegénységgel foglalkozó új megfigyelőközpont tevékenységeiben;

39. emlékeztet arra, hogy a helyi energiaközösségek és a termelő-fogyasztók alapvető szerepet játszhatnak a felújítási arány növelésében, az energiaszegénység elleni küzdelemben, valamint az energiaátállás előmozdításában azáltal, hogy széles körben elterjedt energiatermelési modelleket és a polgárok által irányított kezdeményezéseket támogatnak. Ezért támogatni kell a lakóépületek saját termelésére és önellátására irányuló kezdeményezéseket, elősegítve és ösztönözve az olyan technológiák alkalmazását, mint a fotovoltaikus és naphőenergia vagy a geotermikus energia, a meglévő, felújítandó épületekben és különösen az új épületekben. Egy másik lehetőség az a többek között Svédországban és Finnországban alkalmazott modell, ahol a lakbér tartalmazza a fűtési költségeket. Ennél a modellnél az ingatlan tulajdonos megfelelő lakótérkörnyezetet, általában 20–21 fokos beltéri hőmérsékletet garantál a bérloknek. Ezáltal sikeresen elkerülhető az energiaszegénység, ugyanakkor a tulajdonosok – akiknek más eszközök állnak rendelkezésükre, mint a bérloknek, jöllehet továbbra is függenek ez utóbbiak együttműködésétől – erős ösztönzést kapnak az energiatakarékosságra. Ezért sürgeti az Európai Bizottságot, hogy működjön együtt a tagállamokkal annak biztosítása érdekében, hogy a vonatkozó irányelvek átültetésére időben sor kerüljön az irányelv szellemének és észszerű végrehajtási mechanizmusainak teljes mértékű tiszteletben tartása mellett; megítélése szerint azonban a hőenergia-fogyasztás egyéni mérésére és számlázására vonatkozó kötelezettséget nem szabadna alkalmazni, ha ezáltal nem érhető el költséghatékony energiamegtakarítás;

⁽²²⁾ Lásd például az ENERGIESPRONG projektet: <https://energiesprong.org/>.

⁽²³⁾ Lásd például a Guarantee projektet: www.guarantee-project.eu.

40. kiemeli az olyan helyi szintű megközelítések támogatásának fontosságát, amelyek kiaknázzák a helyi közösségek azon lehetőségét, hogy innovatív digitális megoldások segítségével integrálják a helyi megújuló energiaforrásokat a helyi fogyasztással, és amelyek az intelligens város koncepciójának sarokkövei; kiemeli, hogy a városi és vidéki területeken a megfelelő digitális összekapcsoltság⁽²⁴⁾ meg fogja könnyíteni, hogy a polgárok valós időben hozzáférjenek az energiafogyasztási adataikhoz, lehetővé téve számukra, hogy optimalizálják és hatékonyabbá tegyék fogyasztásukat; ezeknek a helyi koncepcióknak túl kell mutatniuk a tagállamok fizikai határain, lehetővé téve ezáltal a megújuló energia cseréjét a szomszédos települések között a határ menti régiókban;

41. sürgeti az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy teremtsék meg a szükséges feltételeket ahhoz, hogy a korszerűsítési program a kevésbé urbanizált, periférikusabb, köztük a gyéren lakott vidéki területeken is megvalósulhasson, biztosítandó, hogy ezek a területek se veszítsék el vonzerejüket, és hogy garantálható legyen az életminőség és a szolgáltatások időtálló színvonala; emlékeztet arra, hogy az energiaközösségek fontos szerepet játszhatnak a megújuló energiavárosi és vidéki közösségekben történő elterjesztésében, illetve a területi kohézió elősegítésében;

42. rámutat arra, hogy figyelembe kell venni a kedvezőtlen éghajlati jelenségek által sújtott, az éghajlatváltozásnak erősen kiszolgáltatott és energetikai szempontból elszigetelt legkülső régiók sajátos helyzetét, ahol a korszerűsítés költségei magasabbak lesznek. Az épületek környezetbarátabbá tétele érdekében a pénzügyi támogatási rendszereket hozzá kell igazítani az e régiókban megvalósítandó projektekhez, hogy figyelembe lehessen venni a sajátos körülményeikhez kapcsolódó termelési költségeket; üdvözli e tekintetben a „Tiszta energia az EU szigeteinek” kezdeményezés második szakaszának elindítását, és továbbra is kész támogatni annak végrehajtását;

43. kéri az olyan tanúsítási mechanizmusok megerősítését, amelyek ösztönzik az építési anyagok és technikák életciklusuk alapján történő kiválasztását, a szelektív bontási technikák alkalmazásának lehetőségét, valamint a veszélyes és hasznosítható elemek szétválasztását. Ennek célja az építőipar szerkezetátalakításának ösztönzése annak érdekében, hogy az az építési és bontási hulladék kezeléséről szóló uniós jegyzőkönyvvel összhangban az építőipari ágazat egészében körforgásos folyamatokat hajthasson végre. Ennek során támogatni kell a vállalkozókat az alternatívák kidolgozásában, például az ajánlatkérők és a közbeszerzési ajánlattevők közötti innovációs és együttműködési partnerségek révén, de ehhez arra is szükség van, hogy az Európai Bizottság több ösztönzést adjon a tagállamoknak e közbeszerzési módszerek támogatására;

44. sürgeti az Európai Bizottságot, hogy kötelezze a tagállamokat arra, hogy teljes mértékben és hatékonyan vonják be a regionális és helyi önkormányzatokat a nemzeti helyreállítási és rugalmassági terveik kidolgozásába és végrehajtásába. Csak többszintű kormányzás biztosíthatja, hogy az épületek energetikai felújítására irányuló beavatkozások a területi rendszerekkel szinergiában és a több – gazdasági, szociális és környezetvédelmi területen – jelentkező előnyöket maximalizálva kerüljenek kialakításra. Hangsúlyozza, hogy tovább kell fejleszteni a többszintű energiaügyi és éghajlat-változási párbeszédet⁽²⁵⁾, és meg kell határozni a megvalósítás módszereit annak hatékony, koherens és szisztematikus végrehajtása érdekében;

45. határozottan megerősíti a helyi és regionális önkormányzatok döntő szerepét annak biztosításában, hogy az épületek korszerűsítése megfelelően a földhasználati és várostervezési követelményeknek, előmozdítsa az elnéptelenedés elleni küzdelemre irányuló politikákat és összhangban álljon a társadalmi igazságosság és a környezet tiszteltben tartásának kritériumaival. Rámutat arra, hogy az épületkorszerűsítési program finanszírozására szolgáló, a tagállamok által választott mechanizmusok nem áshatják alá ezt az alapvető koordinációs szerepet;

46. kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy ösztönözzék a szinergiákat az olyan különböző szereplők között, amelyek közös beavatkozásai hatékonyabbak, valamint biztosítsák az esb-alapok és a közvetlenül kezelt alapok (Európai horizont – Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, InvestEU, új LIFE CET (tisztá energetikai átállás) Program, EBB) közötti integrációt. Ebből a célból jutalmazni kell azokat, akik ilyen szinergiákat valósítanak meg, és a saját területükön (elsősorban régiójukban) találják meg legfőbb partnereiket. Mindenekelőtt az OECD-nek a fenntartható fejlődési célok megvalósítására vonatkozó „környezet- és társadalomtudatos befektetés” megközelítését lehetne meghonosítani, hogy a beruházások mérhető társadalmi és környezeti hatáscélok alapján működjenek, valamint pénzügyi megtérülést érjenek el⁽²⁶⁾;

⁽²⁴⁾ Például az 5G olyan technológia, amely a legnépesebb területeken több ezer mérőeszközt képes összekapcsolni, és rendkívül gyors összeköttetést tud biztosítani, amely sok igen gyéren lakott – és esetenként az elnéptelenedés kockázatának kitett – területen jelenleg nem elérhető.

⁽²⁵⁾ Az energiaunió irányításáról szóló (EU) 2018/1999 rendeletnek megfelelően.

⁽²⁶⁾ <https://www.oecd.org/dac/financing-sustainable-development/development-finance-topics/social-impact-investment-initiative.htm>

47. arra kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy az épületek korszerűsítése ne csak maga az épület konstrukciós szempontjaira összpontosítson, hanem vegyék figyelembe a mobilitás – elsősorban a városi területeken szükséges – átalakításával kapcsolatos szempontokat is, szorgalmazva, hogy az épületekben vagy azokhoz tartozó területen alakítsanak ki parkolókat a kerékpárok és az egyéni mobilitást segítő járművek számára, és töltőállomásokat az elektromos járművek számára, figyelembe véve azt is, hogy fel kell számolni az adminisztratív és jogalkotási akadályokat. Emellett a közös kommunikációs infrastruktúrák (ikt) rendelkezésre állását is szorgalmazza annak érdekében, hogy elősegítsék az épületek lakóinak integrációját egy egyre inkább összekapcsolt társadalomban;

48. kéri, hogy a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, a kohéziós politika és az Európai Beruházási Bank (EBB) bevonásával javítsák a stratégia finanszírozási mechanizmusait annak érdekében, hogy a régiók nagyobb mértékben vehessenek részt a források fogadásában és kezelésében;

49. sítkra száll amellett, hogy az épületkorszerűsítési program jogi formája ne csorbítsa a tagállamok azon jogát, hogy önállóan választhassanak az energiaforrások között, amennyiben biztosított az Európai Unió célkitűzései között szereplő dekarbonizáció;

50. üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy szoros partnerségben kíván együttműködni a Régiók Európai Bizottságával az épületkorszerűsítési programmal kapcsolatban, és külön megállapodást szorgalmaz, amely lefekteti ezen a területen a megerősített együttműködés alapjait a Covid19 utáni helyreállítás idejére;

51. kéri az EU Tanácsát, hogy más intézményekkel együttműködve és a Régiók Európai Bizottságával szoros partnerségben dolgozzon ki kommunikációs kampányt annak érdekében, hogy uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten egyidejűleg felhívja a figyelmet az épületkorszerűsítési programra, illetve ösztönözze az ezzel kapcsolatos fellépést.

Kelt Brüsszelben, 2021. március 19-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

III

(Előkészítő jogi aktusok)

RÉGIÓK BIZOTTSÁGA

INTERACTIO – TÁVÜLÉS – AZ RB 143. PLENÁRIS ÜLÉSE, 2021. 03. 17. – 2021. 03. 19.

Régiók Európai Bizottsága véleménye – Új migrációs és menekültügyi paktum

(2021/C 175/06)

Előadó:	Antje GROTHEER (DE/PES) a Brémai Közgyűlés alelnöke
Referenciaszövegek:	A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának az új migrációs és menekültügyi paktumról (COM(2020) 609 final) Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a menekültügy és a migráció kezeléséről, valamint a 2003/109/EK tanácsi irányelv és az (EU) XXX/XXX rendeletre [Menekültügyi és Migrációs Alap] irányuló javaslat módosításáról (COM(2020) 610 final) Módosított javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárások létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről (COM(2020) 611 final) Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a harmadik országbeli állampolgárok külső határokon történő előszűrésének bevezetéséről, valamint a 767/2008/EK, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240 és az (EU) 2019/817 rendelet módosításáról (COM(2020) 612 final) Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről (COM(2020) 613 final) Módosított javaslat az Eurodac létrehozásáról szóló rendeletre (COM(2020) 614 final) A Bizottság ajánlása az uniós védelemhez vezető legális beutazási lehetőségekről: az áttelepítés, a humanitárius befogadás és egyéb kiegészítő lehetőségek előmozdítása (C(2020) 6467 final) A Bizottság ajánlása a magánjogi jogalanyok tulajdonában lévő vagy általuk üzemeltetett hajók által kutatási-mentési tevékenységek céljából végzett műveletek tekintetében a tagállamok között folytatott együttműködésről (C(2020) 6468 final)

A Bizottság ajánlása a migrációval kapcsolatos felkészültségi és válságkezelési uniós mechanizmusról (migrációs felkészültségi és válságkezelési terv)

(C(2020) 6469 final)

A Bizottság közleménye – A Bizottság iránymutatása a jogellenes be- és átutazás, valamint a jogellenes tartózkodás elősegítésének meghatározásáról és megelőzéséről szóló uniós szabályok végrehajtásáról

(C(2020) 6470)

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Cselekvési terv az integrációról és a befogadásról a 2021–2027-es időszakra

(COM(2020) 758 final)

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a menekültügy és a migráció kezeléséről, valamint a 2003/109/EK tanácsi irányelv és az (EU) XXX/XXX rendeletre [Menekültügyi és Migrációs Alap] irányuló javaslat módosításáról

1. módosítás

COM(2020) 610 final, (26) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Csak azok a személyek helyezhetők át, akik nagyobb valószínűséggel jogosultak az Unióban való tartózkodásra. A nemzetközi védelmet kérelmezők áthelyezésének hatályát ezért azon személyekre kell korlátozni, akik nem tartoznak az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásról szóló rendelet] szerinti, határon folytatott eljárás hatálya alá.	Csak azok a személyek helyezhetők át, akik nagyobb valószínűséggel jogosultak az Unióban való tartózkodásra. A nemzetközi védelmet kérelmezők áthelyezésének hatályát ezért azon személyekre kell korlátozni, akik nem tartoznak az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásról szóló rendelet] szerinti, határon folytatott eljárás hatálya alá. Az Európai Bizottság összeállítja és rendszeresen frissíti az esetleges kiutasítási eljárások szempontjából biztonságos országok jegyzékét.

Indokolás

E kritérium helyes alkalmazása érdekében rendelkezni kell arról, hogy az Európai Bizottság összeállítsa és rendszeresen frissítse az esetleges kiutasítási eljárások szempontjából biztonságos országok jegyzékét.

2. módosítás

COM(2020) 610 final, (36) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
E rendelet a kiegészítő védelmet kérelmező és a kiegészítő védelemre jogosult személyekre is alkalmazandó annak érdekében, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező és az abban részesülő valamennyi személy egyenlő bánásmódban részesüljön, és biztosított legyen az összhang a hatályos uniós menekültügyi vívmányokkal, különösen az (EU) XXX/XXX rendelettel [kvalifikációs rendelet].	E rendelet a kiegészítő védelmet kérelmező és a kiegészítő védelemre jogosult személyekre és a tagállamok által nyújtott védelem más formáját kérelmező vagy arra jogosult személyekre is alkalmazandó annak érdekében, hogy a nemzetközi védelmet kérelmező és az abban részesülő valamennyi személy egyenlő bánásmódban részesüljön, és biztosított legyen az összhang a hatályos uniós menekültügyi vívmányokkal, különösen az (EU) XXX/XXX rendelettel [kvalifikációs rendelet].

Indokolás

Szükségesnek tűnik a rendelet alkalmazásának kiterjesztése nemcsak a nemzetközi és kiegészítő védelmet kérelmezőkre és az abban részesülő személyekre, hanem azokra is, akik a tagállamok által biztosított védelem egyéb formáit keresik és élvezik.

3. módosítás

COM(2020) 610 final, (47) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
E rendeletben a családtag fogalom meghatározásának ki kell terjednie a kérelmező testvéreire vagy testvéreire. A testvérek egyesítése különösen fontos a kérelmezők beilleszkedési esélyeinek javítása, ezáltal pedig a jogellenes mozgások csökkentése szempontjából. A családtagra vonatkozó fogalom meghatározás hatókörének tükröznie kell továbbá a jelenlegi migrációs tendenciákat, melyek azt mutatják, hogy a kérelmezők gyakran hosszú ideig tartó átutazás után érkeznek a tagállamok területére. A fogalom meghatározásnak ezért magában kell foglalnia a származási országon kívül, de a tagállam területére történő megérkezés előtt létrejött családokat. A fogalom meghatározás hatókörének e korlátozott és célzott bővítése várhatóan hozzájárul majd a menedékkérők EU-n belüli jogellenes mozgásának csökkentéséhez.	E rendeletben a családtag fogalom meghatározásának ki kell terjednie a kérelmező testvéreire vagy testvéreire. A testvérek egyesítése különösen fontos a kérelmezők beilleszkedési esélyeinek javítása, ezáltal pedig a jogellenes mozgások csökkentése szempontjából. A családtagra vonatkozó fogalom meghatározás hatókörének tükröznie kell továbbá a jelenlegi migrációs tendenciákat, melyek azt mutatják, hogy a kérelmezők gyakran hosszú ideig tartó átutazás után érkeznek a tagállamok területére. A fogalom meghatározásnak ezért magában kell foglalnia a származási országon kívül, a tagállam területére történő megérkezés előtt és után létrejött családokat. A fogalom meghatározás hatókörének e korlátozott és célzott bővítése várhatóan hozzájárul majd a menedékkérők EU-n belüli jogellenes mozgásának csökkentéséhez.

Indokolás

A háztartások gyakran a fogadó tagállamban jönnek létre, ezért a menedékkérők EU-n belüli áthelyezése során biztosítani kell a család egységéhez való jogot, függetlenül attól, hogy a család mikor és hol jött létre. Ellenkező esetben fennáll a megkülönböztetett rendelkezések veszélye.

4. módosítás

COM(2020) 610 final, (63) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Azon tagállamok számára, amelyek szolidaritási intézkedésként áthelyezést hajtanak végre, pénzügyi támogatást kell nyújtani az uniós költségvetésből. Annak ösztönzése érdekében, hogy a tagállamok előnyben részesítsék a kísérő nélküli kiskorúak áthelyezését, az ilyen áthelyezésekhez nagyobb összegű hozzájárulást kell biztosítani.	Azon tagállamok számára, amelyek szolidaritási intézkedésként áthelyezést hajtanak végre, pénzügyi támogatást kell nyújtani az uniós költségvetésből. Annak ösztönzése érdekében, hogy a tagállamok előnyben részesítsék a kiskorúak és az egyedül utazó nők áthelyezését, az ilyen áthelyezésekhez nagyobb összegű hozzájárulást kell biztosítani.

Indokolás

Nagyobb pénzügyi ösztönzést kell biztosítani *valamennyi* gyermek (szüleikkel és testvéreikkel együtt való) áthelyezéséhez, nemcsak a kísérő nélküli kiskorú menekültek esetében. Ennek az egyedül utazó nőkre is ki kell terjednie. Számos jelentés szerint a nők és lányok a nemi alapú erőszak nagy kockázatának vannak kitéve a befogadó állomásokon. Egyes görögországi uniós fogadóállomások túlszűfolttsága jelentősen megnövelte a szexuális és nemi alapú erőszak kockázatát, különösen az egyedül utazó nők esetében, akiket gyakran nem külön szállásolnak el. Az Európai Bizottság szerint különösen a kiszolgáltatott migráns nők és női menekültek, valamint a kísérő nélküli kiskorúak esetében nagyobb a kockázata annak, hogy az emberkereskedelem áldozatává válnak. E kockázatok minimalizálása érdekében ezért komolyabb pénzügyi ösztönzőket kell bevezetni a nők áthelyezése kapcsán is.

5. módosítás

COM(2020) 610 final, 2. cikk w) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
„migrációs nyomás”: olyan helyzet, amikor egy tagállam földrajzi elhelyezkedése és harmadik országokban bekövetkezett, migrációs mozgásokat eredményező egyedi fejlemények következtében nagy számú harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy érkezik, vagy fennáll az ilyen érkezések kockázata – ideértve a kutatási-mentési műveleteket követő érkezéseket is –, amely nyomás alá helyezi még a megfelelően felkészült menekültügyi és befogadási rendszereket is, és azonnali fellépést tesz szükségessé;	„migrációs nyomás”: olyan helyzet, amikor egy tagállamnak vagy régióinak a földrajzi elhelyezkedése és harmadik országokban bekövetkezett, migrációs mozgásokat eredményező egyedi fejlemények következtében helyi, regionális és/vagy országos szinten nagy számú harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy érkezik, vagy fennáll az ilyen érkezések kockázata – ideértve a kutatási-mentési műveleteket követő érkezéseket is –, amely nyomás alá helyezi még a megfelelően felkészült menekültügyi és befogadási rendszereket is, és azonnali fellépést tesz szükségessé;

Indokolás

Olyan migrációs mozgások esetén, amelyek nem érintik a teljes nemzeti menekültügyi és befogadási rendszert, továbbra is lehetnek olyan régiók és helyek, amelyek különösen nagy nyomás alatt állnak, és amelyeket ezáltal a túlterhelés veszélye fenyeget.

6. módosítás

COM(2020) 610 final, 6. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamoknak rendelkezniük kell olyan nemzeti stratégiákkal, amelyek biztosítják a menekültügy és migráció hatékony kezelésének az e paktumban foglalt elveknek megfelelő megvalósításához szükséges kapacitást. E stratégiáknak magukban kell foglalniuk a nemzeti szintű vészhelyzeti tervezést, figyelembe véve az (EU) XXX/XXX rendelet [Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége], az (EU) 2019/1896 rendelet (Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség), és az XXX/XXX/EU irányelv [a befogadási feltételekről szóló irányelv] szerinti vészhelyzeti tervezést, valamint a migrációs felkészültségi és válságkezelési terv keretében kiadott bizottsági jelentéseket. E nemzeti stratégiáknak információkat kell tartalmazniuk arról, hogy a tagállamok nemzeti szinten hogyan hajtják végre az ebben a részben meghatározott elveket és az azokból eredő jogszabályi kötelezettségeket. Szem előtt kell tartaniuk az egyéb vonatkozó stratégiákat és a – különösen az (EU) XXX/XXX rendelet [Menekültügyi és Migrációs Alap] és az (EU) XXX/XXX rendelet [Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége] szerinti – meglévő támogatási intézkedéseket, valamint összhangban kell lenniük az (EU) 2019/1896 rendelet 8. cikkének (6) bekezdésének megfelelően létrehozott, az integrált határigazgatásra vonatkozó nemzeti stratégiákkal, és ki kell egészíteniük azokat. E stratégiákban figyelembe kell venni továbbá az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által végzett nyomon követés eredményeit, valamint az 1053/2013/EU tanácsi rendelettel és az (EU) XXX/XXX rendelet [az előszűrésről szóló rendelet] 7. cikkével összhangban végzett értékelések eredményeit is.	A tagállamoknak olyan nemzeti stratégiákra kell törekedniük, amelyek biztosítják a menekültügy és migráció hatékony kezelésének az e paktumban foglalt elveknek megfelelő megvalósításához szükséges kapacitást. E stratégiáknak magukban kell foglalniuk a helyi, regionális és nemzeti szintű vészhelyzeti tervezést, figyelembe véve az (EU) XXX/XXX rendelet [Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége], az (EU) 2019/1896 rendelet (Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség), és az XXX/XXX/EU irányelv [a befogadási feltételekről szóló irányelv] szerinti vészhelyzeti tervezést, valamint a migrációs felkészültségi és válságkezelési terv keretében kiadott bizottsági jelentéseket. E nemzeti stratégiáknak a helyi és regionális önkormányzatokhoz, a köz- és a magánszférához, valamint a civil társadalomhoz tartozó érintettek többszintű együttműködésén kell alapulniuk, és információkat kell tartalmazniuk arról, hogy a tagállamok nemzeti szinten hogyan hajtják végre az ebben a részben meghatározott elveket és az azokból eredő jogszabályi kötelezettségeket. Szem előtt kell tartaniuk az egyéb vonatkozó stratégiákat és a – különösen az (EU) XXX/XXX rendelet [Menekültügyi és Migrációs Alap] és az (EU) XXX/XXX rendelet [Az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége] szerinti – meglévő támogatási intézkedéseket, valamint összhangban kell lenniük az (EU) 2019/1896 rendelet 8. cikkének (6) bekezdésének megfelelően létrehozott, az integrált határigazgatásra vonatkozó nemzeti stratégiákkal, és ki kell egészíteniük azokat. E stratégiákban figyelembe kell venni továbbá az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége és az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség által végzett nyomon követés eredményeit, valamint az 1053/2013/EU tanácsi rendelettel és az (EU) XXX/XXX rendelet [az előszűrésről szóló rendelet] 7. cikkével összhangban végzett értékelések eredményeit is.

Indokolás

Az RB véleménye szerint a nemzeti stratégiák kidolgozásának kötelezettsége problémákat vethet fel az intézkedés arányosságával kapcsolatban. Ugyanakkor jobban hangsúlyozni kell a helyi és regionális szempontokat, mivel a stratégiák gyakorlati megvalósításának ezen a szinten kell megtörténnie.

7. módosítás

COM(2020) 610 final, 11. cikk (h) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
arról, hogy a tagállamok illetékes hatóságai és a Menekültügyi Ügynökség kezelni fogják a kérelmező személyes adatait, többek között a kizárólag e rendeletből fakadó kötelezettségeik teljesítése céljából végzett adatcsere keretében megosztott, a kérelmezőre vonatkozó adatokat;	arról, hogy a tagállamok illetékes hatóságai és a Menekültügyi Ügynökség kezelni fogják a kérelmező személyes adatait, többek között a kizárólag e rendeletből fakadó kötelezettségeik teljesítése céljából végzett adatcsere keretében megosztott, a kérelmezőre vonatkozó adatokat, valamint hogy ezeket az adatokat nem közlik a származási országgal;

Indokolás

Úgy véljük, hogy rendelkezni kell arról, hogy tilos a kérelmezők adatainak közlése a származási országgal, és ezeket az adatokat teljes titoktartással kell kezelni.

8. módosítás

COM(2020) 610 final, 12. cikk (6) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A személyes meghallgatást végző tagállam írásbeli összefoglalót készít a meghallgatásról, amely tartalmazza legalább a kérelmező által a meghallgatás során adott lényeges információkat. Az összefoglaló lehet jelentés vagy formanyomtatvány is. A tagállam gondoskodik arról, hogy a kérelmező vagy az őt képviselő jogi tanácsadó vagy más tanácsadó kellő időben hozzáférjen az összefoglalóhoz.	A személyes meghallgatást végző tagállam írásbeli összefoglalót készít a meghallgatásról, amely tartalmazza legalább a kérelmező által a meghallgatás során adott lényeges információkat. Az összefoglaló lehet jelentés vagy ellenőrző listára épülő formanyomtatvány is. A tagállam gondoskodik arról, hogy a kérelmező vagy az őt képviselő jogi tanácsadó vagy más tanácsadó kellő időben hozzáférjen az összefoglalóhoz.

Indokolás

Pontosítás.

9. módosítás

COM(2020) 610 final, 21. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
21. cikk Belépés (1) Amennyiben az e rendelet 30. cikkének (4) bekezdésében említett két listán ismertetett közvetlen vagy közvetett bizonyíték alapján, beleértve az (EU) XXX/XXX rendeletben [Eurodac-rendelet] említett adatokat, megállapítást nyer, hogy a kérelmező harmadik országból érkezve szabálytalanul lépte át valamely tagállam határát szárazföldön, tengeri vagy a légi úton, az a tagállam felelős a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért, amelynek területére elsőként így belépett. Ez a felelősség megszűnik, ha a kérelmet több mint 3 évvel e határátlépés időpontja után vették nyilvántartásba. (2) Az (1) bekezdésben foglalt szabályt akkor is alkalmazni kell, ha a kérelmezőt kutatási-mentési műveletet követően partra szállították a tagállam területén. (3) Az (1) és a (2) bekezdés nem alkalmazandó, ha az e rendelet 30. cikke (4) bekezdésében említett két listán ismertetett közvetlen vagy közvetett bizonyíték alapján, beleértve az (EU) XXX/XXX rendeletben [Eurodac-rendelet] említett adatokat, megállapítást nyer, hogy a kérelmezőt a határátlépést követően az e rendelet 57. cikke szerint másik tagállamba helyezték át. Ilyen esetben ez a másik tagállam a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért felelős tagállam.	

Indokolás

A javasolt szolidaritási mechanizmus és az Európai Határ- és Parti Őrségnek/Frontexnek az új migrációs és menekültügyi paktum szerint megnövekedett operatív felelőssége alapján, valamint a határon folytatott kötelező eljárások következtében a határ menti régiók helyi és regionális önkormányzataira nehezedő terhek miatt már nem indokolt, hogy a menedékjog iránti kérelemmel kapcsolatos felelősséget a külső határon történő szabálytalan belépés kritériuma alapján állapítsák meg. Ez a kritérium inkább arra alkalmas, hogy akadályozza a szolidaritási alapon történő szétosztást. Ezenkívül a belépési tagállam felelősségének a kutatási-mentési műveletek során partra szállított személyek esetében történő megállapítása veszélyeztetheti a kutatási-mentési műveletek hatékonyságát, mivel a tagállamok a felelősség elkerülése érdekében már korábban is tagadtak meg partraszállást. A javaslat 21. cikkének (= az első belépés tagállamának felelőssége) törlése a feltárt szabálytalan beutazások többsége esetében nem változtatna a külső határokon elhelyezkedő államok felelősségén, lévén hogy a javaslat 9. cikkének (1) bekezdése arra kötelezi a védelmet kereső személyeket, hogy az első kapcsolatfelvételi országban kérelmezzenek védelmet. A javaslat 8. cikkének (2) bekezdése szerint ez az állam marad felelős a menekültügyi eljárásért, ha a védelmi eljárásért felelős tagállam meghatározásának nincs más kritériuma. A törlés azonban a szükségtelen adminisztratív terhek kiküszöbölésével mentesítené a nemzeti közigazgatásokat és költségeket takarítana meg. A visszazaküldési kísérletek esetében ma is rendkívül csekély a siker valószínűsége, ha a szabálytalan belépés nem bizonyítható az Eurodac-adatok alapján. A javaslat 21. cikkének törlésével ez a probléma megszűnne.

10. módosítás

COM(2020) 610 final, 29. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ha az a tagállam, ahol nemzetközi védelem iránti kérelmet nyilvántartásba vették, úgy véli, hogy egy másik tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért, haladéktalanul, de minden esetben a kérelem nyilvántartásba vételének időpontját követő két hónapon belül megkeresheti e másik tagállamot, hogy vegye át a kérelmezőt. Az első albekezdéstől eltérve, az (EU) XXX/XXX rendelet [Eurodac-rendelet] 13. és 14a. cikke alapján bejegyzett adatokra vonatkozó Eurodac-találat vagy a 767/2008/EK rendelet 21. cikke alapján bejegyzett adatokra vonatkozó VIS-találat esetén az átvételi megkeresést az e a találat beérkezését követő egy hónapon belül meg kell küldeni. Amennyiben a kérelmező átvétele iránti megkeresésre az első és második albekezdésben meghatározott időszakon belül nem kerül sor, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért az a tagállam felelős, ahol a kérelmet nyilvántartásba vették. Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, a felelősséget meghatározó tagállam – ha úgy ítéli meg, hogy ez szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét – az első és a második albekezdésben megállapított határidők lejárta ellenére folytathatja a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást, és megkereshet egy másik tagállamot annak érdekében, hogy az vegye át a kérelmezőt.	Ha az a tagállam, ahol nemzetközi védelem iránti kérelmet nyilvántartásba vették, úgy véli, hogy egy másik tagállam felelős a kérelem megvizsgálásáért, haladéktalanul, de minden esetben a kérelem nyilvántartásba vételének időpontját követő két hónapon belül megkeresheti e másik tagállamot, hogy vegye át a kérelmezőt. Az első albekezdéstől eltérve, az (EU) XXX/XXX rendelet [Eurodac-rendelet] 13. és 14a. cikke alapján bejegyzett adatokra vonatkozó Eurodac-találat vagy a 767/2008/EK rendelet 21. cikke alapján bejegyzett adatokra vonatkozó VIS-találat esetén az átvételi megkeresést az e a találat beérkezését követő egy hónapon belül meg kell küldeni. Amennyiben a kérelmező átvétele iránti megkeresésre az első és második albekezdésben meghatározott időszakon belül nem kerül sor, a nemzetközi védelem iránti kérelem megvizsgálásáért az a tagállam felelős, ahol a kérelmet nyilvántartásba vették. Amennyiben a kérelmező kísérő nélküli kiskorú, a felelősséget meghatározó tagállam – ha, a kiskorút lehetőleg meghallgatva, úgy ítéli meg, hogy ez szolgálja a gyermek mindenek felett álló érdekét – az első és a második albekezdésben megállapított határidők lejárta ellenére folytathatja a felelős tagállam meghatározására irányuló eljárást, és megkereshet egy másik tagállamot annak érdekében, hogy az vegye át a kérelmezőt.

Indokolás

A felelős tagállam meghatározására irányuló eljárással összefüggésben a cikkben használt terminológia túlzott mértékben diszkrecionálisnak tűnik, ezért előnyösebb magának a kísérő nélküli kiskorúnak a lehetőség szerinti meghallgatását előírni.

11. módosítás

COM(2020) 610 final, 55. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Amennyiben egy tagállam vállalja, hogy visszaküldési szponzorálást biztosít, és a kedvezményezett tagállam által hozott kiutasítási határozat hatálya alá tartozó, jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok nem térnek vissza, vagy őket nem toloncolják ki 8 hónapon belül, a visszaküldési szponzorálást biztosító tagállam az 57. és 58. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően az érintett személyeket a saját területére szállítja át. Ez az időszak az 53. cikk (1) bekezdésében vagy adott esetben a 49. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus elfogadásával kezdődik.	Amennyiben egy tagállam vállalja, hogy visszaküldési szponzorálást biztosít, és a kedvezményezett tagállam által hozott kiutasítási határozat hatálya alá tartozó, jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok nem térnek vissza, vagy őket nem toloncolják ki 8 hónapon belül, a visszaküldési szponzorálást biztosító tagállam, miután a megvalósíthatóságot illetően konzultált azokkal a helyi és/vagy regionális hatóságokkal, amelyeknek a területén sor kerül az átadásra , az 57. és 58. cikkben meghatározott eljárásnak megfelelően az érintett személyeket a saját területére szállítja át. Ez az időszak az 53. cikk (1) bekezdésében vagy adott esetben a 49. cikk (2) bekezdésében említett végrehajtási jogi aktus elfogadásával kezdődik.

Indokolás

A javasolt módosítás célja annak biztosítása, hogy azok a helyi és/vagy regionális hatóságok, amelyeknek a visszaküldési szponzorálás keretében el kell helyezniük az érkezőket, a lehető legjobban fel tudjanak készülni erre a feladatra.

12. módosítás

COM(2020) 610 final, 55. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az (1) bekezdésben említett intézkedések a szponzoráló tagállam által végzett alábbi tevékenységek közül egyet vagy többet foglalnak magukban:	Az (1) bekezdésben említett intézkedések a szponzoráló tagállam által végzett alábbi tevékenységek közül egyet vagy többet foglalnak magukban, adott esetben a kedvezményezett tagállam illetékes helyi és/vagy regionális hatóságával folytatott konzultációt követően :
a) tanácsadás a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésével és visszailleszkedésével kapcsolatban;	a) tanácsadás a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok visszaküldésével és visszailleszkedésével kapcsolatban;
b) a nemzeti program és erőforrások felhasználása az önkéntes távozásra hajlandó, illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak nyújtott logisztikai, pénzügyi és egyéb anyagi vagy természetbeni támogatásra, beleértve a visszailleszkedést is;	b) a nemzeti program és erőforrások felhasználása az önkéntes távozásra hajlandó, illegálisan tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak nyújtott logisztikai, pénzügyi és egyéb anyagi vagy természetbeni támogatásra, beleértve a visszailleszkedést is;
c) a harmadik országok hatóságaival a visszafogadás megkönnyítése érdekében folytatott szakpolitikai párbeszéd és eszmecsere irányítása vagy támogatása;	c) a harmadik országok hatóságaival a visszafogadás megkönnyítése érdekében folytatott szakpolitikai párbeszéd és eszmecsere irányítása vagy támogatása;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
d) kapcsolatfelvétel harmadik országok illetékes hatóságával a harmadik országbeli állampolgárok személyazonosságának ellenőrzése és érvényes úti okmány beszerzése céljából; e) a kedvezményezett tagállam nevében a visszaküldés végrehajtására irányuló gyakorlati intézkedések – például charter- vagy menetrend szerinti járatok vagy egyéb közlekedési eszközök – megszervezése a nem uniós visszaküldési célországba. Ezek az intézkedések nem érintik a kedvezményezett tagállamnak a 2008/115/EK irányelvben meghatározott kötelezettségeit és feladatait.	d) kapcsolatfelvétel harmadik országok illetékes hatóságával a harmadik országbeli állampolgárok személyazonosságának ellenőrzése és érvényes úti okmány beszerzése céljából; e) a kedvezményezett tagállam nevében a visszaküldés végrehajtására irányuló gyakorlati intézkedések – például charter- vagy menetrend szerinti járatok vagy egyéb közlekedési eszközök – megszervezése a nem uniós visszaküldési célországba. Ezek az intézkedések nem érintik a kedvezményezett tagállamnak a 2008/115/EK irányelvben meghatározott kötelezettségeit és feladatait.

Indokolás

A javasolt módosítás célja annak biztosítása, hogy a szóban forgó személyek jogainak és a felelősségátruházás zökkenőmentes folyamatának garantálása érdekében a visszaküldési szponzorálás keretében zajló intézkedésekbe is bevonják azokat a helyi és/vagy regionális hatóságokat, amelyek a befogadásukból kifolyólag ismerik az átadott személyeket.

13. módosítás

COM(2020) 610 final, 57. cikk (9) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az érintett személynek a kedvezményezett tagállamból az áthelyezési céltagállamba történő átszállítása a kedvezményezett tagállam nemzeti joga szerint történik az érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban, a 33. cikk (3) bekezdésének megfelelő halasztó hatály esetén az áthelyezési céltagállam megerősítését követő, illetve az átszállítási határozat elleni fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem tárgyában hozott jogerős határozat meghozatalát követő 4 héten belül.	Az érintett személynek a kedvezményezett tagállamból az áthelyezési céltagállamba történő átszállítása a kedvezményezett tagállam nemzeti joga szerint történik az érintett tagállamok egymás közötti konzultációját követően, a lehető leghamarabb kivitelezhető időpontban, a 33. cikk (3) bekezdésének megfelelő halasztó hatály esetén az áthelyezési céltagállam megerősítését követő, illetve az átszállítási határozat elleni fellebbezés vagy felülvizsgálati kérelem tárgyában hozott jogerős határozat meghozatalát követő 4 héten belül. Ennek során biztosítani kell, hogy az áthelyezés tervezett helyszínén illetékes helyi és regionális hatóságokat idejében tájékoztassák és konzultáljanak velük.

Indokolás

A hatékony befogadás lehetővé tétele érdekében az érintett helyi és regionális hatóságokat szintén közvetlenül tájékoztatni kell, és konzultálni kell velük annak érdekében, hogy megfelelően fel tudjanak készülni a befogadásra.

14. módosítás

COM(2020) 610 final, 72. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) A 16. cikk helyébe a következő szöveg lép: [...] (2) Adott esetben a tagállamok az (1) bekezdésben említett személyek családtagjai után további 10 000 EUR-s összegre is jogosultak lehetnek, amennyiben az adott személyeket a család egységének biztosítása érdekében befogadják. (2) A 17. cikk helyébe a következő szöveg lép: [...] 7. A rendelkezésre álló források keretein belül a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 32. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy amennyiben szükségesnek tekinti, az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett összegeket kiigazítsa, figyelembe véve az infláció aktuális mértékét, a nemzetközi védelmet kérelmező és a nemzetközi védelemben részesülő személyek egyik tagállamból a másikba történő átszállítása terén bekövetkező releváns fejleményeket, valamint azokat a tényezőket, amelyek optimálissá tehetik az adott összegek formájában kínált pénzügyi ösztönző alkalmazását.”	(1) A 16. cikk helyébe a következő szöveg lép: [...] (2) Adott esetben a tagállamok az (1) bekezdésben említett személyek családtagjai után további 10 000 EUR-s összegre is jogosultak lehetnek, amennyiben az adott személyeket a család egységének biztosítása érdekében befogadják. Ilyenkor különösen biztosítani kell, hogy ennek az összegnek egy részét közvetlenül annak a helyi vagy regionális önkormányzatnak folyósítsák, amelynek területén a személyeket áttelepítés vagy humanitárius befogadás keretében fogadják. (2) A 17. cikk helyébe a következő szöveg lép: [...] 7. A rendelkezésre álló források keretein belül a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 32. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy amennyiben szükségesnek tekinti, az e cikk (1), (2) és (3) bekezdésében említett összegeket kiigazítsa, figyelembe véve az infláció aktuális mértékét, a nemzetközi védelmet kérelmező és a nemzetközi védelemben részesülő személyek egyik tagállamból a másikba történő átszállítása terén bekövetkező releváns fejleményeket, valamint azokat a tényezőket, amelyek optimálissá tehetik az adott összegek formájában kínált pénzügyi ösztönző alkalmazását. „Ilyenkor különösen biztosítani kell, hogy ennek az összegnek egy részét közvetlenül annak a helyi vagy regionális önkormányzatnak folyósítsák, amelynek területén a személyeket fogadják.”

Indokolás

A javasolt kiegészítések célja annak biztosítása, hogy az érintett helyi vagy regionális önkormányzatok megkapják a szükséges pénzügyi támogatást.

Az Unión belüli nemzetközi védelemre vonatkozó közös eljárások létrehozásáról, valamint a 2013/32/EU irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló módosított javaslat

15. módosítás

COM(2020) 611 final, 2. pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A (31) preambulumbekzdés helyébe a következö szöveg lép: „(31) A kérelmezö jogainak biztosítása érdekében a kérelem tárgyában hozott határozatot írásba kell foglalni. Amennyiben a határozat nem adja meg a nemzetközi védelmet, a kérelmezö számára ténybeli és jogi indokolást kell adni, és tájékoztatni kell öt a döntés következményeiröl, valamint a határozat megtámadásának szabályairöl. (31a) Az eljárások hatékonyságának növelése, valamint a szökés kockázatának és a jogellenes mozgások valószínűségének csökkentése érdekében nem lehetnek eljárási hézagok a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó elutasító határozat és a kiutasítási határozat kibocsátása között. Haladéktalanul kiutasítási határozatot kell hozni azon kérelmezök vonatkozásában, akiknek a kérelmét elutasították. A hatékony jogorvoslathoz való jog sérelme nélkül a kiutasítási határozatnak vagy a nemzetközi védelem iránti kérelemről hozott elutasító határozat részét kell képeznie, vagy ha különálló jogi aktust képez, azt az elutasító határozattal egyidejüleg és azzal együtt kell meghozni.”	i. A (10) preambulumbekzdés helyébe a következö szöveg lép: (10) <i>Mozgósítani kell a Menekültügyi és Migrációs Alap erőforrásait, hogy megfelelő támogatást nyújtsanak e rendelet alkalmazására irányuló tagállami erőfeszítésekhez, különös tekintettel azon tagállamokra, amelyek nemzeti menekültügyi és befogadási rendszerére különös nyomás nehezedik. Megfelelő erőforrásokat kell a helyi és regionális önkormányzatok számára is rendelkezésre bocsátani, ideértve a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alaphoz való közvetlen hozzáférés lehetőségét is. Emellett az EU-nak külön forrásokat kell elkülönítenie annak érdekében, hogy a fokozott migrációs nyomásnak kitett régiók, különösen az EU külsö határai mentén fekvö régiók meg tudjanak birközni a területükre érkező kísérol nélküli kiskorúak fogadásával és támogatásával.</i> ii. A (31) preambulumbekzdés helyébe a következö szöveg lép: „(31) A kérelmezö jogainak biztosítása érdekében a kérelem tárgyában hozott határozatot írásba kell foglalni. Amennyiben a határozat nem adja meg a nemzetközi védelmet, a kérelmezö számára ténybeli és jogi indokolást kell adni, és tájékoztatni kell öt a döntés következményeiröl, valamint a határozat megtámadásának szabályairöl. (31a) Az eljárások hatékonyságának növelése, valamint a szökés kockázatának és a jogellenes mozgások valószínűségének csökkentése érdekében nem lehetnek eljárási hézagok a nemzetközi védelem iránti kérelemre vonatkozó elutasító határozat és a kiutasítási határozat kibocsátása között. Haladéktalanul kiutasítási határozatot kell hozni azon kérelmezök vonatkozásában, akiknek a kérelmét elutasították, és akik esetében a tagállam nem döntött úgy, hogy környöretességböl, humanitárius vagy egyéb okokból a személynek önálló tartózkodási engedélyt vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedélyt ad ki. A hatékony jogorvoslathoz való jog sérelme nélkül a kiutasítási határozatnak vagy a nemzetközi védelem iránti kérelemről hozott elutasító határozat részét kell képeznie, vagy ha különálló jogi aktust képez, azt az elutasító határozattal egyidejüleg és azzal együtt kell meghozni.”

Indokolás

Ez az ajánlás megerősíti a helyi és regionális struktúrákat, és összhangban áll az RB ezzel kapcsolatos korábbi kéréseivel. Nagyon fontos továbbá, hogy az EU forrásokat különösen el a legnagyobb migrációs nyomásnak kitett régiók számára.

16. módosítás

COM(2020) 611 final, 5. pont: (40h) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A kiutasítás végrehajtására irányuló, határon folytatott eljárás alkalmazása során az [átdolgozott visszatérési irányelv] bizonyos rendelkezéseit kell alkalmazni, mivel ezek szabályozzák a kiutasítási eljárás e rendeletben nem meghatározott elemeit, nevezetesen a fogalommeghatározásokkal, a kedvezőbb rendelkezésekkel, a visszaküldés tilalmával, a gyermek mindenek felett álló érdekével, a családi élettel és az egészségi állapottal, a szökés kockázatával, az együttműködési kötelezettséggel, az önkéntes távozásra vonatkozó határidővel, a kiutasítási határozattal, a kitoloncolással, a kitoloncolás elhalasztásával, a kísérő nélküli kiskorúak kiutasításával és kitoloncolásával, a beutazási tilalmakkal, a kiutasítás végrehajtását megelőző biztosítékokkal, az őrizettel, az őrizet feltételeivel, a kiskorúak és családjaik őrizetben tartásával és a szükséghelyzetekkel kapcsolatos rendelkezéseket. A – kiutasítás végrehajtására irányuló, határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó – jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok szabálytalan belépésének és jogellenes mozgásának kockázatát csökkentendő, 15 napot meg nem haladó, önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosítható a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok számára, azon lehetőség sérelme nélkül, hogy bármikor önkéntesen eleget tehetnek visszatérési kötelezettségüknek.	A kiutasítás végrehajtására irányuló, határon folytatott eljárás alkalmazása során az [átdolgozott visszatérési irányelv] bizonyos rendelkezéseit kell alkalmazni, mivel ezek szabályozzák a kiutasítási eljárás e rendeletben nem meghatározott elemeit, nevezetesen a fogalommeghatározásokkal, a kedvezőbb rendelkezésekkel, a visszaküldés tilalmával, a gyermek mindenek felett álló érdekével, a családi élettel és az egészségi állapottal, a szökés kockázatával, az együttműködési kötelezettséggel, az önkéntes távozásra vonatkozó határidővel, a kiutasítási határozattal, a kitoloncolással, a kitoloncolás elhalasztásával, a kísérő nélküli kiskorúak kiutasításával és kitoloncolásával, a beutazási tilalmakkal, a kiutasítás végrehajtását megelőző biztosítékokkal, az őrizettel, az őrizet feltételeivel és a szükséghelyzetekkel kapcsolatos rendelkezéseket. A – kiutasítás végrehajtására irányuló, határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó – jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok szabálytalan belépésének és jogellenes mozgásának kockázatát csökkentendő, 15 napot meg nem haladó, önkéntes távozásra vonatkozó határidő biztosítható a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok számára, azon lehetőség sérelme nélkül, hogy bármikor önkéntesen eleget tehetnek visszatérési kötelezettségüknek.

Indokolás

Az RB elkötelezett amellett, hogy gyermekek fogva tartásáról egyáltalán ne lehessen szó.

17. módosítás

COM(2020) 611 final, 13. pont: 35a. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A kérelem elutasítása és kiutasítási határozat hozatala Amennyiben valamely kérelem elfogadhatatlanság, – akár a menekült jogállással, akár a kiegészítő védelmi jogállással kapcsolatos – megalapozatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán, illetve hallgatólagos vagy kifejezett visszavonás okán elutasításra kerül, a tagállamok a XXX/XXX/EU irányelv [a visszatérési irányelv] rendelkezéseinek megfelelő kiutasítási határozatot hoznak. A kiutasítási határozatot a nemzetközi védelem iránti kérelemről hozott elutasító határozat részeként vagy különálló jogi aktusban kell meghozni. Amennyiben a kiutasítási határozatot különálló jogi aktusban hozzák meg, azt a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal egyidejűleg és azzal együtt kell kibocsátani.”	A kérelem elutasítása és kiutasítási határozat hozatala Amennyiben valamely kérelem elfogadhatatlanság, – akár a menekült jogállással, akár a kiegészítő védelmi jogállással kapcsolatos – megalapozatlanság vagy nyilvánvaló megalapozatlanság okán, illetve hallgatólagos vagy kifejezett visszavonás okán elutasításra kerül, és a tagállam nem döntött úgy, hogy körülményekből, humanitárius vagy egyéb okokból a személynek önálló tartózkodási engedélyt vagy tartózkodásra jogosító egyéb engedélyt ad ki, a tagállamok a XXX/XXX/EU irányelv [a visszatérési irányelv] rendelkezéseinek megfelelő kiutasítási határozatot hoznak. A kiutasítási határozatot a nemzetközi védelem iránti kérelemről hozott elutasító határozat részeként vagy különálló jogi aktusban kell meghozni. Amennyiben a kiutasítási határozatot különálló jogi aktusban hozzák meg, azt a nemzetközi védelem iránti kérelmet elutasító határozattal egyidejűleg és azzal együtt kell kibocsátani.”

Indokolás

Az európai bizottsági javaslat a megfogalmazása alapján megtiltja a tagállamoknak, hogy kiutasítási eljárás megindítása nélkül a nemzetközi védelmen kívül más humanitárius vagy családi okból védelmet biztosítsanak. Ez ellentmond a COM(2016) 466 final javaslat (elismerési rendelet) 3. cikke (2) bekezdésének, amely a tagállamoknak éppen ezt a jogát garantálja („E rendelet nem vonatkozik más tagállami humanitárius jogállásokra, amelyeket a tagállamok a nemzeti jog szerint olyan személyeknek adtak, akik nem jogosultak a menekült- vagy kiegészítő védelmi jogállásra.”). Ezenkívül bizonyos körülmények között a tagállamok még védelmet is kötelesek biztosítani; ez vonatkozik például az egészségügyi veszélyek esetére, amint azt az EUB a M'Bodj-ügy óta ítélezési gyakorlatában világossá tette. A 2008/115/EK irányelv (visszatérési irányelv) 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt azon kötelezettség alapján, hogy illegális tartózkodás esetén kiutasítási határozatot kell hozni, ez a rendelkezés ráadásul feleslegesnek is tűnik. A javasolt módosítás megfelel a visszatérési irányelv 6. cikke (4) bekezdésének.

18. módosítás

COM(2020) 611 final, 14. pont: 40. cikk (1) bekezdés i) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A 40. cikk a következőképpen módosul:	A 40. cikk a következőképpen módosul:
a) az (1) bekezdés a következő ponttal egészül ki:	a) az (1) bekezdés a következő ponttal egészül ki:
„i) a kérelmező olyan harmadik ország állampolgára, vagy hontalan személy esetében olyan harmadik országban korábbi szokásos tartózkodási hellyel rendelkező személy, amely esetében az eljáró hatóság nemzetközi védelmet megadó határozatainak aránya – a rendelkezésre álló legfrissebb éves, uniós szintű átlagos Eurostat-adatok szerint – 20 % vagy annál alacsonyabb, kivéve ha jelentős változás következett be a vonatkozó Eurostat-adatok közzététele óta az érintett harmadik országban, vagy a kérelmező olyan személyek meghatározott kategóriájába tartozik, akik esetében a 20 %-os vagy annál alacsonyabb arány nem tekinthető reprezentatívnak védelmi szükségleteik szempontjából.”	„i) az első személyes meghallgatás megállapításai alapján egyedi esetekben rövid időn belül döntés születhet a kérelmező személy kérelméről, és a kérelem elutasítása esetén jogosan kilátásba helyezhető a származási országba vagy egy fogadó-kész harmadik országba való gyors kitoloncolás. ”
[...]	[...]

Indokolás

A szankciók és az állampolgárság összekapcsolása, ami a védelmet megadó határozatok arányával való összekapcsolásból ered, összeegyeztethetetlen a megkülönböztetés nemzetközi és európai jog szerinti tilalmával, ha az adott esetben nem indokolt. Az RB ezért a kitoloncolás lehetőségén és az egyedi esetekben hozott gyors döntés valószínű voltán alapuló eljárást javasol, ahogy az a svájci menekültügyi eljárásban is történik 2019 óta. Ezáltal lényegesen több döntést lehetne rövid időn belül meghozni, mint a védelmet megadó határozatok arányához való kapcsolás esetén. Ez pedig hozzájárul mindenekelőtt a határ menti területek helyi és regionális önkormányzatainak tehermentesítéséhez is. Ez a modell emellett gyors döntéseket tesz lehetővé, ahol a védelem megadásával tartósan felgyorsítható az egyértelműen kiszolgáltatott személyek – például a tengerből kimentett, nemzetközi védelemben részesülő személyek – integrációja.

19. módosítás

COM(2020) 611 final, 14. pont: 40. cikk (5) bekezdés c) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
[...]	[...]
b) az (5) bekezdés a következő ponttal egészül ki:	b) az (5) bekezdés a következő ponttal egészül ki:
„c) <i>a kérelmező olyan harmadik ország állampolgára, vagy hontalan személy esetében olyan harmadik országban korábbi szokásos tartózkodási hellyel rendelkező személy, amely esetében az eljáró hatóság nemzetközi védelmet megadó határozatainak aránya – a rendelkezésre álló legfrissebb éves, uniós szintű átlagos Eurostat-adatok szerint – 20 % vagy annál alacsonyabb, kivéve ha jelentős változás következett be a vonatkozó Eurostat-adatok közzététele óta az érintett harmadik országban, vagy a kérelmező olyan személyek meghatározott kategóriájába tartozik, akik esetében a 20 %-os vagy annál alacsonyabb arány nem tekinthető reprezentatívnak védelmi szükségleteik szempontjából.</i> ”	„c) <i>Az első személyes meghallgatás megállapításai alapján egyedi esetekben rövid időn belül döntés születik a kérelmező személy kérelméről, és a kérelem elutasítása esetén jogosan kilátásba helyezhető a származási országba vagy egy fogadó-kész harmadik országba való gyors kitoloncolás.</i> ”

Indokolás

A szankciók és az állampolgárság összekapcsolása, ami a védelmet megadó határozatok arányával való összekapcsolásból ered, összeegyeztethetetlen a megkülönböztetés nemzeti és európai jog szerinti tilalmával, ha az adott esetben nem indokolt. Az RB ezért a kitoloncolás lehetőségén és az egyedi esetekben hozott gyors döntés valószínű voltán alapuló eljárást javasol, ahogy az a svájci menekültügyi eljárásban is történik 2019 óta. Ezáltal lényegesen több döntést lehetne rövid időn belül meghozni, mint a védelmet megadó határozatok arányához való kapcsolás esetén. Ez pedig hozzájárul mindenekelőtt a határ menti területek helyi és regionális önkormányzatainak tehermentesítéséhez is. Ez a modell emellett gyors döntéseket tesz lehetővé, ahol a védelem megadásával tartósan felgyorsítható az egyértelműen kiszolgáltatott személyek – például a tengerből kimentett, nemzetközi védelemben részesülő személyek – integrációja.

20. módosítás

COM(2020) 611 final, 15. pont: 41. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Amennyiben fennállnak a 40. cikk (1) bekezdésének c), f) vagy i) pontjában említett körülmények, a tagállam az (1) bekezdésben említett esetekben a határon folytatott eljárás keretében vizsgálja meg a kérelmet.	Amennyiben fennállnak a 40. cikk (1) bekezdésének f) vagy i) pontjában említett körülmények, illetve a c) pontban említett esetekben csak akkor, ha a körülmények arra utalnak, hogy az adott egyedi esetben gyors határozat és visszaküldés várható , a tagállam az (1) bekezdésben említett esetekben a határon folytatott eljárás keretében vizsgálja meg a kérelmet.

Indokolás

Ez tehermentesítené azokat a helyi és regionális önkormányzatokat, ahol a kérelmezőket a határon folytatott eljárás során elhelyezik.

21. módosítás

COM(2020) 611 final, 15. pont, 41. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A határon folytatott eljárás csak a 40. cikk (5) bekezdésének b) pontjában említett esetekben alkalmazható a kísérő nélküli kiskorúakra, valamint a 12 év alatti kiskorúakra és családtagjaikra.	A határon folytatott eljárás kiskorúakra és az őket kísérő családtagokra csak a 40. cikk (5) bekezdésének b) pontjában említett esetekben vagy olyan esetekben alkalmazható, amikor egy, a 40. cikk (5) bekezdésének c) pontjával összhangban végzett vizsgálatot követően a nemzetközi védelem gyors biztosítása várható. A határon folytatott eljárások során kiskorúakat nem szabad őrizetbe venni.

Indokolás

A kiskorúak nemzetközi jog szerinti védelme minden 18 év alatti személyt egyformán megillet. Különleges eljárásokat ezért csak akkor szabad alkalmazni, ha az vagy a kiskorú érdekét szolgálja, vagy eseti alapon, a javaslat 40. cikke (5) bekezdésének b) pontjában említett súlyos okok alapján („veszélyt jelent a tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére nézve”) indokolt. Őrizetbe vételre eljárási okokból nem kerülhet sor. A kiskorúak jólétének és a tagállamok biztonsági érdekeinek ez a kiemelt kezelése megfelel az RB korábban kifejtett álláspontjainak.

22. módosítás

COM(2020) 611 final, 15. pont: 41. cikk (9) bekezdés b) pont

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok nem alkalmazzák a határon folytatott eljárást, vagy megszüntetik annak alkalmazását az eljárás bármely szakaszában, ha:	A tagállamok nem alkalmazzák a határon folytatott eljárást, vagy megszüntetik annak alkalmazását az eljárás bármely szakaszában, ha:
[...]	[...]
b) a (14) bekezdésben említett helyszíneken nem biztosítható a szükséges támogatás a különleges eljárási igényekkel rendelkező kérelmezők számára;	b) a kérelmező személyeknek különleges eljárási igényeik vannak; kivéve, ha az adott esetben garantált, hogy a (14) bekezdésben említett helyszíneken biztosítható a szükséges támogatás;

Indokolás

A különleges eljárási igényekkel rendelkező személyeknek egyedi esetekben hozzáférést kell biztosítani a vonatkozó támogatási intézkedésekhez, ellenkező esetben nem lehet határon folytatott eljárás alá vonni őket.

23. módosítás

COM(2020) 611 final, 15. pont: 41. cikk (11) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A határon folytatott eljárásnak a lehető legrövidebbnek kell lennie, ugyanakkor lehetővé kell tennie a kérelmek teljes körű és tisztességes vizsgálatát. Az eljárásnak magában kell foglalnia a (2) és (3) bekezdésben említett határozatot, valamint adott esetben a fellebbezésről hozott határozatot, és azt a kérelem nyilvántartásba vételétől számított 12 héten belül le kell zárni. Ezt az időszakot követően a kérelmező számára engedélyezni kell a tagállam területére való belépést, kivéve ha a 41a. cikk (1) bekezdése alkalmazandó. A 34. cikkben, a 40. cikk (2) bekezdésében és az 55. cikkben megállapított határidőktől eltérve a tagállamok rendelkezéseket állapítanak meg a vizsgálati eljárás és a fellebbezési eljárás időtartamára vonatkozóan, amelyek biztosítják, hogy a határon folytatott eljárás keretében hozott, a kérelmet elutasító határozat elleni fellebbezés esetén az ilyen fellebbezésről hozott határozatot a kérelem nyilvántartásba vételétől számított 12 héten belül meghozzák.	A határon folytatott eljárásnak a határrégiók tehermentesítésének előmozdítása érdekében a lehető legrövidebbnek kell lennie, ugyanakkor lehetővé kell tennie a kérelmek teljes körű és tisztességes vizsgálatát. Az eljárásnak magában kell foglalnia a (2) és (3) bekezdésben említett határozatot, valamint adott esetben a fellebbezésről hozott határozatot, és azt a kérelem nyilvántartásba vételétől számított 8 héten belül le kell zárni. Ezt az időszakot követően a kérelmező számára engedélyezni kell a tagállam területére való továbbhaladást, kivéve ha a 41a. cikk (1) bekezdése alkalmazandó. A 34. cikkben, a 40. cikk (2) bekezdésében és az 55. cikkben megállapított határidőktől eltérve a tagállamok rendelkezéseket állapítanak meg a vizsgálati eljárás és a fellebbezési eljárás időtartamára vonatkozóan, amelyek biztosítják, hogy a határon folytatott eljárás keretében hozott, a kérelmet elutasító határozat elleni fellebbezés esetén az ilyen fellebbezésről hozott határozatot a kérelem nyilvántartásba vételétől számított 8 héten belül meghozzák.

Indokolás

A 20 hetes határidő indokolatlanul hosszú, és arra kötelezi a kérelmezőket, hogy a tranzitónákban maradjanak, ami aránytalan terhet ró a határrégiókra. Az Európai Unió Bírósága (EUB) a magyar tranzitónáról szóló, 2020. május 14-i ítéletében megállapította, hogy „ezeket a különös eljárásokat [a határon] észszerű határidőn belül kell lefolytatni”, és megállapította, hogy már négy hét elteltével az általános eljárást kell alkalmazni. Mivel a tranzitónában tapasztalható helyzet a szabadságtól való megfosztást jelenti, a tranzitónákban gyorsan kell lefolytatni a határon folytatandó eljárásokat. A nyolc hetet meghaladó időszakot, amely már kétszer annyi, mint a menekültügyi eljárásokról szóló irányelv 43. cikke szerint jelenleg engedélyezett határidő (4 hét), nagy valószínűséggel mind az EUB, mind az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) indokolatlannak tartaná. Egy nyolc hetes időszak az esetek többségében elegendő a menekültügyi eljárás lefolytatásához. Ha az eljárás elutasító határozattal zárul, további nyolc hét áll rendelkezésre a kiutasítási eljárásra. Ha az eljárás teljes időtartama meghaladja a három hónapot, nem valószínű, hogy a visszaküldésre a határon folytatott eljárás keretében előírányzottak szerint gyorsan sor kerülhet.

24. módosítás

COM(2020) 611 final, 15. pont: 41. cikk (13) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó kérelmek vizsgálata során a kérelmezőket a külső határon vagy annak közelében vagy tranzitzónákban kell elhelyezni. Minden tagállam legkésőbb [két hónappal e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követően]-ig értesíti a Bizottságot azokról a helyszínekről, ahol a külső határokon, a külső határ közelében vagy a tranzitzónákban a határon folytatott eljárást lefolytatják, többek között a (3) bekezdés alkalmazása esetén is, és biztosítja, hogy e helyszínek kapacitása elegendő legyen az említett bekezdés hatálya alá tartozó kérelmek feldolgozásához. A határon folytatott eljárás alkalmazására szolgáló helyszínek meghatározását érintő minden változásról értesíteni kell a Bizottságot két hónappal azelőtt, hogy a változások életbe lépnének.	A határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó kérelmek vizsgálata során a kérelmezőket a külső határon vagy annak közelében vagy tranzitzónákban kell elhelyezni. Minden tagállam legkésőbb [két hónappal e rendelet alkalmazásának kezdőnapját követően]-ig értesíti a Bizottságot azokról a helyszínekről, ahol a külső határokon, a külső határ közelében vagy a tranzitzónákban a határon folytatott eljárást lefolytatják, többek között a (3) bekezdés alkalmazása esetén is, és biztosítja, hogy e helyszínek kapacitása elegendő legyen az említett bekezdés hatálya alá tartozó kérelmek feldolgozásához. Ehhez az értesítéshez csatolni kell azon helyi és regionális illetékes hatóságokkal folytatott konzultációról szóló jelentést, amelyeknek a területén az eljárásokat végre kell hajtani. A határon folytatott eljárás alkalmazására szolgáló helyszínek meghatározását érintő minden változásról értesíteni kell a Bizottságot két hónappal azelőtt, hogy a változások életbe lépnének.

Indokolás

A határon folytatott eljárások végrehajtására szolgáló helyszínek megtervezésekor fontos, hogy kellő figyelmet fordítsanak az érintett helyi és regionális hatóságok igényeire.

25. módosítás

COM(2020) 611 final, 15. pont: 41. cikk (14) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Abban az esetben, ha a tagállamok által a (14) bekezdés szerint bejelentett helyszínek kapacitása ideiglenesen nem elegendő a (3) bekezdés hatálya alá tartozó kérelmezők tekintetében történő feldolgozás céljából, a tagállamok más helyszíneket is kijelölhetnek az adott tagállam területén, és a Bizottság értesítését követően ideiglenesen és a szükséges legrövidebb időre e helyszíneken is elszállásolhatják a kérelmezőket.	Abban az esetben, ha a tagállamok által a (14) bekezdés szerint bejelentett helyszínek kapacitása ideiglenesen nem elegendő a (3) bekezdés hatálya alá tartozó kérelmezők tekintetében történő feldolgozás céljából, a tagállamok – az érintett helyi és regionális hatóságokkal folytatott előzetes konzultációt követően – más helyszíneket is kijelölhetnek az adott tagállam területén, és a Bizottság értesítését követően ideiglenesen és a szükséges legrövidebb időre e helyszíneken is elszállásolhatják a kérelmezőket.

Indokolás

A határon folytatott eljárások végrehajtására szolgáló helyszínek megtervezésekor fontos, hogy kellő figyelmet fordítsanak az érintett helyi és regionális hatóságok igényeire.

26. módosítás

COM(2020) 611 final, 16. pont: 41a. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az (1) bekezdésben említett személyeket 12 hétnél nem hosszabb ideig a külső határon vagy a külső határ közelében vagy a tranzitzőnákban található helyszíneken kell elhelyezni; amennyiben a tagállam nem tudja őket ezeken a helyszíneken elhelyezni, a területén belül más helyszíneket is igénybe vehet. A 12 hetes időszakot attól az időponttól kell számítani, amikor a kérelmezőt, a harmadik országbeli állampolgárt vagy a hontalan személyt már nem illeti meg a maradáshoz való jog, és nem teszik lehetővé számára a maradáást.	Az (1) bekezdésben említett személyeket 8 hétnél nem hosszabb ideig a külső határon vagy a külső határ közelében vagy a tranzitzőnákban található helyszíneken kell elszállásolni; amennyiben a tagállam nem tudja őket ezeken a helyszíneken elszállásolni, az illetékes helyi és regionális önkormányzatokkal folytatott előzetes konzultáció után a területén belül más helyszíneket is igénybe vehet. A 8 hetes időszakot attól az időponttól kell számítani, amikor a kérelmezőt, a harmadik országbeli állampolgárt vagy a hontalan személyt már nem illeti meg a maradáshoz való jog, és nem teszik lehetővé számára a maradáást.

Indokolás

A határon folytatott eljárások végrehajtására szolgáló helyszínek megtervezésekor fontos, hogy kellő figyelmet fordítsanak az érintett helyi és regionális hatóságok igényeire. Hasonlóképpen a határregrókra nehezedő nyomás enyhítése érdekében a kiutasítási eljárás lefolytatására legfeljebb 8 hét állhat rendelkezésre. Az Európai Unió Bírósága (EUB) a magyar tranzitzőnáról szóló, 2020. május 14-i ítéletében megállapította, hogy „ezeket a különös eljárásokat [a határon] észszerű határidőn belül kell lefolytatni”, és megállapította, hogy már négy hét elteltével az általános eljárást kell alkalmazni. Mivel a tranzitzőnákban tapasztalható helyzet a szabadságtól való megfosztást jelenti, a tranzitzőnákban gyorsan kell lefolytatni a határon folytatandó eljárásokat. A nyolc hetet meghaladó időszakot, amely már kétszer annyi, mint a menekültügyi eljárásokról szóló irányelv 43. cikke szerint jelenleg engedélyezett határidő (4 hét), nagy valószínűséggel mind az EUB, mind az Emberi Jogok Európai Bírósága (EJEB) indokolatlannak tartaná. Egy nyolc hetes időszak az esetek többségében elegendő a menekültügyi eljárás lefolytatásához. Ha az eljárás elutasító határozattal zárul, további nyolc hét áll rendelkezésre a kiutasítási eljárásra. Ha az eljárás teljes időtartama meghaladja a három hónapot, nem valószínű, hogy a visszaküldésre a határon folytatott eljárás keretében előirányozottak szerint gyorsan sor kerülhet. A menekültügyi eljárásokról szóló rendeletre irányuló 2016. évi javaslat 34. cikke értelmében az elfogadhatóságra és a harmadik országokkal kötött megállapodások alkalmazására vonatkozó határozatokat egy hónapon belül kell meghozni. Jogi szempontból tehát nem lenne észszerű két hónapnál hosszabb határidő a határon folytatott eljárásban történő határozathozatalra. Azért is kell rövid időszakot előírni, mivel a visszatérések nagyobb valószínűséggel fordulnak elő gyors, minimális várakozási idővel járó eljárást követően. Ezen túlmenően a terminológiának egységesnek kell lennie a javaslatban, és az olyan kétértelmű kifejezéseket, mint az „elhelyezni”, kerülni kell, illetve jogilag pontosabb megfogalmazással („elszállásolni”) kell felváltani őket a befogadási feltételekről szóló felülvizsgált irányelvvel összhangban.

27. módosítás

COM(2020) 611 final, 18. pont: 53. cikk (9) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok a határon folytatott eljárás keretében hozott határozatokkal szemben csak egy fellebbezési szintet biztosítanak.	A tagállamok a határon folytatott eljárás keretében hozott határozatokkal szemben az Alapjogi Charta 47. cikkével összhangban jogorvoslatot biztosítanak. A fellebbezésre az 55. cikkel összhangban a nemzeti jogban előírt határidőket kell alkalmazni. A kérelmezőknek joguk van ahhoz, hogy a fellebbezés időtartama alatt és annak elbírálásáig az 54. cikkel összhangban a tagállam területén maradjanak.

Indokolás

Az egyetlen fellebbezési szintre való merev korlátozás és a határon folytatott eljárásokra vonatkozó szigorú határidő beavatkozást jelent a tagállamok hatáskörébe, amelyek eljárási szempontból önállóak a határon folytatott eljárásokkal kapcsolatos jogorvoslat biztosítása tekintetében. Az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlata szerint azonban a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk az Alapjogi Charta 47. cikkét, amely kimondja, hogy a jogorvoslatra vonatkozó szabályoknak meg kell felelniük a megkülönböztetésmentesség elvének, valamint az egyenértékűség és a hatékonyság elvének. Ez azt jelenti, hogy a többi menedékkérővel szembeni hátrányos megkülönböztetés és más hasonló közigazgatási bírósági eljárásokkal szembeni eltérő bánásmód nem megengedett. A javasolt módosítás az e vezérelveknek való megfelelést biztosítja. Hasonlóképpen nem lehet uniós szinten egységesen meghatározni azt a határidőt, amelyen belül a fellebbezésre választ kell adni, ezért az a legjobb, ha azt a nemzeti közigazgatási jogi rendelkezésekhez kapcsoljuk.

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a harmadik országbeli állampolgárok külső határokon történő előszűrésének bevezetéséről, valamint a 767/2008/EK, az (EU) 2017/2226, az (EU) 2018/1240 és az (EU) 2019/817 rendelet módosításáról

28. módosítás

COM(2020) 612 final, (12) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az előszűrést a külső határnál vagy annak közelében kell lefolytatni, mielőtt az érintett személyek számára engedélyezik a területre való belépést. A tagállamoknak a nemzeti jog szerinti intézkedéseket kell alkalmazniuk annak megakadályozására, hogy az érintett személyek az előszűrés során belépjenek a területre. Egyedi esetekben, amennyiben szükséges, ez magában foglalhatja az őrizetet is, az őrizetre vonatkozó nemzeti jogszabályokra figyelemmel.	Az előszűrést a külső határnál vagy annak közelében kell lefolytatni. A tagállamoknak a nemzeti jog szerinti intézkedéseket kell alkalmazniuk annak megakadályozására, hogy az érintett személyek az előszűrés során továbbhaladjanak a területre. Egyedi esetekben, amennyiben szükséges, a kiskorúakat érintő esetek kivételével , ez magában foglalhatja az őrizetet is, az őrizetre vonatkozó nemzeti jogszabályokra figyelemmel. Amennyiben az előszűrés eljárás eredményeként a továbbutazást megtagadják, a Schengeni határellenőrzési kódex 14. cikkét kell alkalmazni.

Indokolás

A nemzetközi jog kizárja a gyermekek szabadságtól való, adminisztratív okokból történő megfosztását, az EUB szerint pedig a kiskorúakat nem lehet rendszeresen felnőttként kezelni a migrációval összefüggésben. Ha az előszűrés eljárás eredményeként a továbbutazást megtagadják, azt a Schengeni határellenőrzési kódexszel összhangban teljeskörűen meg kell indokolni.

29. módosítás

COM(2020) 612 final, (20) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamoknak a földrajzi helyzetet és a meglévő infrastruktúrákat figyelembe véve megfelelő helyszíneket kell meghatározniuk a külső határon vagy annak közelében végzett előszűréshez, és biztosítaniuk kell, hogy az elfogott harmadik országbeli állampolgárok és a határátkelőhelyen tartózkodók előszűrését gyorsan meg lehessen kezdeni. Az előszűréssel kapcsolatos feladatok az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikkének 23. pontjában említett migrációs csomópontokon is elvégezhetők.	A tagállamoknak az érintett helyi és regionális hatóságok véleményét, a földrajzi helyzetet és a meglévő infrastruktúrákat figyelembe véve megfelelő helyszíneket kell meghatározniuk az előszűréshez, és biztosítaniuk kell, hogy az elfogott harmadik országbeli állampolgárok és a határátkelőhelyen tartózkodók előszűrését gyorsan meg lehessen kezdeni. Az előszűréssel kapcsolatos feladatok az (EU) 2019/1896 európai parlamenti és tanácsi rendelet 2. cikkének 23. pontjában említett migrációs csomópontokon is elvégezhetők.

Indokolás

A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy nemzeti körülményeiknek és lehetőségeiknek megfelelően kiválasszák a megfelelő helyszíneket. Különösen arra kell módot adni, hogy a decentralizációra adódó lehetőségek révén figyelembe vehessék a külső határokon vagy azok közelében fekvő régiókra háruló sajátos terheket. Fontos, hogy az előszűrések végrehajtására szolgáló helyszínek tervezésekor kellő figyelmet fordítsanak az érintett helyi, illetve regionális hatóságok igényeire.

30. módosítás

COM(2020) 612 final, (24) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az előszűrés befejezéséig az előszűrésért felelős hatóságoknak ki kell tölteniük egy személyes meghallgatási formanyomtatványt. A formanyomtatványt vagy a nemzetközi védelem iránti kérelmeket elbíráló hatóságoknak, vagy a visszaküldés tekintetében illetékes hatóságoknak kell továbbítani, attól függően, hogy hová irányítják az adott személyt. Az előbbi esetben az előszűrésért felelős hatóságoknak fel kell tüntetniük azokat az elemeket is, amelyek lényegesnek tűnhetnek annak meghatározása szempontjából, hogy az illetékes hatóságoknak az érintett harmadik országbeli állampolgár kérelmét gyorsított vizsgálati eljárásnak vagy határon folytatott eljárásnak kell-e alávetniük.	Az előszűrés befejezéséig az előszűrésért felelős hatóságoknak ki kell tölteniük egy személyes meghallgatási formanyomtatványt. A formanyomtatványt vagy a nemzetközi védelem iránti kérelmeket elbíráló hatóságoknak, vagy a visszaküldés tekintetében illetékes hatóságoknak, emellett szükség esetén a nemzeti jog szerint az egészség és a biztonság védelméért felelős hatóságoknak és/vagy a különleges bánásmódot igénylő személyekért (ilyenek például a kísérő nélküli kiskorúak vagy az egyedül utazó nők) felelős hatóságoknak kell továbbítani, attól függően, hogy hová irányítják az adott személyt. Az előbbi esetben az előszűrésért felelős hatóságoknak fel kell tüntetniük azokat az elemeket is, különösen az esetleges különleges védelmi igényeket, amelyek lényegesnek tűnhetnek annak meghatározása szempontjából, hogy az illetékes hatóságoknak az érintett harmadik országbeli állampolgár kérelmét gyorsított vizsgálati eljárásnak vagy határon folytatott eljárásnak kell-e alávetniük.

Indokolás

Indokolt egészségügyi vagy biztonsági aggályok esetén azokat továbbítani kell a megfelelő illetékes hatóságokhoz. Ha e hatóságok várhatóan részt vesznek az előszűrésben, akkor is gondoskodni kell róla, hogy megkapják az összes vonatkozó információt. Ugyanez vonatkozik azokra az esetekre is, amikor az előszűrés során különleges védelmi igényeket határoznak meg, ha a nemzeti jogszabályok alapján ezért az említett hatóságtól eltérő hatóság felelős, ahogy ez rendszeresen előfordul a gyermekek, illetve adott esetben az emberkereskedelem áldozatai és más csoportok esetében is. Különösen fontos emlékeztetni azokra a legsérülékenyebb csoportokra, amelyek helyzetével a migrációs folyamat során visszaélhetnek. Ilyenek például a kísérő nélküli kiskorúak vagy az egyedülálló nők.

31. módosítás

COM(2020) 612 final, 3. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. cikk Előszűrés a külső határon (1) Ez a rendelet minden olyan harmadik országbeli állampolgárra alkalmazandó, akit:	3. cikk Előszűrés a külső határon (1) Ez a rendelet minden olyan harmadik országbeli állampolgárra alkalmazandó, akit:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a) valamely tagállam külső határának szárazföldi, tengeri vagy légi úton történő jogellenes átlépése miatt fogtak el, kivéve azokat a harmadik országbeli állampolgárokat, akik esetében a tagállam a 603/2013/EU rendelet 14. cikkének (1) és (3) bekezdése értelmében az életkoruktól eltérő okból nem köteles biometrikus adatokat venni; vagy b) kutatási-mentési műveleteket követően partra szállítottak. Az előszűrés az említett személyekre attól függetlenül alkalmazandó, hogy nemzetközi védelmet kérelmeztek-e.	a) valamely tagállam külső határának szárazföldi, tengeri vagy légi úton történő jogellenes átlépése miatt fogtak el, kivéve azokat a harmadik országbeli állampolgárokat, akik esetében a tagállam a 603/2013/EU rendelet 14. cikkének (1) és (3) bekezdése értelmében az életkoruktól eltérő okból nem köteles biometrikus adatokat venni; vagy b) kutatási-mentési műveleteket követően partra szállítottak. Az (EU) 2016/399 rendelet (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) 14. cikkének (2) bekezdésével összhangban a nemzeti jog alapján a beléptetés megtagadásáért felelős hatóság által végzett előszűrés az említett személyekre attól függetlenül alkalmazandó, hogy nemzetközi védelmet kérelmeztek-e.

Indokolás

Az előszűrés folyamat egy újabb lépéssel bővíti a sok tagállam esetében a külső határokon alkalmazott, már így is összetett migrációkezelési eljárásokat. Annak elkerülése érdekében, hogy ez – különösen a külső határokon elhelyezkedő államokra nézve – további terhet jelentő külön eljárást igényeljen, a Régiók Bizottsága azt javasolja, hogy ezen eljárást építsék be a határellenőrzésekbe, valamint az eljárás lefolytatásával az (EU) 2016/399 rendelet (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) 14. cikke (2) bekezdésének 2. mondatával összhangban a beléptetés megtagadásáért felelős illetékes nemzeti hatóságokat bízzák meg, amennyiben az előszűrésre egy, a külső határon történő, a beutazási feltételek teljesülése nélküli belépéssel kapcsolatban kerül sor. A határellenőrzési folyamatba és a határforgalom-ellenőrzést végző hatóságok feladataiba való beillesztés révén jobban biztosítható, hogy az előszűrés el tudja látni a kívánt funkciót, nevezetesen azt, hogy az elfogott személyek esetében a lehető leghamarabb elindítsák a megfelelő eljárásokat, és ezeket az eljárásokat késedelem vagy megszakítás nélkül meg lehessen kezdeni. Mivel a 3. cikk hatálya alá tartozó harmadik országbeli állampolgárok esetében három lehetséges megközelítés szerint lehet eljárni (a beléptetés megtagadása, a kiutasítási eljárásért felelős hatóságokhoz való továbbítás, a menekültügyi hatóságokhoz vagy valamely szolidaritási mechanizmus alapján egy, a menekültügyi eljárásért felelős tagállamhoz való továbbítás), amelyek egyike az (EU) 2016/399 rendelet (Schengeni határ-ellenőrzési kódex) 14. cikke szerinti visszaküldés, az előszűrés ily módon történő kijelölése biztosítja az egységes megközelítést és az előszűrés és beléptetés esetleges megtagadása közötti kapcsolatot, ami jelentősen leegyszerűsíti az eljárás hatékony végrehajtását. Ezenfelül az előszűrés eredményét további közbenső lépések nélkül be lehet építeni a beléptetés megtagadásáról szóló határozatba.

32. módosítás

COM(2020) 612 final, 5. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Előszűrés a tagállamok területén A tagállamok akkor alkalmazzák az előszűrést a területükön talált harmadik országbeli állampolgárokat, ha nincs arra utaló jel, hogy a tagállamok területére történő belépés érdekében jogszerű módon lépték át a külső határt.	Előszűrés a tagállamok területén A tagállamok akkor alkalmazzák az előszűrést a területükön talált harmadik országbeli állampolgárokat, ha nincs arra utaló jel, hogy a tagállamok területére történő belépés érdekében jogszerű módon lépték át a külső határt. A tagállami hatóságokra nehezedő nyomás enyhítése érdekében el kell kerülni az előszűrés funkciók egyes részeinek dupla elvégzését, például a nemzetközi védelem iránti kérelem esetében.

Indokolás

Az előszűrést csak akkor kell külön elvégezni, ha szükséges. A nemzetközi védelem kérelmezésekor egyes előszűrési funkciók (azonosítás, különleges védelmi igények) szerepelnek az Eurodac és a befogadási feltételekről szóló irányelv szerinti kötelezettségek között, és az előszűrésnek ezen eljárások részét kell képeznie.

33. módosítás

COM(2020) 612 final, 6. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
6. cikk Az előszűrésre vonatkozó követelmények (1) A 3. cikkben említett esetekben az előszűrést a külső határokon vagy azok közelében található helyszíneken kell lefolytatni. (2) Az 5. cikkben említett esetekben az előszűrést a tagállam területén lévő bármely megfelelő helyszínen kell lefolytatni. (3) A 3. cikkben említett esetekben az előszűrést haladéktalanul le kell folytatni, és minden esetben a külső határ menti területen történő elfogástól, az érintett tagállam területén történő partra szállítástól vagy a határátkelőhelyen történő megjelenéstől számított 5 napon belül be kell fejezni. Kivételes körülmények között, amennyiben aránytalanul sok harmadik országbeli állampolgár előszűrését kell egyidejűleg lefolytatni, ami a gyakorlatban lehetetlenné teszi az előszűrés említett határidőn belüli befejezését, az ötnapos időszak legfeljebb további 5 nappal meghosszabbítható. A 603/2013/EU rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett, a 603/2013/EU rendelet 14. cikke (1) és (3) bekezdésének hatálya alá tartozó személyek esetében, amennyiben fizikailag 72 óránál hosszabb ideig maradnak a külső határon, az előszűrés időtartamát két napra kell csökkenteni.	6. cikk Az előszűrésre vonatkozó követelmények (1) A 3. cikkben említett esetekben az előszűrést az érintett tagállam megfelelő helyszínein kell lefolytatni. Ezeket a helyszíneket az illetékes helyi vagy regionális hatósággal folytatott konzultációt követően kell meghatározni. (2) Az 5. cikkben említett esetekben az előszűrést a tagállam területén lévő bármely megfelelő helyszínen kell lefolytatni. Ezeket a helyszíneket az illetékes helyi vagy regionális hatósággal folytatott konzultációt követően kell meghatározni. (3) A 3. cikkben említett esetekben az előszűrést haladéktalanul le kell folytatni, és minden esetben a külső határ menti területen történő elfogástól, az érintett tagállam területén történő partra szállítástól vagy a határátkelőhelyen történő megjelenéstől számított 5 napon belül be kell fejezni. Kivételes körülmények között, amennyiben aránytalanul sok harmadik országbeli állampolgár előszűrését kell egyidejűleg lefolytatni, ami a gyakorlatban lehetetlenné teszi az előszűrés említett határidőn belüli befejezését, az ötnapos időszak legfeljebb további 5 nappal meghosszabbítható. A 603/2013/EU rendelet 3. cikke (1) bekezdésének a) pontjában említett, a 603/2013/EU rendelet 14. cikke (1) és (3) bekezdésének hatálya alá tartozó személyek esetében, amennyiben fizikailag 72 óránál hosszabb ideig maradnak a külső határon, az előszűrés időtartamát két napra kell csökkenteni. Az eljárás diszkriminatív lefolytatásának megelőzése érdekében mindenképpen biztosítani kell az egyes konkrét esetek megfelelő értékelését.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(4) A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot a (3) bekezdésben említett kivételes körülményekről. Ugyancsak értesíteniük kell a Bizottságot, amint az előszűrési időszak meghosszabbításának okai megszűnnek. (5) Az 5. cikkben említett előszűrést haladéktalanul le kell folytatni, és minden esetben az elfogástól számított 3 napon belül be kell fejezni. (6) Az előszűrés a következő kötelező elemekből áll: a) a 9. cikkben említett előzetes egészségügyi és sebezhetőségi ellenőrzés; b) a 10. cikkben említett személyazonosítás; c) biometrikus adatok rögzítése a 14. cikk (6) bekezdésében említett megfelelő adatbázisokban, amennyiben az még nem történt meg; d) a 11. cikkben említett biztonsági ellenőrzés; e) a 13. cikkben említett személyes meghallgatási formanyomtatvány kitöltése; f) a 14. cikkben említettek szerinti megfelelő eljárás alá vonás. (7) A tagállamok kijelölik az előszűrés lefolytatására illetékes hatóságokat. A tagállamok szakképzett egészségügyi személyzetet jelölnek ki a 9. cikkben előírt egészségügyi ellenőrzés elvégzésére. Adott esetben a gyermekvédelmi hatóságokat és az emberkereskedelem elleni küzdelemmel foglalkozó nemzeti előadókat is be kell vonni. Az illetékes hatóságokat az előszűrés lefolytatásában az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és [az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége] által küldött szakértők, illetve összekötő tisztviselők és csoportok segíthetik és támogatják megbízatásuk korlátain belül.	(4) A tagállamok haladéktalanul értesítik a Bizottságot a (3) bekezdésben említett kivételes körülményekről. Ugyancsak értesíteniük kell a Bizottságot, amint az előszűrési időszak meghosszabbításának okai megszűnnek. (5) Az 5. cikkben említett előszűrést haladéktalanul le kell folytatni, és minden esetben az elfogástól számított 3 napon belül be kell fejezni. (6) Az előszűrés a következő kötelező elemekből áll: a) a 9. cikkben említett előzetes egészségügyi és sebezhetőségi ellenőrzés; b) a 10. cikkben említett személyazonosítás; c) biometrikus adatok rögzítése a 14. cikk (6) bekezdésében említett megfelelő adatbázisokban, amennyiben az még nem történt meg; d) a 11. cikkben említett biztonsági ellenőrzés; e) a 13. cikkben említett személyes meghallgatási formanyomtatvány kitöltése; f) a 14. cikkben említettek szerinti megfelelő eljárás alá vonás. (7) A tagállamok a 3. és 5. cikkkel összhangban kijelölik az előszűrés lefolytatására illetékes hatóságokat. A tagállamok szakképzett egészségügyi személyzetet jelölnek ki a 9. cikkben előírt egészségügyi ellenőrzés elvégzésére. Adott esetben a gyermekvédelmi hatóságokat és az emberkereskedelem elleni küzdelemmel foglalkozó nemzeti előadókat is be kell vonni. Az illetékes hatóságokat az előszűrés lefolytatásában az Európai Határ- és Partvédelmi Ügynökség és [az Európai Unió Menekültügyi Ügynöksége] által küldött szakértők, illetve összekötő tisztviselők és csoportok segíthetik és támogatják megbízatásuk korlátain belül.

Indokolás

A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy nemzeti körülményeiknek és lehetőségeiknek megfelelően kiválasszák a megfelelő helyszíneket. Különösen arra kell módot adni, hogy a decentralizációra adódó lehetőségek révén figyelembe vehessék a külső határokon vagy azok közelében fekvő régiókra háruló sajátos terheket. Az előszűrések végrehajtására szolgáló helyszínek tervezésekor kellő figyelmet kell fordítani az érintett helyi és regionális hatóságok igényeire.

Az eljárást nem szabad diszkriminatív módon lefolytatni. Az egymást átfedő hatáskörök elkerülése érdekében az illetékes hatóságok kijelölésének meg kell felelnie a 3. és 5. cikkben javasolt előírásoknak.

34. módosítás

COM(2020) 612 final, 9. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Amennyiben sebezhetőségekre, illetve különleges befogadási vagy eljárási szükségletekre utaló jelek merülnek fel, az érintett harmadik országbeli állampolgárnak kellő időben megfelelő támogatást kell kapnia fizikai és mentális egészsége tekintetében. Kiskorúak esetében a támogatást a kiskorúak kezelésére kiképzett és képesített személyzetnek kell nyújtania a gyermekvédelmi hatóságokkal együttműködésben.	Amennyiben sebezhetőségekre, illetve különleges befogadási vagy eljárási szükségletekre utaló jelek merülnek fel, az érintett harmadik országbeli állampolgárnak képesített szaktanácsadó központokon vagy az illetékes hatóságokon keresztül kellő időben megfelelő támogatást kell kapnia fizikai és mentális egészsége tekintetében. A megfelelő szakemberek rendelkezésre állását a harmadik országbeli állampolgárok bizonyos csoportjainak – például a terhes nőknek, a nemi alapú erőszak vagy szexuális bántalmazás áldozatainak, a fogyatékossgal élőknek, illetve az LMBTIQ személyeknek – a speciális igényei tekintetében is biztosítani kell. Kiskorúak esetében a támogatást a kiskorúak kezelésére kiképzett és képesített személyzetnek kell nyújtania a gyermekvédelmi hatóságokkal együttműködésben. E célból a kiskorúak jelenlétét haladéktalanul be kell jelenteni a gyermekvédelemért felelős nemzeti hatóságoknak. Kísérő nélküli kiskorúak esetében az előszűrést nem hajtják végre, és őket haladéktalanul az illetékes gyermekvédelmi hatósághoz kell továbbküldeni. Arra utaló jelek esetén, hogy a 40. cikk (5) bekezdésének b) pontja szerinti komoly biztonsági aggályok merülnek fel, az illetékes hatóságokat is tájékoztatni kell.

Indokolás

Ha különleges védelmi igényeket állapítanak meg, az azonnali, szakszerű támogatás biztosítása érdekében szaktanácsadó központoknak vagy az ilyen személyek védelméért felelős hatóságoknak kell támogatást nyújtaniuk. Ezen felül biztosítani kell, hogy a kiskorúak jelenlétéről haladéktalanul értesítsék a gyermekvédelemért felelős hatóságokat. A kísérő nélküli kiskorúakat továbbítani kell az illetékes hatóságokhoz, hogy azok megtehessék a nemzetközi, európai és nemzeti jogszabályokban előírt védelmi és támogatási intézkedéseket, és különösképpen hogy gyámat vagy gondnokot nevezhessenek ki számukra. Ugyanakkor az LMBTIQ személyek is védelemre szorulnak, mivel az utolsó legsérülékenyebb migráns csoportot jelentik egy olyan időszakban, amikor nagy számban érkeznek Európába, ahol nem rendelkezünk számukra valódi védelmi rendszerekkel.

35. módosítás

COM(2020) 612 final, 14. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
14. cikk	14. cikk
Az előszűrés eredménye	Az előszűrés eredménye
[...]	[...]

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2. A nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtó harmadik országbeli állampolgárokat az e rendelet 13. cikkében említett formanyomtatvánnyal együtt az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásról szóló rendelet] XY. cikkében említett hatóságokhoz kell irányítani. Ennek alkalmával az előszűrést lefolytató hatóságoknak a személyes meghallgatási formanyomtatványon fel kell tüntetniük minden olyan elemet, amely első ránézésre relevánsnak tűnik az érintett harmadik országbeli állampolgárok gyorsított vizsgálati eljárás vagy határon folytatott eljárás alá vonása szempontjából. [...] (7) Amennyiben a 3. cikk (1) bekezdésében és az 5. cikkben említett harmadik országbeli állampolgárokat a megfelelő menekültügyi vagy kiutasítási eljárás alá vonják, az előszűrés befejeződik. Amennyiben a 6. cikk (3) és (5) bekezdésében említett határidőkön belül nem fejezték be az összes ellenőrzést, az előszűrés az érintett személy tekintetében befejeződik, és az érintett személyt a vonatkozó eljárás alá kell vonni.	2. A nemzetközi védelem iránti kérelmet benyújtó harmadik országbeli állampolgárokat az e rendelet 13. cikkében említett formanyomtatvánnyal együtt az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásról szóló rendelet] XY. cikkében említett hatóságokhoz kell irányítani. Ennek alkalmával az előszűrést lefolytató hatóságoknak a személyes meghallgatási formanyomtatványon fel kell tüntetniük minden olyan elemet, amely első ránézésre az érintett harmadik országbeli állampolgárok gyorsított vizsgálati eljárás vagy határon folytatott eljárás alá vonása mellett vagy ellen szól. Különösen ki kell emelni a különleges védelmi igényekkel kapcsolatos megállapításokat vagy gyanúkat, főként a kísérő nélküli kiskorúak esetében. [...] (7) Szükség esetén tájékoztatni kell az egészségvédelmért, a biztonság védelméért vagy a különleges csoportok védelméért felelős hatóságokat, és – ha a nemzeti jogszabályok úgy rendelkeznek – az érintetteket e hatóságokhoz kell továbbirányítani. (8) Amennyiben a 3. cikk (1) bekezdésében és az 5. cikkben említett harmadik országbeli állampolgárokat a megfelelő menekültügyi vagy kiutasítási eljárás alá vonják, az előszűrés befejeződik. Amennyiben a 6. cikk (3) és (5) bekezdésében említett határidőkön belül nem fejezték be az összes ellenőrzést, az előszűrés az érintett személy tekintetében befejeződik, és az érintett személyt a vonatkozó eljárás alá kell vonni.

Indokolás

Annak biztosítása érdekében, hogy a különleges védelmet igénylő személyeket ne vonják a határon folytatott eljárás vagy egy gyorsított eljárás alá, amelyet ezekben az esetekben csak jelentős jogi és gyakorlati nehézségekkel lehetne végrehajtani, egyértelművé kell tenni, hogy ezeket a személyeket továbbküldik a menekültügyi határhoz, mielőtt az az eljárás típusáról határoz. A továbbítást – különösen egészségügyi és biztonsági aggályok esetén – nemcsak a menekültügyi hatóságok vagy a kiutasítási eljárásért felelős hatóságok felé kell lehetővé tenni. Ezenkívül a tagállamok számára fenn kell tartani annak lehetőségét, hogy egyes különös védelmet igénylő csoportokhoz konkrét felelősségi köröket rendeljenek. Különösen fontos figyelembe venni a kísérő nélküli külföldi kiskorúak számára szükséges különleges védelmi intézkedéseket.

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a migrációs és menekültügyi válsághelyzetek és vis maior helyzetek kezeléséről

36. módosítás

COM(2020) 613 final, (11) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügy és migráció kezeléséről szóló rendelet] által az áthelyezés és a viszsza- küldési szponzorálás végrehajtására meghatározott eljárás szabályokat alkalmazni kell a szolidaritási intézkedések válsághelyzetben történő megfelelő végrehajtásának biztosítása céljából, ám ezeket az adott helyzet súlyosságának és sürgősségének figyelembevétele érdekében ki kell igazítani.	Az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügy és migráció kezeléséről szóló rendelet] által az áthelyezés és a viszsza- küldési szponzorálás végrehajtására meghatározott eljárás szabályokat alkalmazni kell a szolidaritási intézkedések válsághelyzetben történő megfelelő végrehajtásának biztosítása céljából, ám ezeket az adott helyzet súlyosságának és sürgősségének figyelembevétele érdekében ki kell igazítani. Különösen a kísérő nélküli kiskorúakat a lehető leghamarabb át kell helyezni az esetükben illetékes tagállamokhoz, valamint az EU területének többi részébe, amennyiben ezeknek a kiskorúaknak vannak családtagjaik más uniós tagállamokban.

Indokolás

Az RB régóta azt az álláspontot képviseli, hogy javítani kell a kísérő nélküli kiskorúak jogainak érvényesíthetőségét, ami azon (jogi) követelményből ered, hogy a gyermekek mindenek felett álló érdekét kiemelten kell szem előtt tartani. Az EU-nak segítséget kell nyújtania ahhoz, hogy a kísérő nélküli kiskorúakat eljuttassák más tagállamokba, amennyiben vannak ott családtagjaik. Ezzel enyhíteni lehet a határ menti régiókra nehezedő nyomáson, méghozzá a szolidaritás és a közös felelősségvállalás szellemében, amelyet az új paktumnak támogatnia kell.

37. módosítás

COM(2020) 613 final, (14) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Annak érdekében, hogy a tagállamok számára biztosítható legyen a kellő rugalmasság, amikor menedékkérelmezésére irányuló szándékukat jelző migránsok jelentős beáramlásával szembesülnek, az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet] 41. cikkében megállapított, határon folytatott eljárás alkalmazását ki kell bővíteni, és válságkezelési menekültügyi eljárás keretében lehetővé kell tenni a tagállamoknak, hogy határon folytatott eljárás keretében a kérelem érdeméről is határozatot hozhassanak azokban az esetekben, amikor a kérelmező olyan harmadik ország állampolgára, vagy hontalan személyek esetében korábban olyan harmadik országban rendelkezett szokásos tartózkodási hellyel, amelynek tekintetében a nemzetközi védelmet biztosító határozatok aránya az Unió egészében 75 % vagy annál alacsonyabb. Tehát a határon folytatott válsághelyzeti eljárás alkalmazása során a tagállamoknak továbbra is alkalmazniuk kell az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet] 41. cikkében előírt határon folytatott eljárást, ám a határon folytatott eljárás alkalmazását kiterjeszthetik azokra a személyekre, akik olyan harmadik országok állampolgárai, amelyek tekintetében az EU egész területét nézve az átlagos elismerési arány meghaladja a 20 %-ot, ám nem éri el a 75 %-ot.	Annak érdekében, hogy a tagállamok számára biztosítható legyen a kellő rugalmasság, amikor menedékkérelmezésére irányuló szándékukat jelző migránsok jelentős beáramlásával szembesülnek, az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet] 41. cikkében megállapított, határon folytatott eljárás alkalmazását ki kell bővíteni, és válságkezelési menekültügyi eljárás keretében lehetővé kell tenni a tagállamoknak, hogy az Európai Bizottsággal konzultálva a rendes menekültügyi eljárást alkalmazzák, hogy enyhítsék a migrációs nyomással szembesülő határrégiókra gyakorolt hatást.

Indokolás

Nehéz helyzetekben a határon folytatott eljárások további terhet rónak a határrégiókra. A tagállamok számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az érkezések hatékony kezelése érdekében az Európai Bizottsággal konzultálva felfüggeszék a határon folytatott eljárásokat, és a területükön található, nem a határon elhelyezkedő helyszíneken folytassák le a menekültügyi eljárásokat.

38. módosítás

COM(2020) 613 final, (16) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Válsághelyzetben a menekültügyi rendszert érintő esetleges nyomásra való tekintettel a tagállamoknak lehetővé kell tenni, hogy az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet] 41. cikkének (11) bekezdésében és (13) bekezdésében meghatározottaknál hosszabb ideig ne engedélyezzék a határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó kérelmezőknek a területükre való belépést. Az eljárásokat azonban a lehető leghamarabb be kell fejezni, és az érintett időtartam mindenesetre legfeljebb további nyolc héttel hosszabbítható meg. Ha az említett eljárások a meghosszabbított határidő lejártáig nem fejezhetők be, engedélyezni kell a kérelmezőknek a tagállam területére való belépést a nemzetközi védelemre irányuló eljárás befejezése céljából.	Válsághelyzetben a menekültügyi rendszert érintő esetleges nyomásra való tekintettel, de az ilyen válság által érintett régiókra nehezedő nyomást is figyelembe véve, a tagállamoknak lehetővé kell tenni, hogy az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet] 41. cikkének (11) bekezdésében és (13) bekezdésében meghatározottaknál hosszabb ideig ne engedélyezzék a határon folytatott eljárás hatálya alá tartozó kérelmezőknek a területükre való továbbhaladást. Az eljárásokat azonban a lehető leghamarabb be kell fejezni, és az érintett időtartam mindenesetre legfeljebb további nyolc héttel hosszabbítható meg. Ha az eljárások a meghosszabbított határidő lejártáig nem fejezhetők be, a kérelmezők engedélyt kapnak arra, hogy a nemzetközi védelemre irányuló eljárás befejezése céljából továbbhaladjanak a tagállam területére.

Indokolás

A határon folytatott eljárás meghosszabbítása nem hajtható végre anélkül, hogy előzetesen megfontolnák a régiókra gyakorolt hatást.

39. módosítás

COM(2020) 613 final, (23) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Válsághelyzetben a tagállamok számára lehetővé kell tenni a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatának felfüggesztését azokban az esetekben, amikor ezeket olyan harmadik országbeli lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek nyújtják be, akik nem tudnak visszatérni származási országukba, ahol rendkívüli helyzetnek minősülő fegyveres konfliktus miatt a megkülönböztetés nélküli erőszak magas kockázatának lennének kitéve. Ilyen esetben az említett személyek számára azonnali védelmet biztosító jogállást kell adni. A tagállamoknak a felfüggesztéstől számított egy éven belül folytatniuk kell az érintett kérelmek vizsgálatát.	Válsághelyzetben a tagállamok számára lehetővé kell tenni a nemzetközi védelem iránti kérelmek vizsgálatának felfüggesztését azokban az esetekben, amikor ezeket olyan harmadik országbeli lakóhelyüket elhagyni kényszerült személyek nyújtják be, akik nem tudnak visszatérni származási országukba, ahol rendkívüli helyzetnek minősülő fegyveres konfliktus miatt a megkülönböztetés nélküli erőszak magas kockázatának lennének kitéve. Ilyen esetben az említett személyek számára azonnali védelmet biztosító jogállást kell adni. Válsághelyzetben a tagállamnak mérlegelési jogkörrel kell rendelkeznie arra vonatkozóan is, hogy azonnali védelmet biztosító jogállást adjon gyermekeknek és különösen kiszolgáltatott személyeknek, valamint az azonnali védelemre szoruló személyek egyéb csoportjainak, amennyiben a nemzeti jog ezt lehetővé teszi. A tagállamoknak a felfüggesztéstől számított egy éven belül folytatniuk kell az érintett kérelmek vizsgálatát.

Indokolás

A válsághelyzetekről szóló rendelet hatálya alá tartozó esetekben a gyermekek és a különleges védelemre szoruló személyek számára garantálni kell egy minimális biztonsági szintet tartózkodásukra vonatkozóan. A szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy – a nemzeti jogszabályokban előírtak szerint – más okokból is engedélyezzék a harmadik országbeli állampolgárok számára a területükön való tartózkodást.

40. módosítás

COM(2020) 613 final, 1. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
<i>1. cikk</i> Tárgy [...] (2) E rendelet alkalmazásában válsághelyzet: a) olyan rendkívüli helyzet, amelyet a valamely tagállamba irregulárisan érkező vagy a kutatási-mentési műveleteket követően a területén partra szállított harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek olyan tömeges beáramlása jellemez, amelynek – az érintett tagállam lakosságához és GDP-jéhez viszonyított – mértéke és jellege működésképtelenné teszi a tagállam menekültügyi, befogadási vagy visszaküldési rendszerét, továbbá súlyos következményekkel járhat a közös európai menekültügyi rendszer vagy az (EU) XXX/XXX rendeletben <i>[a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletben]</i> meghatározott közös keret működésére nézve, vagy b) az ilyen helyzet közvetlen veszélye.	<i>1. cikk</i> Tárgy [...] (2) E rendelet alkalmazásában válsághelyzet: a) olyan rendkívüli helyzet, amelyet a valamely tagállamba irregulárisan érkező vagy a kutatási-mentési műveleteket követően a területén partra szállított harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek olyan tömeges beáramlása jellemez, amelynek – az érintett tagállam lakosságához és GDP-jéhez viszonyított – mértéke és jellege helyi, regionális és/vagy nemzeti szinten működésképtelenné teszi a tagállam menekültügyi, befogadási vagy visszaküldési rendszerét, továbbá súlyos következményekkel járhat a közös európai menekültügyi rendszer vagy az (EU) XXX/XXX rendeletben <i>[a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendeletben]</i> meghatározott közös keret működésére nézve, vagy b) az ilyen helyzet közvetlen veszélye.

Indokolás

A belépések és a kérelmek magas száma jelentette terhek gyakran regionális jellegűek, és elsősorban a(z) (be)utazási útvonalaktól függenek. A rendszer működésének helyi vagy regionális szintű zavarát, ha annak ugyanolyan következményei vannak az érintett személyekre nézve, ugyancsak válsághelyzetként kell meghatározni annak hangsúlyozása érdekében, hogy még ha egy tagállam menekültügyi rendszere arányait tekintve összességében továbbra is működőképes nemzeti szinten, lehetnek olyan helyszínek és régiók, ahol ez nem így van, és hogy a nem megfelelő működés komoly problémákat okozhat a szolgáltatások helyi szintű nyújtása terén vagy ezek kiesése formájában.

41. módosítás

COM(2020) 613 final, 4. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) Az 1. cikk (2) bekezdése szerinti válsághelyzetben és a 3. cikkben megállapított eljárásokkal összhangban a tagállamok az említett cikk alkalmazási időszaka alatt benyújtott kérelmek tekintetében eltérhetnek az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet] 41. cikkétől a következők szerint: a) Az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet] 41. cikke (2) bekezdésének b) pontjától eltérve a tagállamok – az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet] 41. cikkének (1) bekezdésben említett eseteken túlmenően – hozhatnak határozatot a határon folytatott eljárás során a kérelem érdeméről azokban az esetekben, amikor a kérelmező olyan harmadik ország állampolgára, vagy hontalan személyek esetében korábban olyan harmadik országban rendelkezett szokásos tartózkodási hellyel, amelynek tekintetében a rendelkezésre álló legfrissebb éves, uniós szintű átlagos Eurostat-adatok szerint az eljáró hatóság által hozott, nemzetközi védelmet biztosító határozatok aránya 75 % vagy annál alacsonyabb. b) Az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet] 41. cikkének (11) és (13) bekezdésétől eltérve a kérelmek vizsgálatára irányuló, határon folytatott eljárásra vonatkozóan az említett cikkben meghatározott maximális időtartam legfeljebb további nyolc héttel meghosszabbítható. Ezen időszakot követően a kérelmező számára engedélyezni kell, hogy a nemzetközi védelemre vonatkozó eljárás lezárása céljából belépjen a tagállam területére.	(1) Az 1. cikk (2) bekezdése szerinti válsághelyzetben és a 3. cikkben megállapított eljárásokkal összhangban a tagállamok az említett cikk alkalmazási időszaka alatt benyújtott kérelmek tekintetében eltérhetnek az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet] 41. cikkétől a következők szerint: a) Az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet] 41. cikke (2) bekezdésének b) pontjától eltérve a tagállamok – az Európai Bizottsággal egyeztetve – lemondhatnak a határon folytatott eljárás végrehajtásáról. b) Az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet] 41. cikkének (11) és (13) bekezdésétől eltérve a kérelmek vizsgálatára irányuló, határon folytatott eljárásra vonatkozóan az említett cikkben meghatározott maximális időtartam legfeljebb további hat héttel meghosszabbítható. Ezen időszakot követően a kérelmező számára engedélyezni kell, hogy a nemzetközi védelemre vonatkozó eljárás lezárása céljából belépjen a tagállam területére.

Indokolás

Válsághelyzetben a határon folytatott eljárás alkalmazása a határ menti régiókra további terheket róhat. Ezért az érkezések hatékonyabb kezelése érdekében – az Európai Bizottsággal egyetértésben – lehetőséget kell biztosítani a tagállamok számára, hogy lemondjanak a határon folytatott eljárásról. A határon folytatott eljárást csak hat héttel lehessen meghosszabbítani, hogy ne okozzon (további) túlterhelést jelentő helyzetet a határon.

42. módosítás

COM(2020) 613 final, 10. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
10. cikk Azonnali védelmet biztosító jogállás nyújtása (1) Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti válsághelyzetben és a Bizottság által e cikk (4) bekezdésének megfelelően elfogadott végrehajtási jogi aktus alapján a tagállamok felfüggeszthetik a nemzetközi védelem iránti kérelmeknek az (EU) XXX/XXX rendelet [<i>a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet</i>] és az (EU) XXX/XXX [<i>a kvalifikációs rendelet</i>] szerinti megvizsgálását a harmadik országbeli lakóhelyüket elhagyni kényszerült azon személyek tekintetében, akik rendkívüli helyzetnek minősülő fegyveres konfliktus miatt a megkülönböztetés nélküli erőszak magas kockázatának vannak kitéve és akik nem tudnak visszatérni a származási országukba. Ilyen esetben a tagállamok azonnali védelmet biztosító jogállást adnak az érintett személyeknek, kivéve ha azok veszélyt jelentenek az érintett tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére. E jogállás nem érinti az érintett tagállamban folyamatban lévő nemzetközi védelem iránti kérelmüket.	10. cikk Azonnali védelmet biztosító jogállás nyújtása (1) Az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontja szerinti válsághelyzetben és a Bizottság által e cikk (4) bekezdésének megfelelően elfogadott végrehajtási jogi aktus alapján a tagállamok felfüggeszthetik a nemzetközi védelem iránti kérelmeknek az (EU) XXX/XXX rendelet [<i>a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet</i>] és az (EU) XXX/XXX [<i>a kvalifikációs rendelet</i>] szerinti megvizsgálását a harmadik országbeli lakóhelyüket elhagyni kényszerült azon személyek tekintetében, akik rendkívüli helyzetnek minősülő fegyveres konfliktus miatt a megkülönböztetés nélküli erőszak magas kockázatának vannak kitéve és akik nem tudnak visszatérni a származási országukba. Ilyen esetben a tagállamok azonnali védelmet biztosító jogállást adnak az érintett személyeknek, kivéve ha azok veszélyt jelentenek az érintett tagállam nemzetbiztonságára vagy közrendjére. Válsághelyzetben a tagállamnak mérlegelési jogkörrel kell rendelkeznie arra vonatkozóan is, hogy azonnali védelmet biztosító jogállást adjon gyermekeknek és különösen kiszolgáltatott személyeknek, valamint az azonnali védelemre szoruló személyek egyéb csoportjainak, amennyiben a nemzeti jog ezt lehetővé teszi. E jogállás nem érinti az érintett tagállamban folyamatban lévő nemzetközi védelem iránti kérelmüket.

Indokolás

A válsághelyzetekről szóló rendelet hatálya alá tartozó esetekben a gyermekek és a különleges védelemre szoruló személyek számára garantálni kell egy minimális biztonsági szintet tartózkodásukra vonatkozóan. A szubszidiaritás elvével összhangban a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy – a nemzeti jogszabályokban előírtak szerint – más okokból is engedélyezzék a harmadik országbeli állampolgárok számára a területükön való tartózkodást.

Módosított javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet] és az (EU) XXX/XXX rendelet [az áttelepítési rendelet] hatékony alkalmazása érdekében a biometrikus adatok összehasonlítását, valamint a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok vagy hontalan személyek azonosítását szolgáló Eurodac létrehozásáról, továbbá a tagállamok bűnüldöző hatóságai és az Europol által az Eurodac-adatokkal való, bűnüldözési célú összehasonlítások kérelmezéséről, valamint az (EU) 2018/1240 és az (EU) 2019/818 rendelet módosításáról

43. módosítás

COM(2020) 614 final, (14) pont: 10. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Minden tagállam az (EU) XXX/XXX rendeletben <i>[az előszűrésről szóló rendelet]</i> említett előszűrés során (vagy amennyiben az előszűrés során nem lehet biometrikus adatokat venni, vagy amennyiben az (EU) XXX/XXX <i>[a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet]</i> rendelet 27. cikkében említett nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vételekor a kérelmezőt nem vetették alá előszűrésnek) felveszi minden hatodik életévét betöltött nemzetközi védelmet kérelmező személy biometrikus adatait, és a lehető leghamarabb, de legkésőbb a biometrikus adatok felvételétől számított 72 órán belül az e rendelet 12. cikke (1) bekezdésének c)–p) pontjában említett adatokkal együtt továbbítja azokat a központi rendszerbe, valamint megfelelő esetben a 4. cikk (2) bekezdésének megfelelően a közös személyazonosítóadat-tárba. Ha az (EU) XXX/XXX <i>[az előszűrésről szóló rendelet]</i> rendelet 3. cikkének (1) bekezdése alkalmazandó, és az adott személy az előszűrés során nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújt be, minden tagállam minden hatodik életévét betöltött nemzetközi védelmet kérelmező személy esetében az előszűrés során felvett biometrikus adatokat az e rendelet 12. cikke c)–p) pontjában említett adatokkal együtt az (EU) XXX/XXX <i>[a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet]</i> rendelet 27. cikkében említett nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vételétől számított 72 órán belül továbbítja a központi rendszerbe, valamint megfelelő esetben a 4. cikk (2) bekezdésének megfelelően a közös személyazonosítóadat-tárba. A 72 órás határidő be nem tartása nem mentesíti a tagállamokat azon kötelezettség alól, hogy felvegyék a biometrikus adatokat, és azokat továbbítsák a közös személyazonosítóadat-tárba. Amennyiben az ujjbegyek állapota nem teszi lehetővé a 26. cikk szerinti megfelelő összehasonlítást biztosító minőségű ujjnyomatvételt, az adatbeküldő tagállam ismét ujjnyomatot vesz a kérelmezőtől, és a lehető leghamarabb, de legkésőbb a sikeres ismételt ujjnyomatvételtől számított 48 órán belül újra megküldi azokat.	Minden tagállam az (EU) XXX/XXX rendeletben <i>[az előszűrésről szóló rendelet]</i> említett előszűrés során (vagy amennyiben az előszűrés során nem lehet biometrikus adatokat venni, vagy amennyiben az (EU) XXX/XXX <i>[a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet]</i> rendelet 27. cikkében említett nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vételekor a kérelmezőt nem vetették alá előszűrésnek) felveszi minden tizenkettedik életévét betöltött nemzetközi védelmet kérelmező személy biometrikus adatait, és a lehető leghamarabb, de legkésőbb a biometrikus adatok felvételétől számított 72 órán belül az e rendelet 12. cikke (1) bekezdésének c)–p) pontjában említett adatokkal együtt továbbítja azokat a központi rendszerbe, valamint megfelelő esetben a 4. cikk (2) bekezdésének megfelelően a közös személyazonosítóadat-tárba. Ha az (EU) XXX/XXX <i>[az előszűrésről szóló rendelet]</i> rendelet 3. cikkének (1) bekezdése alkalmazandó, és az adott személy az előszűrés során nemzetközi védelem iránti kérelmet nyújt be, minden tagállam minden tizenkettedik életévét betöltött nemzetközi védelmet kérelmező személy esetében az előszűrés során felvett biometrikus adatokat az e rendelet 12. cikke c)–p) pontjában említett adatokkal együtt az (EU) XXX/XXX <i>[a menekültügyi eljárásokról szóló rendelet]</i> rendelet 27. cikkében említett nemzetközi védelem iránti kérelem nyilvántartásba vételétől számított 72 órán belül továbbítja a központi rendszerbe, valamint megfelelő esetben a 4. cikk (2) bekezdésének megfelelően a közös személyazonosítóadat-tárba. A 72 órás határidő be nem tartása nem mentesíti a tagállamokat azon kötelezettség alól, hogy felvegyék a biometrikus adatokat, és azokat továbbítsák a közös személyazonosítóadat-tárba. Amennyiben az ujjbegyek állapota nem teszi lehetővé a 26. cikk szerinti megfelelő összehasonlítást biztosító minőségű ujjnyomatvételt, az adatbeküldő tagállam ismét ujjnyomatot vesz a kérelmezőtől, és a lehető leghamarabb, de legkésőbb a sikeres ismételt ujjnyomatvételtől számított 48 órán belül újra megküldi azokat.

Indokolás

A Vízumkódex 12 éves kortól követeli meg a vízumkérelmezők ujjlenyomatvételét; ugyanez vonatkozik azokra a gyermekekre is, akik rövid távú tartózkodás céljából lépnek be az EU-ba a határregisztrációs rendszer (EES) keretében. Az Eurodac-rendeletben szereplő korhatárnak a Vízumkódexben és az EES-ben meghatározott korhatárhoz való igazítása közép- és hosszú távon biztosítja a koherenciát és az adatok megbízhatóságát.

44. módosítás

COM(2020) 614 final, (17) pont: 13. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Minden tagállam haladéktalanul felveszi a hatodik életévét betöltött valamennyi olyan harmadik országból érkező harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy biometrikus adatait, akit az illetékes ellenőrző hatóságok az illető tagállam szárazföldi, légi vagy tengeri határainak szabálytalan átlépése miatt előállítottak és nem toloncoltak vissza, illetve aki a tagállamok területén marad és nincs őrizetben, elzárás vagy fogva tartás alatt az előállítás és a visszairányítási határozat alapján történő kiutasítása közötti teljes időszakban.	Minden tagállam haladéktalanul felveszi a tizenkettedik életévét betöltött valamennyi olyan harmadik országból érkező harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy biometrikus adatait, akit az illetékes ellenőrző hatóságok az illető tagállam szárazföldi, légi vagy tengeri határainak szabálytalan átlépése miatt előállítottak és nem toloncoltak vissza, illetve aki a tagállamok területén marad és nincs őrizetben, elzárás vagy fogva tartás alatt az előállítás és a visszairányítási határozat alapján történő kiutasítása közötti teljes időszakban.

Indokolás

A Vízumkódex 12 éves kortól követeli meg a vízumkérelmezők ujjlenyomatvételét; ugyanez vonatkozik azokra a gyermekekre is, akik rövid távú tartózkodás céljából lépnek be az EU-ba a határregisztrációs rendszer (EES) keretében. Az Eurodac-rendeletben szereplő korhatárnak a Vízumkódexben és az EES-ben meghatározott korhatárhoz való igazítása közép- és hosszú távon biztosítja a koherenciát és az adatok megbízhatóságát.

45. módosítás

COM(2020) 614 final, (18) pont: 14. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Minden tagállam haladéktalanul felveszi a területén jogellenesen tartózkodó minden, legalább hatodik életévét betöltött harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy biometrikus adatait.	Minden tagállam haladéktalanul felveszi a területén jogellenesen tartózkodó minden, legalább tizenkettedik életévét betöltött harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy biometrikus adatait.

Indokolás

A Vízumkódex 12 éves kortól követeli meg a vízumkérelmezők ujjlenyomatvételét; ugyanez vonatkozik azokra a gyermekekre is, akik rövid távú tartózkodás céljából lépnek be az EU-ba a határregisztrációs rendszer (EES) keretében. Az Eurodac-rendeletben szereplő korhatárnak a Vízumkódexben és az EES-ben meghatározott korhatárhoz való igazítása közép- és hosszú távon biztosítja a koherenciát és az adatok megbízhatóságát.

46. módosítás

COM(2020) 614 final, (19) pont: 14a. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Minden tagállam haladéktalanul felveszi minden, az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet] meghatározása szerinti kutatási-mentési műveletet követően partra szállított, legalább hatodik életévét betöltött harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy biometrikus adatait.	Minden tagállam haladéktalanul felveszi minden, az (EU) XXX/XXX rendelet [a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet] meghatározása szerinti kutatási-mentési műveletet követően partra szállított, legalább tizenkettedik életévét betöltött harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy biometrikus adatait.

Indokolás

A Vízumkódex 12 éves kortól követeli meg a vízumkérelmezők ujjlenyomatvételét; ugyanez vonatkozik azokra a gyermekekre is, akik rövid távú tartózkodás céljából lépnek be az EU-ba a határregisztrációs rendszer (EES) keretében. Az Eurodac-rendeletben szereplő korhatárnak a Vízumkódexben és az EES-ben meghatározott korhatárhoz való igazítása közép- és hosszú távon biztosítja a koherenciát és az adatok megbízhatóságát.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí az Európai Bizottság új migrációs és menekültügyi paktumra irányuló javaslatát, amellyel fel kívánja oldani a közös menekültügyi és migrációs rendszer tekintetében a tagállamok körében öt éve fennálló patthelyzetet; támogatja az Európai Bizottság célkitűzését, amely szerint olyan átfogó rendszert kell kidolgozni, amely hosszú távon megfelelő csatornába tereli a migrációt – különösen a menekültek migrációját –, és amely az európai értékekre, különösen a szolidaritás és a méltóság értékeire, valamint az uniós jogra és a nemzetközi jogra épül ⁽¹⁾;

2. aggódik amiatt, hogy a helyi és regionális dimenziót nem veszik kellőképpen figyelembe az új paktum javaslataiban, és hogy ismét elsődlegesen a külső határokon elhelyezkedő uniós államok lesznek felelősek az érkeztetésért és a nyilvántartásba vételért. Ebben az összefüggésben bírálja az első belépési kritérium megtartását. A valódi szolidaritás érdekében ezért azt kéri, hogy a menedékkérőket gyorsan és tisztességesen osszák szét a többi tagállam között, és szorosabban vonják be az Európai Unió új Menekültügyi Ügynökségét, a helyi és regionális önkormányzatokat és a civil társadalom szereplőit a többszintű együttműködés céljából, amelyben a köz- és a magánszféra érdekelt felei is részt vesznek;

3. megismétli azt a kérését, hogy a nemzetközi joggal és az uniós joggal összhangban találjanak tartós megoldást az irreguláris belépések kezeléséhez és a védelmet kereső személyek elhelyezéséhez kapcsolódó kihívásokra, gondoskodva a visszaküldés tilalma elvének betartásáról, valamint arról, hogy minden döntés és intézkedés során figyelembe vegyék a védelemre szoruló személyek érdekeit. Ehhez azt javasolja, hogy a menekültügy és a migráció kezeléséről szóló rendelet és az új migrációs és menekültügyi paktum vegye fontolóra azokat a regionális szintű, önkéntes területi elosztással kapcsolatos, már meglévő bevált gyakorlatokat, amelyek egy, a népességen, a munkanélküliségen és a jövedelmi adatokon alapuló kulcsot alkalmaznak ⁽²⁾;

4. megállapítja, hogy nem volt mód egy rögzített kvóta érvényesítésére a menedékkérők Unió-szerte történő szétosztására vonatkozóan; ugyanakkor alapvetően üdvözlí az Európai Bizottság javaslatát, amely szerint szolidaritási mechanizmust kell bevezetni, amelyből valamennyi tagállamnak ki kell vennie a részét, de amely lehetővé teszi számukra, hogy válasszanak a hozzájárulás különböző módjai közül. Rámutat arra, hogy ennek a mechanizmusnak a működéséhez egysúlyt kell biztosítani a menekültek befogadására rendelkezésre álló helyek, illetve a hozzájárulás más formái között. Fontos tehát biztosítani, hogy a menekülteket befogadó tagállamok és az egyéb típusú hozzájárulást választó tagállamok száma megfelelő arányban álljon egymással, illetve megfelelően a menedékkérők és a visszatérők közötti arálynak is;

⁽¹⁾ A Régiók Bizottsága Elnökségének nyilatkozata a moriai migránsok helyzetéről (COR-2020-02499), 9. pont.

⁽²⁾ Ilyen például a „SHARE” javaslat – egy, a baszk kormány vezetésével zajló és különböző regionális kormányok által támogatott kezdeményezés –, amelynek célja a szolidaritás és a közös felelősségvállalás elősegítése a menekültek és menedékkérők fogadása terén, egy, a fenti paramétereken alapuló területi elosztási kulcs alkalmazásával.

5. a javasolt eljárás bonyolultsága miatt azonban szkeptikus azzal kapcsolatban, hogy a „visszaküldési szponzorálás” rendszere megvalósítható-e a gyakorlatban. Ezzel összefüggésben a gazdasági ösztönzők és szankciók rendszerének bevezetését javasolja a szolidaritási mechanizmus végrehajtásának biztosítása érdekében;
6. hangsúlyozza az emberi jogok és a jogállamiság elveinek fontosságát (például a független tanácsadáshoz és a jogi képviselőhöz, valamint az ENSZ Menekültügyi Főbiztosának Hivatalához (UNHCR) való szabad hozzáférést), amelyek az EU külső határain is érvényesek; ez különösen vonatkozik a javasolt, határon folytatott eljárásokra, amelyeknek összhangban kell állniuk az európai értékekkel és a jogállamisággal, és biztosítaniuk kell, hogy ne kerüljön sor állampolgárság alapján történő megkülönböztetésre; a határon folytatott eljárásokhoz a védelmi kvótához kapcsolódó modelltől eltérő modellt kell választani. Az új határon folytatott eljárásoknak a gyakorlatban is garantálniuk kell ezeket a normákat;
7. javasolja, hogy a társjogalkotók vizsgálják meg a menekültügyi eljárásról szóló rendeletre vonatkozó javaslat 53. és 54. cikkének rendelkezéseit a tekintetben, hogy azok összeegyeztethetők-e az EUB hatékony jogvédelemre, valamint annak szükségességére vonatkozó ítélkezési gyakorlatával, hogy a jogi védelem kialakításakor az Alapjogi Charta 47. cikkének fényében meg kell felelni más jogállami és uniós jogi elveknek;
8. kéri, hogy a javasolt előszűrési eljárást oly módon folytassák le, amely lehetővé teszi a „különleges sebezhetőségek” korai szakaszban történő hatékony azonosítását. Ez magában foglalja a befogadási irányelvben és a menekültügyi eljárásról szóló rendeletjavaslatban említett csoportok felismerését és megfelelő kezelését;
9. felhívja a figyelmet arra, hogy az előszűrésre előírányzott legfeljebb ötnapos időtartam számos esetben nem lesz elegendő a különleges bánásmód iránti igények tényleges felismeréséhez; Annak érdekében, hogy biztosítható legyen az eljárás megfelelő lefolytatása, a sajátos szükségletek tényleges megállapítása, valamint a diszkriminatív gyakorlatok, például az etnikai alapú profilalkotás megakadályozása, további forrásokat kell elkülöníteni a határ menti régiókban az előszűrés elvégzésére;
10. hangsúlyozza, hogy el kell kerülni az átfedéseket az előszűrési eljárás során, és növelni kell az eljárás hatékonyságát;
11. rámutat arra, hogy a sikeres válságkezelés elsősorban helyi és regionális szintről indul ki, és ezért a helyi és regionális önkormányzatokkal való koordinációt kiemelt prioritásnak kell tekinteni;
12. javasolja, hogy válsághelyzetekben a tagállamok mérlegelése alapján azonnali védelmet biztosítsanak nemcsak a fegyveres konfliktusok elől menekülőknél, hanem más kiszolgáltatott helyzetben lévő csoportoknak is, különös tekintettel a gyermekekre, valamint azokra is, akik traumákat éltek át, kínzás vagy emberkereskedelem áldozatai, amelynek jelei nem mindig láthatók;
13. emlékeztet az általános adatvédelmi rendeletnek és az általános adatkezelési elveknek való megfelelés szükségességére, és felhívja a társjogalkotókat, hogy vegyék kellően figyelembe az európai adatvédelmi biztos fenntartásait, különös tekintettel azokra, amelyeket az előszűrési rendeletre és az Eurodac-rendeletre vonatkozó javaslatokkal kapcsolatban fogalmazott meg;
14. javasolja, hogy az Eurodac keretében a biometrikus adatok gyűjtésére vonatkozó korhatárt 12 éves korban határozzák meg annak érdekében, hogy ez összhangban legyen a Vízumkódex és a határregisztrációs rendszer életkorra vonatkozó követelményeivel. A biometrikus adatok tárolása mindig adatvédelmi kockázatokkal jár. Ezért ajánlott annak biztosítása, hogy biztonsági és bűnüldözési célokra ne őrizzék meg olyan személyek adatait, akik esetlegesen még nem értik meg a problémát;
15. üdvözli az Európai Bizottság azon szándékát, hogy biztonságos Európába vezető hozzáférési útvonalakat hozzon létre. Ez további európai hozzájárulást jelent a nemzetközi menekültvédelemhez, és nem helyettesítheti az egyedi menekültügyi eljárásokat;
16. kéri az Európai Bizottságot és a tagállamokat, hogy fejlesszék tovább az áttelepítési programokat, hozzanak létre további, a közösségi támogatási programokhoz hasonló, humanitárius befogadási programokat, és ösztönözzék a képzett és tehetséges munkavállalók harmadik országokból való toborzását;

17. hangsúlyozza, hogy EU-szerte számos helyi és regionális önkormányzat kész aktív szerepet játszani a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek befogadásában és integrációjában, és felhívja a figyelmet az RB „Városok és régiók az integrációért” kezdeményezésében rejlő lehetőségekre. Javasolja, hogy az Európai Bizottság vegye figyelembe a régiók és városok integrációval kapcsolatos bevált gyakorlatait, hogy ösztönözze azok máshol való alkalmazását, új kezdeményezéseket bátorítson, és segítsen konstruktívabb nyilvános vitát kialakítani a menedékjogról és a migrációról;

18. kéri, hogy folytassák a hatékony együttműködési politikákat a harmadik országokkal, illetve alakítsanak ki újakat is. E célból az EU-nak új stratégiát kell kidolgoznia a harmadik országok – különösen Afrika – fenntartható fejlődésének támogatására, előmozdítva a fenntartható gazdasági fejlődést és a demokratikus folyamatokat ezekben az országokban. Ehhez egészségügyi, oktatási, képzési, infrastrukturális, valamint a termelékenység, illetve a fenntartható és demokratikus gazdasági fejlődéssel kapcsolatos kezdeményezések kellenek, ami lehetővé teszi, hogy a lakosság ne vándoroljon el ezekből az országokból;

19. kifejezi azon elvárását, hogy az új európai migrációs és menekültügyi paktum keretében a helyi és regionális szinttől érkező és a kiszolgáltatott helyzetben lévő személyek befogadására irányuló önkéntes ajánlatokra a korábbiaknál nagyobb figyelmet fordítsanak;

20. üdvözli az integrációról és befogadásról szóló, a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó cselekvési tervet mint az új migrációs és menekültügyi paktum szükséges kiegészítését, valamint a helyi és regionális önkormányzatok szerepének benne foglalt elismerését; várakozással tekint az Európai Bizottság és a Régiók Európai Bizottsága által elfogadott integrációs partnerség megvalósítására;

21. úgy véli, hogy az indulás előtti, illetve érkezés előtti intézkedéseknek elválaszthatatlanul össze kell kapcsolódnuk a legális migrációs útvonalak hatékony fejlesztésével azért, hogy a cselekvési terv megfeleljen a benne szereplő, az integrációs folyamat valamennyi szakaszának eredményes lefedésére irányuló törekvéseknek;

22. hangsúlyozza, hogy a helyi és regionális önkormányzatok számára, beleértve a makroregionális szintet is, könnyebb és egyértelműbb hozzáférést kell biztosítani az integrációs és befogadási intézkedések uniós finanszírozásához;

23. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a megkülönböztetés, az előítéletek, a rasszizmus és az idegengyűlölet elleni fellépés érdekében konkrét tényekkel és számadatokkal küzdjenek az integrációval és a migrációval kapcsolatos dezinformáció ellen. Ennek érdekében arra kéri az Európai Bizottságot, hogy éves stratégiai előrejelzési jelentésébe foglalja bele az RB által összeállított „Az EU éves regionális és helyi barométere” – egy tényeken alapuló, többek között a migráció és az integráció városokra és régiókra gyakorolt hatásainak szemléltetésére szolgáló eszköz – eredményeit. Azt is kéri az Európai Bizottságtól, hogy mindenképpen végezzen olyan ismeretterjesztő tájékoztatást és szervezzen olyan kampányokat a fogadó országokban, amelyek során elmagyarázzák az embereknek, hogy miért van szükség a migráció megfelelő kezelésére;

24. határozottan támogatja az Európai Bizottság azon célját, hogy fokozza a migráncsempészség elleni küzdelmet és eltérítse a migránsokat attól, hogy vállalkozzanak az életveszélyes utakra. Ennek kapcsán hangsúlyozza, hogy erősíteni kell az európai ügynökségek szerepét és felül kell vizsgálni a migráncsempészségre vonatkozó uniós cselekvési tervet, amely tisztázza a magánjellegű tengeri mentési műveletek szerepét is. Fontos elkerülni, hogy a jogi kötelezettségek (például a tengeri mentési kötelezettség) betartását büntetendőnek minősítsék. Az RB szerint a tengeri mentési műveletben folytatott együttműködést európai szinten kell összehangolni, és partnerségben, valamint az állami és nem állami szereplők közötti kölcsönös tisztelet jegyében kell kialakítani;

25. kéri, hogy fordítsanak különös figyelmet az emberkereskedelem potenciális áldozataira (nők, fiatalok, gyermekek), hangsúlyozva megfelelő azonosításuk fontosságát, hiszen – nem megfelelő értékelés esetén – megtagadhatók az emberkereskedelem áldozatául esett személy emberi jogai, vagy legalábbis egy sor olyan védelem, amelyet leginkább számukra kellene biztosítani azon jogsértések miatt, amelyeknek áldozataivá váltak. E tekintetben alapvető fontosságúnak tartja a helyi és regionális önkormányzatokkal való koordinációt a több szerv által összehangolt munkával együtt – ami alapvető fontosságú az áldozatok felismeréséhez, korai azonosításához és kezdeti segítséghez teljes mértékű bevonásuk és integrációjuk érdekében – hogy elkerülhető legyen a kiszolgáltatott személyek, például az emberkereskedelem potenciális áldozatai súlyos kizsákmányolásának kockázata. Fenntartja, hogy az emberkereskedelem áldozatainak megfelelő, egyéni szükségleteiket szem előtt tartó fogadása érdekében a gondozásukat egyéni projektek alapján kell végezni, figyelembe véve identitásukat, elvárásaikat, egyéni képességeiket és előjogaikat. Hangsúlyozza, hogy a több szerv bevonásával végzett munka, amelynek középpontjában az áldozatok önrendelkezése áll, elengedhetetlen a teljes autonómiájukat megőrző társadalmi integrációjuk eléréséhez;

26. úgy véli, hogy a migrációs és menekültügyi paktum célkitűzései – különös tekintettel a tagállami szolidaritás és egy olyan átfogó megközelítés megvalósítására, amely összefogja a migráció, a menekültügy, az integráció és a határigazgatás területén hozott intézkedéseket – csak a tagállamok által érhetőek el, ha a közös európai menekültügyi rendszer keretében közösen cselekednek, és ha a szolidaritási mechanizmusban valamennyiük érdekeit és képességeit jobban figyelembe veszik. Megerősíti, hogy a paktumban foglalt javaslatok megfelelnek a szubszidiaritás EUSZ 5. cikkében foglalt elvének, mivel a javasolt fellépés célja(i) – a közös európai menekültügyi rendszer reformja – a tagállamok által nem érhető(k) el megfelelően, az EU szintjén viszont a fellépés méreteinél és hatásainál fogva jobban elérhető(k), és a javasolt fellépés egyértelmű előnnyel jár a nemzeti, regionális vagy helyi szinten történő fellépésekhez képest. Rámutat továbbá arra, hogy az arányosság elvét tiszteletben kell tartani.

Kelt Brüsszelben, 2021. március 19-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalék létrehozásáról

(2021/C 175/07)

Főelőadó: Loïg CHESNAIS-GIRARD (FR/PES)
Bretagne régió közgyűlésének elnöke

Referenciaszöveg: COM(2020) 854 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

(1) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
2020. február 1-jén Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (a továbbiakban: Egyesült Királyság) kilépett az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből (a továbbiakban: Euratom) (a továbbiakban együttesen: Unió), és ezzel kezdetét vette az átmeneti időszak. E korlátozott időtartamról – amely legalább 2020. december 31-ig tart – a kilépésről rendelkező megállapodás ⁽¹⁾ részeként állapodtak meg. Az átmeneti időszak alatt az Unió és az Egyesült Királyság hivatalos tárgyalásokat kezdett a jövőbeni kapcsolatokról.	2020. február 1-jén Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága (a továbbiakban: Egyesült Királyság) kilépett az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből (a továbbiakban: Euratom) (a továbbiakban együttesen: Unió), és ezzel kezdetét vette az átmeneti időszak. E korlátozott időtartamról a kilépésről rendelkező megállapodás ⁽¹⁾ részeként állapodtak meg, és 2020. december 31-én ért véget. Az átmeneti időszak alatt az Unió és az Egyesült Királyság hivatalos tárgyalásokat kezdett a jövőbeni kapcsolatokról.
⁽¹⁾ Megállapodás a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (a továbbiakban: kilépésről rendelkező megállapodás) (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.).	⁽¹⁾ Megállapodás a Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának az Európai Unióból és az Európai Atomenergia-közösségből történő kilépéséről (a továbbiakban: kilépésről rendelkező megállapodás) (HL L 29., 2020.1.31., 7. o.).

2. módosítás

2a. preambulumbekkezdés beillesztése

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	2020. december 24-én az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti tárgyalások eredményeként megkötötték az egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága közötti megállapodást (a továbbiakban: a kereskedelmi és együttműködési megállapodás) ⁽¹⁾, amely meghatározza a jövőbeni kapcsolatukat, és 2021. január 1-jén ideiglenesen hatályba lép. A kereskedelmi és együttműködési megállapodás végrehajtása a halászatra vonatkozóan öt és fél éves átmeneti időszakot ír elő 2026. június 30-ig, amely alatt a brit vizeken folytatott halászati tevékenység fokozatosan

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	csökkenni fog. Ez várhatóan mélyreható változásokat fog előidézni a teljes halászati értékláncban és bizonyos régiók part menti gazdaságának szerkezetében. ⁽¹⁾ Kereskedelmi és együttműködési megállapodás egyrésről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, és másrésről Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királysága között (HL L 444., 2020.12.31., 14. o.).

3. módosítás

(3) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az Unió elkötelezte magát amellett, hogy enyhíti az Egyesült Királyság Unióból történő kilépésének gazdasági hatását, és szolidaritást tanúsít valamennyi tagállammal szemben, különös tekintettel azokra, amelyek e kivételes körülmények között a leginkább érintettek.	Az Unió elkötelezte magát amellett, hogy enyhíti az Egyesült Királyság Unióból történő kilépésének gazdasági és társadalmi negatív hatását, és szolidaritást tanúsít valamennyi tagállammal, valamint az e kivételes körülmények által érintett régiók és gazdasági ágazatok mind-egyikével szemben.

4. módosítás

(5) preambulumbekzdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A gazdasági, társadalmi és területi kohézió előmozdítása szempontjából helyénvaló, hogy a tagállamok a támogatási intézkedések kidolgozásakor különösen azokra a régiókra, térségekre és helyi közösségekre összpontosítsanak, amelyeket az Egyesült Királyság kilépése valószínűleg a legkedvezőtlenebbül érint majd, ideértve azokat is, amelyek az Egyesült Királyság vizein folytatott halászati tevékenységektől függenek. A tagállamoknak esetlegesen konkrét intézkedéseket kell hozniuk, különösen a kilépés által hátrányosan érintett vállalkozások és gazdasági ágazatok támogatása érdekében. Indokolt ezért nem kimerítő jelleggel felsorolni azokat az intézkedéstípusokat, amelyek a legnagyobb valószínűséggel képesek e célkitűzés megvalósítására.	A gazdasági, társadalmi és területi kohézió előmozdítása szempontjából helyénvaló, hogy a tagállamok a támogatási intézkedések kidolgozásakor különösen azokra a régiókra, térségekre és helyi közösségekre összpontosítsanak, amelyeket az Egyesült Királyság kilépése valószínűleg a legkedvezőtlenebbül érint majd, ideértve azokat is, amelyek az Egyesült Királyság vizein folytatott halászati tevékenységektől függenek, és eközben biztosítsák az összes érintett régió közötti kiegyensúlyozott elosztást. A tagállamoknak esetlegesen konkrét intézkedéseket kell hozniuk, különösen a kilépés által hátrányosan érintett vállalkozások és gazdasági ágazatok támogatása érdekében. Indokolt ezért nem kimerítő jelleggel felsorolni azokat az intézkedéstípusokat, amelyek a legnagyobb valószínűséggel képesek e célkitűzés megvalósítására.

5. módosítás

(5) preambulumbekszöveg

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	<i>Kiemeli egyes gazdasági ágazatok különleges kitettségét. Egyes, a brit turistáktól erősen függő területeken az idegenforgalmi tevékenység jelentős csökkenésére lehet számítani. A polgárok tartózkodására vonatkozó szabályok kikezdhetik a területek között hagyományosan kialakult személy- és áruforgalmat, de bizonyos térségek demográfiai egyensúlyát is. A kereskedelmi tevékenységek ki vannak téve a vállalkozások és az értékláncok azon képességének, hogy integrálják a megállapodás új követelményeit. Bár bizonyos szektorokban, például az ultra-friss termékek kereskedelméhez kapcsolódó ágazatokban már érezhetőek hatások, a brexit számos következményét még elfedi a Covid19-hez kapcsolódó egészségügyi helyzet, illetve az, hogy még nem minden rendelkezést alkalmaznak.</i>

6. módosítás

(6) preambulumbekszöveg

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Ugyanakkor fontos egyértelműen meghatározni a Tartalékból nyújtott támogatásból való kizárás eseteit is. A Tartalékból nem nyújtható támogatás hozzáadottérték-adóhoz, mivel az a tagállami költségvetést terhelő kapcsolódó költségeket ellentételező tagállami bevételnek minősül. A korlátozott források lehető legeredményesebb koncentrációja érdekében a Tartalékból nem támogatható a Tartalék végrehajtásáért felelős szervek által igénybe vett technikai segítségnyújtás. A kohéziós politika általános megközelítésével összhangban az nem támogathatók az áthelyezésekhez kapcsolódó kiadások vagy az alkalmazandó uniós vagy nemzeti joggal ellentétes kiadások.	Ugyanakkor fontos egyértelműen meghatározni a Tartalékból nyújtott támogatásból való kizárás eseteit is. A Tartalékból nem nyújtható támogatás hozzáadottérték-adóhoz, kivéve, ha a nemzeti hía-jogszabályok alapján nem igényelhető vissza, mivel a hía a tagállami költségvetést terhelő kapcsolódó költségeket ellentételező tagállami bevételnek minősül. A kohéziós politika általános megközelítésével összhangban az nem támogathatók az áthelyezésekhez kapcsolódó kiadások vagy az alkalmazandó uniós vagy nemzeti joggal ellentétes kiadások.

7. módosítás

(14) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás (22) és (23) bekezdése alapján a Tartalékot konkrét nyomkövetési követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a túlszabályozást és az adminisztratív terheket, főként a tagállamokra nehezedőket. E követelményeknek adott esetben mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek a Tartalék értékeléséhez szolgáltatnak alapot.	A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás (22) és (23) bekezdése alapján a Tartalékot konkrét nyomkövetési követelményeknek megfelelően gyűjtött információk alapján értékelni kell, ugyanakkor el kell kerülni a túlszabályozást és az adminisztratív terheket, főként a tagállamokra és a helyi és regionális önkormányzatokra nehezedőket. E követelményeknek adott esetben mérhető mutatókat is magukban kell foglalniuk, amelyek a Tartalék értékeléséhez szolgáltatnak alapot.

8. módosítás

(15) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A valamennyi tagállammal szembeni egyenlő bánásmód, valamint a kérelmek következetes értékelésének biztosítása érdekében a Bizottságnak a kérelmeket csomagban kell értékelnie. Különösen a bejelentett kiadások elszámolhatóságát és pontosságát, valamint a kiadások és a kilépés következményeinek kezelésére hozott intézkedések közötti közvetlen kapcsolatot kell megvizsgálnia, továbbá azokat az intézkedéseket is, amelyeket az érintett tagállam által a kettős finanszírozás elkerülése érdekében hozott. A Tartalékból nyújtott pénzügyi hozzájárulás iránti kérelmek értékelése során a Bizottságnak el kell számolnia a kifizetett előfinanszírozási összeget, és vissza kell fizettetnie a fel nem használt összeget. Annak érdekében, hogy a támogatás a kilépés által leginkább érintett tagállamokra összpontosulhasson, lehetővé kell tenni, hogy a Tartalékból az érintett tagállam további összegekben részesüljön a rendelkezésre álló pénzügyi erőforrások keretein belül, amennyiben a Bizottság által elszámolhatóként elfogadott kiadások összege meghaladja az előfinanszírozás formájában kifizetett összeget és az érintett tagállam 2021. évi bruttó nemzeti jövedelmének (GNI) 0,06 %-át. Tekintettel a várható gazdasági sokk mértékére, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az előfinanszírozás formájában kifizetett összegekből visszafizetett összegek felhasználhatók legyenek a tagállamok kiegészítő kiadásainak visszatérítésére.	A valamennyi tagállammal szembeni egyenlő bánásmód, valamint a kérelmek következetes értékelésének biztosítása érdekében a Bizottságnak a kérelmeket csomagban kell értékelnie. Különösen a bejelentett kiadások elszámolhatóságát és pontosságát, valamint a kiadások és a kilépés következményeinek kezelésére hozott intézkedések közötti közvetlen kapcsolatot kell megvizsgálnia, továbbá azokat az intézkedéseket is, amelyeket az érintett tagállam által a kettős finanszírozás elkerülése érdekében hozott. Biztosítani kell ezenkívül a költségek ágazati és földrajzi felosztásait a NUTS II szintjén, szem előtt tartva a legkülső régiókat is. A Tartalékból nyújtott pénzügyi hozzájárulás iránti kérelmek értékelése során a Bizottságnak el kell számolnia a kifizetett előfinanszírozási összeget, és vissza kell fizettetnie a fel nem használt összeget. Annak érdekében, hogy a támogatás a kilépés által leginkább érintett tagállamokra összpontosulhasson, lehetővé kell tenni, hogy a Tartalékból az érintett tagállam további összegekben részesüljön a rendelkezésre álló pénzügyi erőforrások keretein belül, amennyiben a Bizottság által elszámolhatóként elfogadott kiadások összege meghaladja az előfinanszírozás formájában kifizetett összeget és az érintett tagállam 2021. évi bruttó nemzeti jövedelmének (GNI) 0,06 %-át. Tekintettel a várható gazdasági sokk mértékére, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az előfinanszírozás formájában kifizetett összegekből visszafizetett összegek felhasználhatók legyenek a tagállamok kiegészítő kiadásainak visszatérítésére.

9. módosítás

(16) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A megosztott irányítás megfelelő működésének biztosítása érdekében a tagállamoknak létre kell hozniuk egy irányítási és kontrollrendszert, ki kell jelölniük a Tartalék kezeléséért felelős szerveket és egy független ellenőrző szervet, valamint be kell azokat jelenteniük a Bizottság felé. Az egyszerűsítés érdekében a tagállamok igénybe vehetik a kohéziós politika finanszírozásának vagy az Európai Unió Szolidaritási Alapjának irányítására és ellenőrzésére létrehozott, már meglévő kijelölt szerveket és rendszereket. Meg kell határozni a tagállamok felelősségi körét és a kijelölt szervekre vonatkozó különleges követelményeket.	A megosztott irányítás megfelelő működésének biztosítása érdekében a tagállamoknak létre kell hozniuk egy irányítási és kontrollrendszert, ki kell jelölniük a Tartalék kezeléséért országos és regionális szinten felelős szerveket és egy független ellenőrző szervet, valamint be kell azokat jelenteniük a Bizottság felé. Az egyszerűsítés érdekében a tagállamoknak igénybe kellene venniük a kohéziós politika finanszírozásának vagy az Európai Unió Szolidaritási Alapjának irányítására és ellenőrzésére létrehozott, már meglévő kijelölt szerveket és rendszereket. Meg kell határozni a tagállamok felelősségi körét és a kijelölt szervekre vonatkozó különleges követelményeket. A tagállamok biztosítják, hogy az érintett helyi és regionális önkormányzatok részt vegyenek az alap végrehajtásában és ellenőrzésében az ellenőrző szerveken keresztül, amennyiben még nem tagjaik azoknak.

10. módosítás

(19) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(19) Az uniós hozzájárulás felhasználásának átláthatóbbá tétele érdekében a Bizottságnak a Tartalék felhasználásáról zárójelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.	(19) Az uniós hozzájárulás felhasználásának átláthatóbbá tétele érdekében a Bizottságnak a Tartalék felhasználásáról zárójelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságának.

11. módosítás

2. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
E rendelet alkalmazásában: 1. „referencia-időszak”: a költségvetési rendelet 63. cikke (5) bekezdésének a) pontjában említett referencia-időszak, amely 2020. július 1-jétől 2022. december 31-ig tart; 2. „alkalmazandó jog”: az uniós jog és az alkalmazásáról szóló nemzeti jog;	E rendelet alkalmazásában: 1. „referencia-időszak”: a költségvetési rendelet 63. cikke (5) bekezdésének a) pontjában említett referencia-időszak, amely 2020. július 1-jétől 2022. december 31-ig tart; 2. „alkalmazandó jog”: az uniós jog és az alkalmazásáról szóló nemzeti jog;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
3. „szabálytalanság”: az uniós jog vagy az annak alkalmazásához kapcsolódó nemzeti jog valamely rendelkezésének egy, a Tartalék végrehajtásában részt vevő állami vagy magánjogi szervezet cselekedetéből vagy mulasztásából adódó bármilyen megsértése, amely az Unió költségvetését a költségvetésre rótt indokolatlan költség formájában sértette vagy sérthette; 4. „teljes hibaarány”: a mintában azonosított összes hiba, osztva az ellenőrzési sokasággal; 5. „fennmaradó hibaarány”: a teljes hibaarány és a tagállam által alkalmazott azon pénzügyi korrekciók különbözete, amelyek célja, hogy csökkentsék a független ellenőrző szerv által a finanszírozott intézkedések ellenőrzése során azonosított kockázatokat, osztva a Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulás által fedezendő kiadásokkal; 6. „áthelyezés”: azonos vagy hasonló tevékenység vagy e tevékenység egy részének áthelyezése a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikkének 61a. bekezdése értelmében.	3. „szabálytalanság”: az uniós jog vagy az annak alkalmazásához kapcsolódó nemzeti jog valamely rendelkezésének egy, a Tartalék végrehajtásában részt vevő állami vagy magánjogi szervezet cselekedetéből vagy mulasztásából adódó bármilyen megsértése, amely az Unió költségvetését a költségvetésre rótt indokolatlan költség formájában sértette vagy sérthette; 4. „teljes hibaarány”: a mintában azonosított összes hiba, osztva az ellenőrzési sokasággal; 5. „fennmaradó hibaarány”: a teljes hibaarány és a tagállam által alkalmazott azon pénzügyi korrekciók különbözete, amelyek célja, hogy csökkentsék a független ellenőrző szerv által a finanszírozott intézkedések ellenőrzése során azonosított kockázatokat, osztva a Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulás által fedezendő kiadásokkal;

12. módosítás

4. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(1) Valamennyi tagállam jogosult a Tartalékból származó támogatásra. (2) A Tartalék maximális forrásai folyó áron számolva 5 370 994 000 EUR összeget tesznek ki. (3) A (2) bekezdésben említett forrásokat a következőképpen kell felosztani: a) a 8. cikkel összhangban 2021-ben 4 244 832 000 EUR előfinanszírozási összeg kerül rendelkezésre bocsátásra; b) a 11. cikkel összhangban 2024-ben 1 126 162 000 EUR kiegészítő összeget kell rendelkezésre bocsátani. Az e bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett összegek a költségvetési rendelet 115. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. alpontja értelmében előfinanszírozásnak minősülnek.	(1) Valamennyi tagállam jogosult a Tartalékból származó támogatásra. (2) A Tartalék maximális forrásai folyó áron számolva 6 370 994 000 EUR összeget tesznek ki. (3) A (2) bekezdésben említett forrásokat a következőképpen kell felosztani: a) a 8. cikkel összhangban 2021-ben 4 244 832 000 EUR előfinanszírozási összeg kerül rendelkezésre bocsátásra; b) a 11. cikkel összhangban 2026-ban 2 126 162 000 EUR kiegészítő összeget kell rendelkezésre bocsátani. Az e bekezdés első albekezdésének a) pontjában említett összegek a költségvetési rendelet 115. cikke (2) bekezdése b) pontjának i. alpontja értelmében előfinanszírozásnak minősülnek.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	(4) A Tartalék előfinanszírozásából származó és a halászati kritérium (I. melléklet, (2) bekezdés) alapján kiosztott erőforrásokat kizárólag az Egyesült Királyság kizárólagos gazdasági övezethez tartozóvizein folytatott halászati tevékenységtől függő helyi és regionális vállalkozások és közösségek támogatására lehet felhasználni az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontjában előírtak szerint. (5) Az Egyesült Királysággal folytatott kereskedelemre vonatkozó kritérium (I. melléklet, 2. pont) alapján allokkált forrásokból finanszírozott támogatási intézkedések meghatározásakor a tagállamok figyelembe veszik az egyes régiók (NUTS 2) nettó kereskedelmének viszonylagos jelentőségét. Az ilyen kereskedelem minden esetben magában foglalja az idegenforgalmi szolgáltatásokat;

13. módosítás

4a. cikk beillesztése

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	A konzultációs folyamat 1. Minden tagállam a nemzeti jogi kerettel összhangban többszintű párbeszédet alakít ki legalább a leginkább érintett területek helyi és regionális önkormányzataival. Ez a konzultációs folyamat a kohéziós politika keretében megvalósuló partnerség elvén alapul, és a Tartalék által támogatott intézkedések azonosítására és végrehajtására vonatkozik. 2. A helyi és regionális önkormányzatokra vonatkozó konzultációs és részvételi szabályokat a tagállam jelöli ki [az új IV. mellékletben].

Indokolás

A konzultációs folyamatnak a finanszírozás elosztásával kapcsolatos döntéshozatali folyamat alapvető részét kell képeznie. A helyi és regionális önkormányzatokat a kohéziós politikára vonatkozó eljárásokkal összhangban be kell vonni a konzultációs folyamatba.

14. módosítás

5. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Elszámolhatóság (1) A Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulással kizárólag azok a közkiadások támogathatók, amelyek közvetlenül kapcsolódnak azokhoz az intézkedésekhez, melyeket a tagállamok kifejezetten a 3. cikkben említett célkitűzések megvalósulásához való hozzájárulás érdekében hoznak. A Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulás különösen az alábbiakra terjedhet ki:	Elszámolhatóság (1) A Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulással kizárólag azok a közkiadások támogathatók, amelyek közvetlenül kapcsolódnak azokhoz az intézkedésekhez, melyeket a tagállamok kifejezetten a 3. cikkben említett célkitűzések megvalósulásához való hozzájárulás érdekében hoznak. A Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulás különösen az alábbiakra terjedhet ki:

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
a) a kilépés által hátrányosan érintett vállalkozások és helyi közösségek támogatását célzó intézkedések; b) a leginkább érintett gazdasági ágazatokat támogató intézkedések; c) az Egyesült Királyság vizein folytatott halászati tevékenységektől függő vállalkozásokat és helyi közösségeket támogató intézkedések; d) a foglalkoztatást támogató intézkedések, amelyekre többek között az érintett ágazatokban megvalósuló csökkentett munkaidős foglalkoztatás, átképzés és képzés útján kerül sor; e) a határ-, vám-, állat- és növényegészségügyi, biztonsági és halászati ellenőrzések működését, valamint a közvetett adók beszedését biztosító intézkedések, beleértve a további személyzetet és infrastruktúrát; f) olyan intézkedések, amelyek segítik a termékek tanúsítási és engedélyezési rendszereinek működését, támogatják a letelepedési követelményeknek való megfelelést, előmozdítják a címkézést és a jelölést többek között a biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi szabványok vonatkozásában, valamint elősegítik a kölcsönös elismerést; g) a polgárokat és a vállalkozásokat érintő kommunikációra, tájékoztatásra és figyelemfelhívásra irányuló intézkedések, amelyek a kilépés következtében a polgárok és a vállalkozások jogaiban és kötelezettségeiben beálló változásokkal kapcsolatosak.	a) a kilépés által hátrányosan érintett vállalkozások – különösen a közép- és kisvállalkozások –, régiók és helyi közösségek támogatását célzó intézkedések, beleértve a korlátozott piacra jutás vagy a magasabb vámkiadások miatt jelentős forgalomcsökkenéssel szembesülő vállalkozásoknak nyújtott kompenzációt; b) a leginkább érintett gazdasági ágazatokat támogató intézkedések, beleértve az értékláncok újraszervezésébe való elengedhetetlen beruházásokat; c) az Egyesült Királyság vizein folytatott halászati tevékenységektől függő vállalkozásokat és helyi és regionális közösségeket támogató intézkedések, beleértve az ágazati szerkezeti átalakításába történő elengedhetetlen beruházásokat; d) a brexit által bizonyos különösen érintett ágazatokra – például az idegenforgalomra, a mezőgazdasági exportra, a kutatásra és az innovációra – gyakorolt gazdasági és társadalmi hatások enyhítésére irányuló intézkedések; e) a foglalkoztatást támogató intézkedések, amelyekre többek között az érintett ágazatok számára megvalósuló csökkentett munkaidős foglalkoztatás, átképzés és képzés útján kerül sor; f) azon személyeknek az Európai Unió munkaerőpiacára történő visszailleszkedését elősegítő intézkedések, akiknek a munkavállalók szabad mozgásának korlátozása miatt el kellett hagyniuk az Egyesült Királyságot; g) a határ-, vám-, állat- és növényegészségügyi, biztonsági és halászati ellenőrzések működését, valamint a közvetett adók beszedését biztosító intézkedések, beleértve a további képzett személyzetet, valamint az anyagi és szellemi infrastruktúrát;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	h) olyan intézkedések, amelyek segítik a termékek tanúsítási és engedélyezési rendszereinek működését, támogatják a letelepedési követelményeknek való megfelelést, előmozdítják a címkézést és a jelölést többek között a biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi szabványok vonatkozásában, valamint elősegítik a kölcsönös elismerést; i) a polgárokat és a vállalkozásokat – különösen a közép- és kisvállalkozásokat – érintő kommunikációra, tájékoztatásra és figyelemfelhívásra irányuló intézkedések, amelyek a kilépés következtében a polgárok és a vállalkozások jogaiban és kötelezettségeiben beálló változásokkal kapcsolatosak; j) az Egyesült Királyság együttműködési és kereskedelmi programokból való kilépése által okozott törések enyhítésére szolgáló intézkedések; k) a leginkább érintett területek és ágazatok közötti párbeszéd és összhang biztosítására szolgáló intézkedések az európai és brit partnerek közötti törések váratlan hatásainak enyhítése, valamint a kereskedelmi és együttműködési megállapodás hatékony és mérsékelt végrehajtását elősegítő környezet megteremtése érdekében; l) a Tartalék keretében végrehajtott hatásvizsgálati és intézkedésértékelési intézkedések.

15. módosítás

5. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) Kiadások abban az esetben támogathatók, ha azok a referencia-időszak alatt az érintett tagállamban vagy az érintett tagállam javára végrehajtott intézkedésekkel kapcsolatban merültek fel és kerültek kifizetésre.	(2) Kiadások abban az esetben támogathatók, ha azok a referencia-időszak alatt az adott tagállam érintett régióiban és ágazataiban végrehajtott intézkedésekkel kapcsolatban merültek fel és kerültek kifizetésre.

16. módosítás

5. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A támogatási intézkedések kidolgozásakor a tagállamok figyelembe veszik az Egyesült Királyság Unióból történő kilépésének a különböző régiókra és helyi közösségekre gyakorolt eltérő hatásait, és a Tartalékból nyújtott támogatást megfelelő módon a leginkább érintett régiókra és helyi közösségekre összpontosítják.	A támogatási intézkedések kidolgozásakor a tagállamok figyelembe veszik az Egyesült Királyság Unióból történő kilépésének a különböző régiókra és helyi közösségekre gyakorolt eltérő hatásait, és a Tartalékból nyújtott támogatást megfelelő módon a leginkább érintett régiókra és helyi közösségekre összpontosítják. Ennek során gondoskodnak a források kiegyensúlyozott, az egyes régiókra gyakorolt gazdasági hatáson alapuló elosztásáról.

Indokolás

A módosítás célja annak biztosítása, hogy a Tartalék forrásainak elosztása során figyelembe vegyék a brexitnek az egyes érintett régiókra gyakorolt gazdasági hatását, ami a források kiegyensúlyozott, tényleges gazdasági károkon alapuló elosztását eredményezi.

17. módosítás

5. cikk (4) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az (1) bekezdésben említett intézkedéseknek meg kell felelniük az alkalmazandó jognak.	Az (1) bekezdésben említett intézkedéseknek meg kell felelniük az alkalmazandó jognak, kivéve [az új 6. cikkben] meghatározott eseteket.

18. módosítás

5. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az (1) bekezdés értelmében támogatható intézkedések más uniós programokból és eszközökből is részesülhetnek támogatásban, feltéve, hogy e támogatás nem ugyanazokat a költségeket fedezi.	Az (1) bekezdés értelmében támogatható intézkedések más uniós programokból és eszközökből is részesülhetnek támogatásban, feltéve, hogy e támogatás nem ugyanazokat a költségeket fedezi. Az európai alapokat kezelő hatóságként vagy közvetítő szervként eljáró érintett regionális és helyi önkormányzatokat teljes mértékben be kell vonni, és konzultálni kell velük a finanszírozások átfedéseit kiküszöbölő munka keretében. A strukturális alapoknak a Tartalék helyett való mozgósítását össze kell hangolni az érintett szereplőkkel, tekintettel arra, hogy ez milyen következményekkel járhat egyéb európai és finanszírozási programok végrehajtására nézve.

19. módosítás

5a. cikk beillesztése

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	Állami támogatások 1. A halászati ágazat és az elsődleges mezőgazdasági termelés tekintetében az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107., 108. és 109. cikke nem alkalmazandó a tagállami kifizetésekre jelen rendelet alapján, mely az Európai Unió működéséről szóló szerződés 42. cikkének hatálya alá tartozó, szigorúan az 5. cikk alapján a referencia-időszak alatt nyújtott támogatásokra vonatkozik. 2. A jelen rendelet (1) bekezdésében említett kifizetésekre vonatkozó rendelkezéseken túlmutató közfinanszírozást létrehozó nemzeti rendelkezéseket együttesen kell kezelni az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107., 108. és 109. cikke alapján.

20. módosítás

6. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A támogatásból való kizárás A Tartalékból nem támogathatók a következők: a) hozzáadottérték-adó; b) <i>a kezelést, a nyomonkövetést, a tájékoztatást és kommunikációt, a panaszkezelést, valamint a Tartalék ellenőrzését és auditálását érintő technikai segítségnyújtás;</i> c) a 2. cikk (6) bekezdésében meghatározott áthelyezést támogató kiadások; d) a 651/2014/EU bizottsági rendelet 14. cikkének (16) bekezdése szerinti áthelyezést támogató kiadások, amennyiben a Tartalékból nyújtott hozzájárulás állami támogatásnak minősül.	A támogatásból való kizárás A Tartalékból nem támogathatók a következők: a) hozzáadottérték-adó, kivéve, ha az a nemzeti héa-jogszabályok alapján nem visszaigényelhető; b) a 2. cikk (6) bekezdésében meghatározott áthelyezést támogató kiadások; c) a 651/2014/EU bizottsági rendelet 2. cikkének (61a) bekezdése és 14. cikkének (16) bekezdése szerinti áthelyezést támogató kiadások, amennyiben a Tartalékból nyújtott hozzájárulás állami támogatásnak minősül. d) nem uniós székhelyű kedvezményezettek.

21. módosítás

7. cikk (5) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A költségvetési rendelet 12. cikkétől eltérve az e rendelet szerint fel nem használt kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok automatikusan átvitelre kerülnek, és 2025. december 31-ig felhasználhatók. A következő pénzügyi évben először az átvitt előirányzatokat kell felhasználni.	A költségvetési rendelet 12. cikkétől eltérve az e rendelet szerint fel nem használt kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok automatikusan átvitelre kerülnek, és 2026. december 31-ig felhasználhatók. A következő pénzügyi évben először az átvitt előirányzatokat kell felhasználni.

22. módosítás

8. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Bizottság a (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus elfogadásától számított 60 napon belül kifizeti az előfinanszírozást. Az előfinanszírozás elszámolása a 11. cikknek megfelelően történik.	A Bizottság a (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus elfogadásától számított 45 napon belül kifizeti az előfinanszírozást. Az előfinanszírozás elszámolása a 11. cikknek megfelelően történik.

23. módosítás

10. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A kérelem a II. mellékletben megadott sablon felhasználásával készül, és információkat ad a tagállamoknál felmerült és a tagállamok által kifizetett teljes közkiadásról, valamint a támogatott intézkedésekre vonatkozó kimeneti mutatók értékéről. A kérelemhez csatolni kell a költségvetési rendelet 63. cikkének (5), (6) és (7) bekezdésében említett dokumentumokat, valamint egy végrehajtási jelentést.	A kérelem a II. mellékletben megadott sablon felhasználásával készül, és információkat ad a tagállamoknál felmerült és a tagállamok által kifizetett teljes közkiadásról, beleértve a költségek területi felosztásait a NUTS II szintjén , valamint a támogatott intézkedésekre vonatkozó kimeneti mutatók értékéről. A kérelemhez csatolni kell a költségvetési rendelet 63. cikkének (5), (6) és (7) bekezdésében említett dokumentumokat, valamint egy végrehajtási jelentést.

24. módosítás

10. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) A Tartalékra vonatkozó végrehajtási jelentés a következőket tartalmazza: a) az Egyesült Királyság Unióból történő kilépése által kiváltott gazdasági és társadalmi hatások leírása, ideértve a leginkább érintett régiók, térségek és ágazatok azonosítását; b) az Egyesült Királyság Unióból történő kilépése által kiváltott hátrányos következmények ellensúlyozására hozott intézkedések leírását, valamint annak ismertetését, hogy ezek az intézkedések milyen mértékben enyhítették az a) pontban említett regionális és ágazati hatásokat, és hogy milyen módon kerültek végrehajtásra; c) a felmerült és kifizetett kiadások elszámolhatóságának indokolása, valamint azok közvetlen kapcsolata az Egyesült Királyság Unióból történő kilépésével;	(2) A Tartalékra vonatkozó végrehajtási jelentés a következőket tartalmazza: a) az Egyesült Királyság Unióból történő kilépése által kiváltott gazdasági és társadalmi hatások leírása, ideértve a leginkább érintett régiók, térségek és ágazatok azonosítását; a pénzügyi értékelés euróban történik állandó áron; aa) az [új 5. cikk] értelmében a leginkább érintett régiókkal és ágazatokkal folytatott egyeztetés leírása, mind az intézkedések kidolgozásakor, mind azok végrehajtásakor; b) az Egyesült Királyság Unióból történő kilépése által kiváltott hátrányos következmények ellensúlyozására hozott intézkedések leírását, valamint annak ismertetését, hogy ezek az intézkedések milyen mértékben enyhítették az a) pontban említett regionális és ágazati hatásokat, és hogy milyen módon kerültek végrehajtásra; c) a felmerült és kifizetett kiadások elszámolhatóságának indokolása, valamint azok közvetlen kapcsolata az Egyesült Királyság Unióból történő kilépésével;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
d) a kettős finanszírozás elkerülése, valamint az egyéb uniós eszközökkel és nemzeti finanszírozással való komplementaritás biztosítása érdekében hozott intézkedések leírása;	d) a kettős finanszírozás elkerülése, valamint az egyéb uniós eszközökkel és nemzeti finanszírozással való komplementaritás biztosítása érdekében hozott intézkedések leírása;
e) annak leírása, hogy az intézkedések mennyiben járulnak hozzá az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz.	e) annak leírása, hogy az intézkedések mennyiben járulnak hozzá az éghajlatváltozás mérsékléséhez és az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodáshoz.

25. módosítás

13. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Irányítás és ellenőrzés	Irányítás és ellenőrzés
1. A tagállamok a Tartalék végrehajtásával kapcsolatos feladatok elvégzése során megtesznek minden, az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez szükséges – többek között jogalkotási, szabályozási és igazgatási – intézkedést, különösen a következő módokon: (a) a költségvetési rendelet 63. cikkének (3) bekezdésével összhangban kijelölik a Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulás kezeléséért felelős szervet, kijelölnek egy független ellenőrző szervet, és felügyelik e szerveket; (b) a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel összhangban kialakítják a Tartalék irányítási és kontrollrendszerét, és biztosítják e rendszerek hatásos működését; (c) a III. mellékletben megadott mintának megfelelően elkészítik az irányítási és kontrollrendszer leírását, valamint naprakészen tartják és kérésre a Bizottság rendelkezésére bocsátják e leírást; (d) e rendelet hatálybalépésétől számított három hónapon belül értesítik a Bizottságot a kijelölt szervekről, valamint arról, hogy mely szervnek kerül kifizetésre az előfinanszírozási összeg, és megerősítik, hogy elkészítették a rendszerek leírását; (e) biztosítják, hogy a más uniós programok és eszközök keretében támogatott kiadások nem részesülnek a Tartalékból származó támogatásban;	1. A tagállamok a Tartalék végrehajtásával kapcsolatos feladatok elvégzése során megtesznek minden, az Unió pénzügyi érdekeinek védelméhez szükséges – többek között jogalkotási, szabályozási és igazgatási – intézkedést, különösen a következő módokon: (a) a költségvetési rendelet 63. cikkének (3) bekezdésével összhangban a megfelelő kormányzati szinten kijelölik a Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulás kezeléséért felelős szervet vagy szervezetet, kijelölnek egy független ellenőrző szervet, és felügyelik e szerveket; (b) a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás elveivel összhangban kialakítják a Tartalék irányítási és kontrollrendszerét, és biztosítják e rendszerek hatásos működését; (c) a III. mellékletben megadott mintának megfelelően elkészítik az irányítási és kontrollrendszer leírását, valamint naprakészen tartják és kérésre a Bizottság rendelkezésére bocsátják e leírást; (d) e rendelet hatálybalépésétől számított három hónapon belül értesítik a Bizottságot a kijelölt szervekről, valamint arról, hogy mely szervnek kerül kifizetésre az előfinanszírozási összeg, és megerősítik, hogy elkészítették a rendszerek leírását; (e) biztosítják, hogy a más uniós programok és eszközök keretében támogatott kiadások nem részesülnek a Tartalékból származó támogatásban;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(f) megelőzik, feltárják és korrigálják a szabálytalanságokat és csalásokat, és gondoskodnak az összeférhetetlenség elkerüléséről, többek között a Bizottság által biztosított egységes adatbányászati eszköz használatával; [...]	(f) megelőzik, feltárják és korrigálják a szabálytalanságokat és csalásokat, és gondoskodnak az összeférhetetlenség elkerüléséről; [...]

26. módosítás

13. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulás kezeléséért felelős szerv:	A Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulás kezeléséért felelős szerv ~~(ek)~~ :
a) biztosítja az eredményes és hatékony belső kontrollrendszer működését;	a) biztosítja az eredményes és hatékony belső kontrollrendszer működését;
b) megállapítja/megállapítják a finanszírozandó intézkedések kiválasztásának kritériumait és eljárásait, valamint meghatározza a Tartalékból nyújtandó pénzügyi hozzájárulás feltételeit;	b) megállapítja/megállapítják a finanszírozandó intézkedések kiválasztásának kritériumait és eljárásait, valamint meghatározza a Tartalékból nyújtandó pénzügyi hozzájárulás feltételeit;
c) ellenőrzi, hogy a Tartalékból finanszírozott intézkedéseket az alkalmazandó jogszabályokkal és a Tartalékból nyújtandó pénzügyi hozzájárulás feltételeivel összhangban hajtják-e végre, és hogy a kiadások ellenőrizhető igazoló dokumentumokon alapulnak-e;	c) ellenőrzi, hogy a Tartalékból finanszírozott intézkedéseket az alkalmazandó jogszabályokkal és a Tartalékból nyújtandó pénzügyi hozzájárulás feltételeivel összhangban hajtják-e végre, és hogy a kiadások ellenőrizhető igazoló dokumentumokon alapulnak-e;
d) hatékony intézkedéseket fogyanatosít annak érdekében, hogy elkerülje ugyanazon költségeknek a Tartalékból és más uniós finanszírozási forrásokból történő kettős finanszírozását;	d) hatékony intézkedéseket fogyanatosít annak érdekében, hogy elkerülje ugyanazon költségeknek a Tartalékból és más uniós finanszírozási forrásokból történő kettős finanszírozását;
e) a költségvetési rendelet 38. cikk (2)–(6) bekezdésének megfelelően biztosítja az utólagos közzétételt;	e) a költségvetési rendelet 38. cikk (2)–(6) bekezdésének megfelelően biztosítja az utólagos közzétételt;
f) a Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulásból fedezendő kiadásokra vonatkozó adatok elektronikus formában történő rögzítése és tárolása céljából olyan számviteli rendszert használ, amely kellő időben nyújt pontos, teljes körű és megbízható információkat;	f) a Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulásból fedezendő kiadásokra vonatkozó adatok elektronikus formában történő rögzítése és tárolása céljából olyan számviteli rendszert használ, amely kellő időben nyújt pontos, teljes körű és megbízható információkat;
g) a pénzügyi hozzájárulás iránti kérelem benyújtásának határidejét követő öt évben megőrzi a Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulásból fedezendő kiadásokra vonatkozó valamennyi igazoló dokumentumot, és ezt a kötelezettséget a Tartalék végrehajtásában részt vevő más szervezetekkel kötött megállapodásokba átülteti;	g) a pénzügyi hozzájárulás iránti kérelem benyújtásának határidejét követő öt évben megőrzi a Tartalékból származó pénzügyi hozzájárulásból fedezendő kiadásokra vonatkozó valamennyi igazoló dokumentumot, és ezt a kötelezettséget a Tartalék végrehajtásában részt vevő más szervezetekkel kötött megállapodásokba átülteti;

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
h) az (1) bekezdés f) pontjának alkalmazásában szabványosított elektronikus formátumban gyűjt információkat annak érdekében, hogy a III. mellékletnek megfelelően azonosítani lehessen a Tartalékból pénzügyi hozzájárulásban részesülő feleket és azok tényleges tulajdonosait.	h) az (1) bekezdés f) pontjának alkalmazásában szabványosított elektronikus formátumban gyűjt információkat annak érdekében, hogy a III. mellékletnek megfelelően azonosítani lehessen a Tartalékból pénzügyi hozzájárulásban részesülő feleket és azok tényleges tulajdonosait.

27. módosítás

16. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(2) A Bizottságnak 2027. június 30-ig jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a Tartalék végrehajtásáról.	(2) A Bizottság 2027. június 30-ig nyújt be jelentést az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Régiók Európai Bizottságának és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak a Tartalék végrehajtásáról.

28. módosítás

I. melléklet 3. bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(3) A halászathoz kapcsolódó tényező meghatározása a következő kritérium alapján és az alábbi lépések alkalmazásával történik: a) az egyes tagállamok részesedése az Egyesült Királyság kizárólagos gazdasági övezetében kifogott halak összértékéből; b) <i>e részesedést megnövelik azon tagállamok esetében, amelyek halászata az átlagosnál nagyobb mértékben függ az Egyesült Királyság kizárólagos gazdasági övezetében kifogott halaktól, és csökkentik azon tagállamok esetében, amelyek függőségének mértéke az átlagosnál kisebb. Erre a következők szerint került sor:</i> i. <i>az egyes tagállamok esetében az Egyesült Királyság kizárólagos gazdasági övezetében kifogott halak értékét az adott tagállam által kifogott halak összértékének százalékában fejezik ki az uniós átlag indexeként (függőségi index);</i> ii. <i>az Egyesült Királyság kizárólagos gazdasági övezetében kifogott halak értékének kezdeti részarányát kiigazítják azzal, hogy megszorozzák a tagállam függőségi indexével;</i> iii. <i>e kiigazított</i> részarányokat újraszámítják, biztosítva, hogy a tagállamok részesedésének összege 100 % legyen.	(3) A halászathoz kapcsolódó tényező meghatározása a következő kritérium alapján és az alábbi lépések alkalmazásával történik: a) az egyes tagállamok részesedése az Egyesült Királyság kizárólagos gazdasági övezetében kifogott halak összértékéből a 2015 és 2018 közötti periódusban; b) az így meghatározott részarányokat újraszámítják, biztosítva, hogy a tagállamok részesedésének összege 100 % legyen.

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
(4) A kereskedelemhez kapcsolódó tényező kiszámítása a következő lépések alkalmazásával történik:	(4) A kereskedelemhez kapcsolódó tényező kiszámítása a következő lépések alkalmazásával történik:
a) az egyes tagállamok Egyesült Királysággal folytatott kereskedelmét az EU Egyesült Királysággal folytatott kereskedelmének arányában fejezik ki (a kereskedelem az áruk és szolgáltatások importjának és exportjának összege);	a) az egyes tagállamok Egyesült Királysággal folytatott kereskedelmét az EU Egyesült Királysággal folytatott kereskedelmének arányában fejezik ki (a kereskedelem az áruk és szolgáltatások – beleértve a turisztikai ágazatot is, de kivéve a pénzügyi szolgáltatásokat – importjának és exportjának összege);

29. módosítás

IIIa. melléklet hozzáadása

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	IIIa. melléklet Az ágazati és földrajzi felosztás modellje 1. A leginkább érintett gazdasági ágazatok azonosítása: 2. A leginkább érintett NUTS 2 szintű régiók azonosítása: Minden régióra lebontva (ideértve az Európai Unió működéséről szóló szerződés 349. cikkében meghatározott régiókat): — NUTS 2 osztályozás — Régió neve — Regionális népesség (dátum) — Regionális GDP — Az Egyesült Királysággal folytatott kereskedelem volumene 2019-ben 3. Az alkalmazott partnerségi módszer leírása: 4. A stratégiák megvalósítása: (hivatkozzon az elkészült stratégiai dokumentumokra) — Átfogó stratégia: — Regionális stratégiák: — Ágazati stratégiák: 5. A használt nyomonkövetési és értékelési eszközök leírása: 6. A kiadások bontása Kifizetett összeg Halászati ágazat A kereskedelem által érintett ágazatok

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
	7. A kiadások földrajzi bontása i. A leginkább érintett NUTS 2-es régiók: NUTS 2 osztályozás Összeg €/lakos ii. Földrajzi célzottság nélküli összeg: 8. Az éghajlatvédelmi célokhoz való hozzájárulás A kiadások százalékban kifejezve: 9. A digitális átalakuláshoz kapcsolódó célokhoz való hozzájárulás A kiadások százalékban kifejezve:

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözli a brexitre képzett Tartalék létrehozását, amelynek célja enyhíteni az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének területi hatásait. A Tartalék az EU-n belüli szolidaritás megtestesülése, és célja, hogy hozzájáruljon a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz, amint azt a bizottsági javaslat jogalapja (az EUMSZ 175. cikke) szemlélteti;

2. úgy véli, hogy a tárgyalások egyik pozitív eredménye az Európai Unió és az Egyesült Királyság közötti kereskedelmi és együttműködési megállapodás megkötése. Ugyanakkor az Egyesült Királysággal való kapcsolat új keretrendszere jelentős területi következményekkel jár. Mivel a kereskedelmi és együttműködési megállapodás nem ugyanolyan, mint egy szabadkereskedelmi megállapodás, számos európai régió továbbra is nagymértékben ki van szolgáltatva a brexit gazdasági és társadalmi következményeinek. Ez a hatás különösen jelentős az Egyesült Királysághoz földrajzilag közel eső régiókra vagy a brit partnereikkel eddig nagyon szoros kapcsolatban álló régiókra nézve. A helyi és regionális önkormányzatok, a gazdasági, például idegenforgalmi szereplők, az oktatási és kutatási ágazatok, illetve a polgárok és a civil társadalom is szembesülnek azokkal a következményekkel, amelyek az új határok megvonásából, az új adminisztratív eljárásokból, az értékláncok új összetettségéből és az együttműködési programok megszűnéséből származnak;

3. felhívja a figyelmet a kereskedelmi és együttműködési megállapodás geopolitikai következményeire, amelyeket az Európai Unió új külső határaivá vált helyi és regionális önkormányzatok egy része tapasztal. Ezért nagyon pozitívan fogadják, hogy támogathatók az áruk és személyek forgalmának ellenőrzését folyamatosabbá tevő intézkedések. Az RB hangsúlyozza, hogy az új határmenti régiókban az ellenőrzéssel kapcsolatos helyi és regionális beruházások hozzá fognak járulni az Európai Unió új határain belül valamennyi európai polgár védelméhez. Az RB kéri mind a Parlamentet, mind a Tanácsot, hogy határozzon meg egy minimális és méltányos költségátlapot e régiók számára;

4. felszólít a második lépésben rendelkezésre bocsátandó kiegészítő összegek 1 milliárd euróval történő növelésére a 11. cikknek megfelelően a középtávú szükségletek megfelelőbb kielégítése érdekében, összhangban a brexitre képzett tartalék támogatási időszakának meghosszabbítására irányuló kérelmével.

5. hangsúlyozza a halászati és tengertermék-ágazat kitettségét az öt és fél éves átmeneti időszak alatt. Az összes európai ágazatra jellemző új megszorítások mellett a halászati ágazat tevékenységének jelentős része létjogosultságát veszti. Ebben a helyzetben a lehető legközelebb kell felmérni a regionális tényezőkre gyakorolt hatásokat, nemzeti indexálás nélkül. Az érintett európai régiók között méltányosabb pénzügyi elosztást kell elérni, függetlenül a tagállam méretétől;

6. reméli, hogy a helyi és regionális önkormányzatokat helyezi majd az új pénzügyi eszköz megalkotásának középpontjába. Az RB olyan kritériumok bevezetését javasolja, amelyek figyelembe veszik a regionális hatások intenzitását, és biztosítják a források méltányos elosztását az egyes régiókra gyakorolt gazdasági hatás nagyságának megfelelően. Amint arra a brexit következményeiről szóló RB-tanulmányok is rámutatnak, az országos szintű hatások figyelembe vétele nem tükrözi a helyileg olykor nagyon erős hatásokat. A helyi önkormányzatokat be kell vonni a hatásvizsgálatba és az intézkedések kidolgozásába. Ez annál is inkább fontos, mivel a helyi és regionális önkormányzatoknak – hatáskörüktől függően – előre kell majd finanszírozniuk bizonyos intézkedéseket, területi stratégiákat kell kidolgozniuk a brexit hatásainak enyhítésére, valamint mozgósítaniuk kell az általuk kezelt európai források egy részét. Az önkormányzatok bevonása hozzá fog járulni a szükségletek célzott meghatározásához és a Tartalék hatékony végrehajtásához.

7. rámutat továbbá, hogy a régiók kiszolgáltatottá válnak az Egyesült Királysággal való kereskedelmi lehetőségek szűkülése miatt, valamint kijelenti, hogy a kereskedelmi és együttműködési megállapodás nem ugyanolyan, mint egy szabadkereskedelmi megállapodás. Ez az ágazatok széles körét érinti és az értékláncokon átívelő hatást fejt ki, például az idegenforgalom, a vendéglátás és az agrár-élelmiszeripar területén, ami a munkahelyek megszűnéséhez vezet helyi szinten. Az RB szerint ez a hatás valószínűleg hosszan tartó társadalmi-gazdasági hatásokkal jár majd a különböző régiók közösségeire nézve, és ezért haladéktalanul foglalkozni kell vele. Rámutat továbbá, hogy a Tartalék az egyetlen olyan uniós finanszírozási eszköz, amely a brexit negatív következményeit elszennedő tagállamokkal, régiókkal és ágazatokkal foglalkozik;

8. felszólít a támogatási időszak 2026 júniusáig való meghosszabbítására, mivel úgy véli, hogy az európai szolidaritást nem szabad a 2021-es és 2022-es évekre korlátozni, és mivel megállapítja, hogy nincs eszköz a brexit következményeinek enyhítésére 2023-tól kezdődően.

— Az RB rámutat arra, hogy a halászati ágazatra vonatkozó átmeneti időszak hossza és a Tartalék támogatási időszaka között jelentős ellentmondás van. Csak a kiadások támogathatóságának 2026 júniusáig való meghosszabbítása teszi lehetővé az ágazat megfelelő támogatását. Bár az ETHA-val való összhang elengedhetetlen, az ETHA továbbra is a közös halászati politika végrehajtásának strukturális eszköze marad, amely nem veheti figyelembe a brexit aszimmetrikus területi következményeit.

— A fenntartható ellenőrzési infrastruktúrák kiépítése tekintetében az RB megjegyzi, hogy a Covid19-cel kapcsolatos egészségügyi helyzet miatt nem lehet felmérni a tényleges áramlásokat és azonnal elkezdni a beruházásokat;

— Bizonyos intézkedések vagy beruházások olyan lerövidíthetetlen előkészítési vagy végrehajtási időszakokat tehetnek szükségessé, amelyek 2022. december 31. előtt nem teszik lehetővé a kötelezettségvállalást és a kifizetést. Az RB itt mind a közbeszerzési eljárásokra, mind pedig azokra az eljárásokra hivatkozik, amelyek biztosítják, hogy az intézkedések vagy beruházások megfeleljenek a hatályos uniós vagy nemzeti szabályoknak (környezeti hatásvizsgálatok, tervezési engedélyek, állami vizsgálatok, állami támogatások bejelentési eljárásai stb.).

— Hangsúlyozza a brexit különböző európai régiókra gyakorolt hatásának sokféleségét, és ezért melegen üdvözlí, hogy a tagállamok rugalmasan alakíthatják ki az intézkedéseket a szükségletekhez a lehető legközelebb eső szinten. Fontos, hogy a helyi és regionális igények függvényében intézkedéseket lehessen kidolgozni mind az ipar, az idegenforgalom, a közlekedés, a kutatás és innováció, mind pedig a mezőgazdasági és az agrár-élelmiszeripari ágazat számára. Az RB úgy véli, hogy a rendeletben ki kell fejteni a Tartalék beavatkozási területeinek lehetséges eltéréseit az alap megfelelő megértésének és megfelelő végrehajtásának elősegítése érdekében.

9. úgy véli, hogy a Tartalék alapvető szerepet fog játszani az EU és az Egyesült Királyság közötti kapcsolatokat szabályozó új jogi keret végrehajtásának támogatásában, amelyek következményeit nem lehet maradéktalanul meghatározni elsősorban a Covid19-világjárvány együttes hatásai miatt. Ez a még tárgyalandó ágazati rendelkezésekre is vonatkozik, például a pénzügyi szolgáltatásokkal vagy az Egyesült Királyságnak az Európai horizont programban való részvételével kapcsolatban. A kedvezőtlen és kedvező fejleményeket egyaránt figyelembe kell venni;

10. Kételyeinek ad hangot afelől, hogy a jó kormányzás szellemében rendelkezik-e hozzáadott értékkel az Európai Bizottság által 2021. február 24-én elindított, nyolchetes időszakra vonatkozó, a brexit miatti kiigazításokra képzett tartalékról szóló nyilvános konzultáció⁽¹⁾, miközben a jogalkotási javaslatot két hónappal korábban terjesztették elő, és a 2021 első felében történő megállapodás elérésére irányuló intézményközi tárgyalások már nagyon előrehaladtak.

11. úgy véli, hogy a brexit egyedi helyzetet jelent, és hogy az olyan meglévő intézkedésekkel, mint az Európai Szolidaritási Alap, csak korlátozottan lehet párhuzamokat vonni. Az RB sajnálatát fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság javaslata nem tükrözi a kohéziós politikában alkalmazandó partnerség elvét azáltal, hogy nem nyújt garanciákat a helyi önkormányzatoknak az irányításban betöltött szerepére vonatkozóan. A kezelés és az intézkedések kidolgozásának módszerei jobban kellene, hogy tükrözzék a területi hatások célzottságának nyilvánvaló logikáját;

12. úgy véli, hogy a tagállamoknak rugalmasságot kell biztosítani a kezelési rendszerek meghatározása terén, legyen szó a szervek számáról, vagy az kezelési szintekről (országos, regionális vagy régióközi). Cserébe a tagállamoknak meg kell indokolniuk választásukat a szubszidiaritás elve és különösen azon képességük szerint, hogy választ tudnak adni az egyes kiszolgáltatottabb régiókban és gazdasági ágazatokban észlelt igényekre. Mindenesetre biztosítani kell a regionális szint részvételét az irányítóbizottsági eljárásban;

⁽¹⁾ <https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12917-Proposal-for-a-Regulation-Regional-and-urban-Policy>

13. Úgy véli, hogy a brexit rendkívül fontos olyan, egymástól annyira eltérő területeken, mint a halászat és a tengeri termékek, a polgárok mobilitása, a képzés, a kutatással, fejlesztéssel és innovációval kapcsolatos együttműködési projektek, a tudástranszfer, az éghajlatváltozás elleni küzdelem, az ökoszisztémák megőrzése és a köz- és magánszféra közötti partnerségek. A tagállamok eltérő mértékű decentralizációja miatt a különböző közigazgatási szintek közötti együttműködés szükségesnek vagy pozitívnak tekinthető annak érdekében, hogy a különböző területek leküzdhessék a brexit negatív externáliáit. Az RB kéri, hogy a partnerség elvét valósítsák meg, és hogy a kiigazításokra képzett tartalékot az Európai Bizottság, a tagállamok, valamint a regionális és helyi önkormányzatok közötti megosztott irányítású programokra vonatkozó általános kritériumoknak megfelelően kezeljék;

14. javasolja, hogy a tagállamok az intézkedések végrehajtásának és a középtávú átalakításoknak az ütemezésére regionális stratégiák kidolgozását ösztönözzék. Ezt az összes érintett helyi és regionális szakpolitikával összhangban kell végrehajtani. Az előfinanszírozás folyósításának időpontjában a tagállamoknak tájékoztatniuk kellett az Európai Bizottságot arról, hogyan fogják biztosítani a regionális és helyi önkormányzatok részvételét és a velük történő konzultációt a „partnerségi kötelezettség” szellemében;

15. javasolja, hogy a helyi és regionális önkormányzatok részvételére vonatkozó valamennyi rendelkezést egy Európai Bizottságot bevonó tájékoztatási mechanizmussal tegyék biztonságossá. Az RB arra szólít fel, hogy a kiadások növekedésekor a tagállamok tájékoztassák az Európai Bizottságot, és továbbítsák feléje a NUTS 2-es régiók költségeinek ágazati és földrajzi eloszlásáról szóló új mellékletet, beleértve az éghajlatváltozással és a digitális átalakulással kapcsolatos célkitűzésekhez való hozzájárulásukat is. Ezek a mennyiségi és minőségi információk szintén hozzá fognak járulni a Tartalék értékeléséhez, és lehetővé teszik majd – a 11. cikkel összhangban, második lépésben rendelkezésre bocsátandó kiegészítő összegek folyósítása előtt – a Tartalék mozgósításának értékelését minden egyes tagállamban, valamint az előírt partnerségi elv alkalmazásának biztosítását;

16. biztosítani kívánja, hogy az európai alapokat kezelő hatóságokért vagy közvetítő szervekért felelős regionális és helyi önkormányzatok részt vegyenek a finanszírozások átfedéseit kiküszöbölő munkában. Ezzel szemben a strukturális alapoknak a RAB helyett való mozgósítását össze kell hangolni az érintett szereplőkkel, tekintettel arra, hogy ez milyen következményekkel járhat egyéb európai célkitűzések végrehajtására nézve;

17. kéri, hogy a pénzeszközök bizonyos százalékát különítsék el a tagállamoknak és a régióknak való átutalás céljára, amelyek esetében adott esetben a felosztási és előfinanszírozási kulcs jóváhagyását követően a kedvezményezettek a szükségesnek ítélt támogatási intézkedéseket saját források előzetes felhasználása nélkül is finanszírozni tudják.

18. az állami támogatások rugalmasságára szólít fel az intézkedések végrehajtásának gyorsasága, valamint a leginkább érintett gazdasági szereplők segélyezési lehetőségének biztosítása érdekében. A Covid19-cel kapcsolatos ideiglenes rendelkezéseknek a brexit közvetlen hatásaira való kiterjesztésére van szükség a Tartalék támogatási időszakának teljes ideje alatt. A halászati és mezőgazdasági ágazatban az ETHA-ra és az EMVA-ra alkalmazandó rendelkezéseknek a Tartalékra is vonatkoznuk kell;

19. rámutat, hogy az Egyesült Királysággal kereskedő kkv-kat a forgalmukhoz képest aránytalanul érintik az Egyesült Királyságba irányuló exporttal kapcsolatos új adminisztratív eljárások költségei. Ezért a Tartalék forrásainak elosztásakor a vállalkozások relatív költségeit kell figyelembe venni;

20. kéri a vissza nem térítendő hea támogathatóságát, mint ezt az Európai Szolidaritási Alap is előírja. E jogosultság nélkül a helyi és regionális önkormányzatok által finanszírozott számos intézkedés nem részesülhetne az akár 100 %-os európai szolidaritásban;

21. kéri, hogy a kiegészítő juttatások kifizetése 2023-ban részben kapcsolódjon a brexit 2021–2022 közötti időszakra gyakorolt tényleges hatásának európai értékeléséhez annak érdekében, hogy fokozottabban összpontosítsunk a leginkább érintett régiókra és ágazatokra, valamint hogy azonosítsuk azokat, amelyek ellenállóbbak voltak, vagy előnyhöz jutottak a változások után;

22. ismételten elkötelezettségét fejezi ki a brit és az európai szereplők közötti együttműködés folytatása iránt, és kéri, hogy a RAB támogassa az európai partnereket a folytatandó párbeszédben a kereskedelmi és együttműködési megállapodás végrehajtásával kapcsolatos vitahelyzetek elkerülése, valamint a jövőbeli együttműködés kiépítése érdekében.

Kelt Brüsszelben, 2021. március 19-én.

*a Régiók Európai Bizottsága
elnöke*

Apostolos TZITZIKOSTAS

A Régiók Európai Bizottsága véleménye – Megfelelő minimálbérek az Európai Unióban

(2021/C 175/08)

Előadó:	Peter KAISER (AT/PES), Karintia tartományi kormányfője
Referenciaszöveg:	Javaslat európai parlamenti és tanácsi irányelvre az Európai Unióban biztosítandó megfelelő minimálbérekről COM(2020) 682 final

I. MÓDOSÍTÁSOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

1. módosítás

(21) preambulumbekkezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A minimálbér akkor tekinthető megfelelőnek, ha méltányos az országon belüli bérelőszáshoz képest, és tisztességes életszínvonalat biztosít. A jogszabályban meghatározott minimálberek megfelelőségének meghatározása a nemzeti társadalmi-gazdasági feltételek – többek között a foglalkoztatás növekedése, a versenyképesség, valamint a regionális és az ágazati fejlemények – fényében történik. A bérek megfelelőségét legalább a vásárlóerejük, a bruttó bérek szintjével, eloszlásával és növekedésével való kapcsolatuk, valamint a termelékenység alakulása alapján kell értékelni. A nemzetközi szinten általánosan használt mutatók – például a bruttó mediánbér 60 %-a és a bruttó átlagbér 50 %-a – segíthetnek a minimálbér bruttó bérszinthez viszonyított megfelelőségének értékelésében.	A minimálbér akkor tekinthető megfelelőnek, ha méltányos az országon belüli bérelőszáshoz képest, és tisztességes életszínvonalat biztosít. A jogszabályban meghatározott minimálberek megfelelőségének meghatározása a nemzeti társadalmi-gazdasági feltételek – többek között a foglalkoztatás növekedése, a versenyképesség, valamint a regionális és az ágazati fejlemények – fényében történik. A bérek megfelelőségét legalább a vásárlóerejük, a bruttó bérek szintjével, eloszlásával és növekedésével való kapcsolatuk, valamint a termelékenység alakulása alapján kell értékelni. A bruttó mediánbér 60 %- ából és a bruttó átlagbér 50 %- ából összeálló nemzetközileg elismert mutatók segítenek a minimálbér bruttó bérszinthez viszonyított megfelelőségének értékelésében.

Indokolás

A konzultációs folyamat során az említett mutatók olyan referenciaértékeként jelentek meg, amelyek alkalmasak a konszenzus elérésére.

2. módosítás

3. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
„kollektív tárgyalás”: egyrészt a munkáltató, munkáltatói csoport vagy egy vagy több munkáltatói szervezet, másrészt egy vagy több munkavállalói szervezet között a munkafeltételek és a foglalkoztatási feltételek meghatározása céljából és/vagy a munkáltatók és a munkavállalók közötti kapcsolatok szabályozása céljából és/vagy a munkáltatók vagy munkáltatói szervezetek és a munkavállalói szervezet vagy szervezetek közötti kapcsolatok szabályozása céljából folytatott valamennyi tárgyalás;	„kollektív tárgyalás”: egyrészt a munkáltató, munkáltatói csoport vagy egy vagy több munkáltatói szervezet, másrészt egy vagy több szakszervezet között a munkafeltételek és a foglalkoztatási feltételek meghatározása céljából és/vagy a munkáltatók és a munkavállalók közötti kapcsolatok szabályozása céljából és/vagy a munkáltatók vagy munkáltatói szervezetek és a szakszervezetek közötti kapcsolatok szabályozása céljából folytatott valamennyi tárgyalás;

Indokolás

Az uniós szociális jogszabályok és a nemzetközi jog szerinti uniós kötelezettségek értelmében a szakszervezetek a kollektív tárgyalások szociális párbeszédben részt vevő partnerei. Az üzemi tanácsok például nem rendelkeznek elegendő intézményi legitimitással.

3. módosítás

4. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Emellett azon tagállamok, amelyekben a kollektív tárgyalások általi lefedettség a 2. cikk értelmében meghatározott munkavállalók tekintetében nem éri el a 70 %-ot, a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően jogszabályban vagy a szociális partnerekkel egyetértésben meghatároznak egy, a kollektív tárgyalások feltételeinek megteremtését elősegítő keretet, és cselekvési tervet dolgoznak ki a kollektív tárgyalások előmozdítására. A cselekvési tervet nyilvánosságra hozzák, és arról értesítik az Európai Bizottságot.	Emellett azon tagállamok, amelyekben a kollektív tárgyalások általi lefedettség a 2. cikk értelmében meghatározott munkavállalók tekintetében nem éri el a 70 %-ot, a szociális partnerekkel folytatott konzultációt követően jogszabályban vagy a szociális partnerekkel egyetértésben meghatároznak egy, a kollektív tárgyalások feltételeinek megteremtését elősegítő keretet, és cselekvési tervet dolgoznak ki a kollektív tárgyalások előmozdítására, valamint a szociális partnerek képességeinek kiépítésére és megerősítésére . A cselekvési tervet nyilvánosságra hozzák, és arról értesítik az Európai Bizottságot.

Indokolás

A 4. cikk (1) bekezdésével való összhang biztosítása.

4. módosítás

5. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A jogszabályban meghatározott minimálbéreket alkalmazó tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogszabályban meghatározott minimálberek megállapítását és aktualizálását olyan kritériumok vezéreljék, amelyek elősegítik a megfelelőséget a tisztességes munka- és életkörülmények, a társadalmi kohézió és a felzárkózás elérése érdekében. A tagállamok e kritériumokat nemzeti gyakorlatukkal összhangban határozzák meg, akár a vonatkozó nemzeti jogszabályokban, akár az illetékes szervek határozataiban, akár háromoldalú megállapodásokban. A kritériumokat stabil és egyértelmű módon kell meghatározni.	A jogszabályban meghatározott minimálbéreket alkalmazó tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy a jogszabályban meghatározott minimálberek megállapítását és aktualizálását olyan kritériumok vezéreljék, amelyek elősegítik a megfelelőséget a tisztességes munka- és életkörülmények, a társadalmi és területi kohézió és a felzárkózás elérése érdekében. Tagállami szinten e kritériumokat a tagállamok gyakorlatával összhangban határozzák meg, akár a vonatkozó jogszabályokban, akár az illetékes szervek határozataiban, akár háromoldalú megállapodásokban. A kritériumokat egyértelmű módon kell meghatározni, és időkeretet kell hozzájuk rendelni .

Indokolás

A területi dimenzió hangsúlyozása.

5. módosítás

5. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Az (1) bekezdésben említett nemzeti kritériumok legalább a következő elemeket tartalmazzák: a) a jogszabályban meghatározott minimálbérek vásárlóereje, figyelembe véve a megélhetési költségeket, valamint az adókat és a szociális ellátásokat; b) a bruttó bérek általános szintje és eloszlása; c) a bruttó bérek növekedési rátája; d) a munkatermelékenység alakulása.	Az (1) bekezdésben említett nemzeti kritériumoknak legalább a következő elemeket kellene tartalmazniuk: a) a jogszabályban meghatározott minimálbérek vásárlóereje, figyelembe véve a megélhetési költségeket és hivatkozva az (EU) 2016/792 rendelet szerinti harmonizált fogyasztói árindexre (HICP); b) a bruttó bérek általános szintje és eloszlása ágazatok, illetve NUTS2-régiók szerint; c) a bruttó bérek növekedési rátája.

Indokolás

Az adók és a szociális ellátások, valamint a munkatermelékenység általában olyan vállalatspecifikus paraméterek, amelyek nem alkalmasak a minimálbér megfelelőségének értékelésére.

6. módosítás

5. cikk (3) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok indikatív referenciaértékeket – például nemzetközi szinten általánosan használt referenciaértékeket – használnak a jogszabályban meghatározott minimálbéreknek a bruttó bérek általános szintjéhez viszonyított megfelelőségére vonatkozó értékeléshez.	A jogszabályban meghatározott minimálbérek mértékének meghatározása továbbra is a tagállamok hatáskörébe tartozik. A tagállamok minden esetben biztosítják, hogy a jogszabályban előírt minimálbérek megfelelőek legyenek, és hogy elinduljon egy, legalább a teljes munkaidős bruttó nemzeti mediánbér 60 %-ának és a teljes munkaidős nemzeti bruttó átlagbér 50 %-ának megfelelő küszöb mielőbbi elérését célzó, évente felülvizsgált konvergencia-folyamat.

Indokolás

A (21) preambulumbekkezdéshez benyújtott 1. módosítással összhangban.

7. módosítás

6. cikk (1) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok lehetővé tehetik a jogszabályban meghatározott minimálbérek különböző mértékeinek megállapítását a munkavállalók meghatározott csoportjai számára. A tagállamok a minimumra korlátozzák ezeket a különbségeket, és biztosítják, hogy azok megkülönböztetéstől mentesek, arányosak, adott esetben időben korlátozottak, valamint jogszerű céllal objektív és észszerű módon indokoltak legyenek.	A tagállamok biztosítják, hogy a munkavállalók egyetlen csoportját se zárják ki a jogszabályban meghatározott minimálbérek védelméből.

Indokolás

Nem szabad ösztönözni a jogszabályban meghatározott minimálbérek alsó küszöbértékét a munkavállalók meghatározott csoportjai esetében.

8. módosítás

6. cikk (2) bekezdés

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
A tagállamok jogszabályi úton engedélyezhetnek olyan levonásokat, amelyek a munkavállalóknak fizetett javadalmazást a jogszabályban meghatározott minimálbér szintje alá csökkentik. A tagállamok biztosítják, hogy a jogszabályban meghatározott minimálbérből történő levonások szükségesek, objektív módon indokoltak és arányosak legyenek.	A tagállamok jogszabályi úton – szociális vagy természetbeni juttatások nyújtásával – engedélyezhetnek olyan levonásokat, amelyek a munkavállalóknak fizetett javadalmazást a jogszabályban meghatározott minimálbér szintje alá csökkentik. A tagállamok biztosítják, hogy a jogszabályban meghatározott minimálbérből történő levonások szükségesek, objektív módon indokoltak és arányosak legyenek. A tagállamok biztosítják, hogy a jogszabályban előírt minimálbér kiszámításánál nem veszik figyelembe a borraalót, a túlórát és az egyéb többletfizetéseket, és ezeket a minimálbéren felül kifizetik.

Indokolás

Magától értetődik.

9. módosítás

9. cikk

Az Európai Bizottság által javasolt szöveg	Az RB módosítása
Közbeszerzés A 2014/24/EU irányelvvel, a 2014/25/EU irányelvvel és a 2014/23/EU irányelvvel összhangban a tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a gazdasági szereplők a közbeszerzési vagy koncessziós szerződések teljesítése során tiszteletben tartsák az adott ágazatra és földrajzi területre vonatkozó kollektív szerződésekben meghatározott béreket és a jogszabályban meghatározott minimálbéreket, amennyiben vannak ilyenek.	Közbeszerzés A 2014/24/EU irányelvvel, a 2014/25/EU irányelvvel és a 2014/23/EU irányelvvel összhangban a tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a gazdasági szereplők a közbeszerzési vagy koncessziós szerződések teljesítése során tiszteletben tartsák az adott ágazatra és földrajzi területre vonatkozó kollektív szerződésekben meghatározott javadalmazást és egyéb munkafeltételeket és a jogszabályban meghatározott minimálbéreket, amennyiben vannak ilyenek, valamint a kollektív tárgyalásokhoz való jogot . A tagállamok biztosítják továbbá, hogy a gazdasági szereplők a közbeszerzési szerződések odaítélésének feltételeként kötelesek legyenek betartani a jogszabályokban és/vagy kollektív szerződésekben megállapított béreket és egyéb munkafeltételeket, valamint tiszteletben tartsák a kollektív tárgyaláshoz továbbá a szakszervezetek elismeréséhez és a velük való tárgyaláshoz való jogot.

Indokolás

Magától értetődik.

II. POLITIKAI AJÁNLÁSOK

A RÉGIÓK EURÓPAI BIZOTTSÁGA

1. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság paradigmaváltást vezetett be a minimálbér tekintetében, mely szerint a megfelelő minimálbér alapvető jog, valamint az európai belső piac alapját képező szociális, tisztességes és fenntartható piacgazdaság előfeltétele. A bérdőmping, valamint az Európai Unión belüli bérszakadék gazdasági, szociális és társadalmi költségei messze meghaladják az esetleges rövid távú vállalati nyereséget;
2. üdvözlí, hogy az Európai Bizottság olyan, a kollektív tárgyalások általi lefedettség erősítését, illetve a tisztességes és méltányos minimálbéreket célzó európai keretfeltételeket tesz lehetővé, amelyek mindenekelőtt a dolgozói szegénység leküzdését szolgálják. Az RB hangsúlyozza az Európai Bizottság javaslatában megfogalmazott igényt egy olyan keretrendszer kidolgozására a megfelelőbb minimálbérek, valamint a garantált minimálbérhez való jobb munkavállalói hozzáférés érdekében, amely tiszteletben tartja a nemzeti rendszerek sajátosságait, a kollektív tárgyalások autonómiáját és a szociális partnerek szerződési szabadságát. Az RB korábbi kéréseivel összhangban az Európai Bizottság javaslata nem egyenmegoldás, és azon az RB által osztott feltevésen alapul, hogy „[a] tisztességes bérek és egyéb munkafeltételek elérésének elsődleges eszközei a jól működő kollektív tárgyalások és az átfogó kollektív szerződések, mivel a munkavállalók és a munkáltatók ismerik a legjobban a saját ágazatukat és régiójukat”⁽¹⁾;
3. megjegyzi, hogy a 2021. január 21-i határidőig az európai bizottsági javaslattal foglalkozó húsz nemzeti parlamentből három nyújtott be indokolt véleményt a szubszidiaritás-ellenőrzési mechanizmus keretében;
4. úgy látja, hogy az Európai Bizottság javaslatával megvalósulhatnak a társadalmi és területi kohézió megerősítésére és a versenytorzulások elkerülésére irányuló európai célok (az EUSZ 3. cikke), és biztosítva van a folytonosság a szociális jogok európai pillérével (6. elv)⁽²⁾, az Alapjogi Chartával (31. cikk), az Európai Szociális Chartával (4. cikk) és a 131. ILO-egyezménnyel. Ez különösen fontos azon területek számára, ahol a minimálbérek Unión belüli eltérései kiegyensúlyozatlan migrációs áramlásokat eredményeznek az EU-n belül, ami destabilizálhatja a helyi közösséget, és negatív hatással lehet a származási régió demográfiai helyzetére;
5. hangsúlyozza, hogy sürgősen szükség van a minimálbérek „felfelé irányuló konvergenciájára”, többek között azért, mert a foglalkoztatást továbbra is alacsony bérek jellemzik az Európai Unióban. Becslések szerint körülbelül minden hatodik munkavállaló alacsony bérezésű. Az elmúlt években az alacsony bérek sok tagállamban nem tartottak lépést más bérekkel, ami a bérek közötti egyenlőtlenség növekedéséhez vezetett. A szegénység kockázatának kitett munkavállalók aránya a 2010-es 8,3 %-ról 2018-ra 9,3 %-ra nőtt. Ezenkívül a Covid19-világjárvány kitörése is negatív hatással volt a munkavállalók, különösen a legalacsonyabb jövedelműek bérére, például a takarításra, a kiskereskedelemre, az egészségügyre, a tartós ápolás-gondozásra és a bentlakásos gondozásra. Ezek olyan ágazatok, amelyek részben vagy egészben a helyi és regionális önkormányzatok hatáskörébe tartoznak. Az Eurofound 2020-as online felmérése szerint az EU-ban a megkérdezettek csaknem 40 %-a úgy véli, hogy pénzügyi helyzete rosszabb, mint a világjárvány előtt volt, és majdnem fele mondta azt, hogy nem tudja fenntartani háztartását (2020. áprilisban 47 %); Emellett az Európai Unióban a munkavállalók 48 %-a és a minimálbért keresők 59 %-a nő. Ez hozzájárul a nemek közötti bér- és nyugdíjszakadékhoz, valamint a nők dolgozói szegénységéhez⁽³⁾. A felfelé irányuló konvergencia így segítene csökkenteni a dolgozói szegénységet, valamint a nemek közötti bér- és nyugdíjszakadékot;
6. úgy véli, hogy a szubszidiaritás elvével összhangban és az Európai Unió Bírósága ítélezési gyakorlatának alkalmazásában (C-268/06. sz., Impact-ügy, 2008) az EUMSZ 153. cikkének Európai Bizottság által javasolt jogalapja nem teszi lehetővé az Európai Unión belüli javadalmozás meghatározásába való közvetlen beavatkozást. Az Európai Bizottság javaslata csak egy olyan, célkitűzésekkel ellátott folyamat lehet, amely teljes egészében elismeri a minimálbérre vonatkozó, meglévő nemzeti jogszabályokat és a szociális partnerek szerepét;

⁽¹⁾ Lásd az RB A méltányos átlálást szolgáló erős szociális Európa című véleményének 31. pontját (előadó: Anne Karjalainen) (HL C 440., 2020.12.18., 42. o.).

⁽²⁾ 6. Bérek: A munkavállalóknak joguk van a tisztességes megélhetést biztosító, méltányos bérekhez. Megfelelő minimálbéreket kell meghatározni, amelyek a nemzeti gazdasági és szociális feltételek mellett biztosítják a munkavállaló és családja szükségleteinek kielégítését, biztosítva mindamellett a foglalkoztatáshoz való hozzáférést és a munkakeresés ösztönzését. Meg kell akadályozni, hogy a munkavállalók szegénységben éljenek.
A béreket a nemzeti gyakorlatnak megfelelően átlálható és kiszámítható módon kell megállapítani, tiszteletben tartva a szociális partnerek autonómiáját.

⁽³⁾ Eurofound (2017), In-work poverty in the EU [Dolgozói szegénység az EU-ban], Az Európai Unió Kiadóhivatala, Luxembourg.

7. felhívja az Európai Bizottság figyelmét, hogy a dolgozói szegénység elleni küzdelemhez sokoldalú megközelítésre van szükség. Az Európai Bizottság saját elemzéséből is kiderül, hogy a dolgozói szegénység felszámolása összetett kihívás, amelyben más tényezők, például az adórendszer, az oktatás, a szociális ellátások szintje és a foglalkoztatáspolitikai, csakúgy mint a tételes jog nyomon követése is döntő szerepet játszanak. Ezek a területek elsősorban a tagállamok hatáskörébe tartoznak, így a megfelelő minimálbérekre irányuló európai folyamat sikere jórészt attól függ, hogy a tagállamok maguk képesek-e kiigazítani a vonatkozó paramétereket;

8. rámutat arra, hogy az EUMSZ 154. cikkével összhangban az Európai Bizottság a tervezet benyújtását megelőzően kétszakaszos konzultációt folytatott a szociális partnerekkel a minimálbérek terén lehetséges uniós intézkedésekről. A 2020. január 14. és február 25. között zajló első szakaszban az Európai Bizottság a minimálbérekkel kapcsolatos fellépés szükségességéről és lehetséges irányáról konzultált a szociális partnerekkel. A 2020. június 3. és szeptember 4. közötti második szakaszban pedig a tervezett javaslat tartalmáról és a választandó jogi eszközről folyt az egyeztetés. Az irányelvjavaslat figyelembe veszi a felek észrevételeit, különösen a szociális partnerek kollektív tárgyalásokban való autonómiájának kérdését illetően. Ezért különösen fontos, hogy az Európai Bizottság támogassa a szociális partnerek jövőbeli európai és nemzeti szintű kapacitásépítését és autonómiáját, mivel a jogszabályok önmagukban még nem garantálnak erős szociális partnereket; A nyilvánosság véleményét is kikérték, mégpedig a 2019. őszi 92. számú standard Eurobarométer felmérés keretében, amely az Európai Unió prioritásaival (többek között a minimálbérrel) kapcsolatos kérdéseket is tartalmazott;

9. úgy véli, hogy a létminimumot biztosító bérek túlmutatnak a mélyszegénység felszámolásán: a céljuk annak biztosítása, hogy az emberek úgy élhessenek, hogy az alapigényeik fedezve vannak, s emellett részt vehessenek a társadalmi és kulturális életben is. Összegük a konkrét helyzetről függ, de mindenképpen meghaladja az ún. „éhbérekét”, és biztosítja az emberek alapvető szükségleteinek kielégítését;

10. rámutat arra, hogy az EUMSZ 153. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján és a 153. cikk (5) bekezdésének maradéktalan figyelembevételével már számos olyan irányelvet elfogadtak, amelyek a javadalmazásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak (*);

11. síkraszáll amellett, hogy ott, ahol ágazatonkénti minimálbéreket állapítanak meg, tartsák tiszteletben az „egyenlő értékű munkáért egyenlő bért” elvét;

12. határozottan támogatja, hogy az irányelvtervezet nem szociális minimumharmonizációt ír elő, és úgy értelmezi az európai bizottsági javaslatot, hogy az megtiltja, hogy a tagállamokban csökkentsék az olyan, már biztosított védelmi szinteket, amelyek magasabbak, mint a javasolt irányelvben garantált védelmi szint (16. cikk);

13. elismeri, hogy irányelvjavaslatában az Európai Bizottság mentesíti a jogszabályban meghatározott minimálbérekről szóló rendelet II. fejezete alól azokat a tagállamokat, amelyek minimálbéreit kollektív szerződések útján állapítják meg.

14. az európai bizottsági javaslat európai hozzáadott értékét abban látja, hogy jó alapot teremt a minimálbérek felfelé irányuló konvergenciájának kezdeményezésére, párbeszédet folytatva a tagállamokkal;

15. hangsúlyozza a megfelelő minimálbér kérdésének erős regionális dimenzióját, még akkor is, ha az európai bizottsági javaslat nem foglalkozik ezzel kellőképpen. A regionális dimenzió a regionális kollektív szerződések meglétéből, a minimálbér és a társadalmi és területi kohézió szoros kölcsönhatásából, valamint abból a tényből adódik, hogy az önkormányzatok munkaadóként végül a helyi és regionális adottságokhoz igazodó bérmegállapításért is felelősek;

(*) Lásd többek között (1) a férfiak és nők közötti esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatás és munkavégzés területén történő megvalósításáról szóló, 2006. július 5-i 2006/54/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 204., 2006.7.26., 23. o.), (2) a munkáltató fizetéseképtelensége esetén a munkavállalók védelméről szóló, 2008. október 22-i 2008/94/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 283., 2008.10.28., 36. o.) és (3) a szülők és a gondozók vonatkozásában a munka és a magánélet közötti egyensúlyról és a 2010/18/EU tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2019. június 20-i (EU) 2019/1158 európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 188., 2019.7.12., 79. o.).

16. felhívja a figyelmet az RB megbízásából készült, „Fair Minimum Wages – The Local and Regional Perspective” [Méltányos minimálbér – A helyi és regionális perspektíva] című tanulmányra ⁽⁵⁾. Különösen azt a következtetést emeli ki, amely szerint a regionális minimálberek általános bevezetése különböző okokból nem tartható fenn, többek között az intézményi keretek, a hatáskörök és a hagyományok miatt, amelyek a minimálberek megállapítását elsősorban nemzeti szinten határozzák meg, ugyanakkor számos lehetőség van arra, hogy a helyi és regionális önkormányzatok szerepet vállaljanak a minimálberek érvényesítésében, előmozdításában és nyomon követésében;

17. figyelmeztet arra, hogy jelentős különbségek vannak a városi és vidéki területeken a minimálbérből élő lakosok száma között, és kiemeli, hogy a megfelelőbb minimálberek irányába mutató konvergencia iránti igény kielégítése érdekében innovatív megközelítéseket kell találni, hogy segítsék a helyi és regionális önkormányzatokat abban, hogy megkapják a szükséges finanszírozást a Covid19-világjárvány által súlyosan megtépázott költségvetéseikben;

18. úgy véli, hogy a tagállami kollektív tárgyalások előmozdítását célzó, a 4. cikk (2) bekezdésében említett nemzeti cselekvési tervek kidolgozását konkrétan meg lehetett volna határozni a cselekvési terv lehetséges elemeinek megnevezésével;

19. felveti azt az elvi kérdést, hogy uniós szinten meg kell-e reformálni a munkavállaló fogalmát, amely az irányelv alapjául szolgál. Az Európai Unió Bírósága 1986-os ítélezési gyakorlatára történő hivatkozás (Lawrie Blum-ügy) mindazonáltal nem veszi figyelembe az új munkaformák, különösen a platformgazdaságon belüli bizonytalan formák megjelenését;

20. a szerződések odaítélésével kapcsolatban emlékeztet az Európai Unió Bírósága által a C-115/14. sz. ügyben (2015. november 17.) hozott ítéletre, amely kimondja, hogy az uniós jog nem tiltja eleve, hogy a közbeszerzési eljárásból kizárják az olyan pályázókat, akik nem vállalják, hogy kifizetik az érintett dolgozóknak a jogszabályban meghatározott minimálbért ⁽⁶⁾;

21. hangsúlyozza, hogy az irányelvtervezet nem említi explicit módon azt, hogy az irányelv végrehajtásának nyomon követése összekapcsolható az európai szemeszter folyamatával, például a szociális eredménytábla kiigazítása által. Kritikusan tekint erre a lehetőségre mindaddig, amíg a szemeszter folyamatát általában nem vetik alá egy mélyreható reformnak a nagyobb átláthatóság, a demokratikusabb struktúra (beleszólási joggal az Európai Parlamentet számára), valamint az önkormányzatok és a szociális partnerek partnerségi formában való bevonása érdekében;

22. úgy véli, hogy a méltányosabb minimálberekhez vezető konvergenciafolyamatot egy, a bérek átláthatóságára irányuló intézkedésekről szóló európai bizottsági javaslatnak kell kísérnie, amely egyebek mellett a nemek közötti bérszakadék megszüntetésének fontos eszköze is lenne, és megakadályozná a faji hovatartozáson, meggyőződésen, életkoron, fogyatékosságon vagy szexuális irányultságon alapuló diszkriminatív gyakorlatokat ⁽⁷⁾.

Kelt Brüsszelben, 2021. március 19-én.

a Régiók Európai Bizottsága
elnöke

Apostolos TZITZIKOSTAS

⁽⁵⁾ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/6f084eaa-879e-11eb-ac4c-01aa75ed71a1/language-en>

⁽⁶⁾ Úgy találták, hogy összhangban van az uniós joggal egy tagállami regionális hatóság azon jogszabálya, amelynek alapján a pályázóknak és azok alvállalkozóinak ki kell fizetniük egy bizonyos minimálbért azoknak a dolgozóknak, akik közbeszerzési szerződésben szereplő szolgáltatásokat végeznek.

⁽⁷⁾ Lásd az RB A méltányos átállást szolgáló erős szociális Európa című véleményének 32. pontját (előadó: Anne Karjalainen) (HL C 440., 2020.12.18., 42. o.).

ISSN 1977-0979 (elektronikus kiadás)
ISSN 1725-518X (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU